

20 سوال

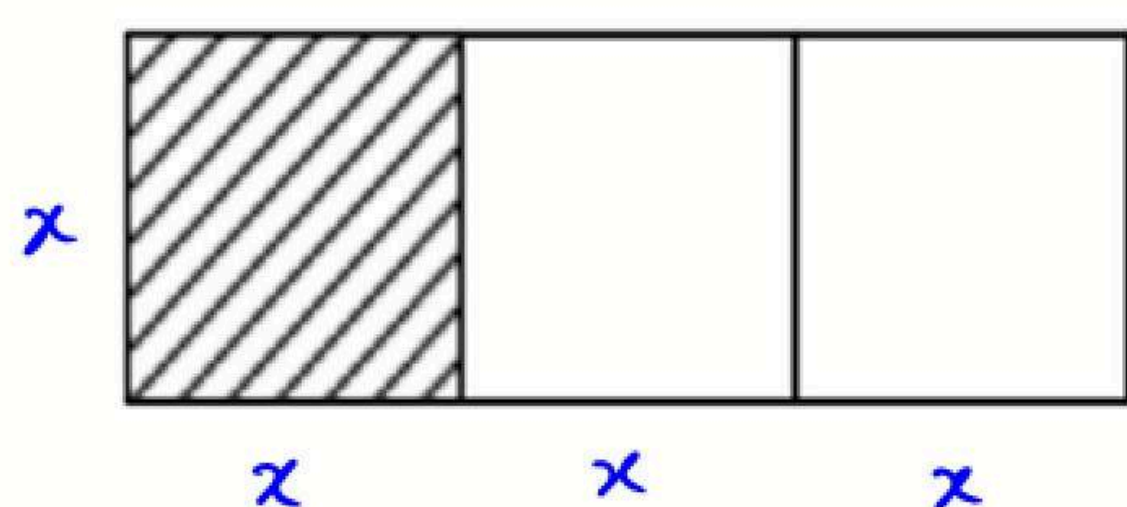
ریاضی

علی آزاد

پاسخ تشریحی سوالات درس ریاضی کنکور رشته انسانی - تیر ۱۴۰۳

۱- در شکل زیر مستطیل بزرگ از ۳ مربع یکسان تشکیل شده است. اگر مساحت مستطیل بزرگ از $\frac{2}{3}$ مساحت یکی

از مربع ها ۱۴ واحد بیشتر باشد، اختلاف طول و عرض مستطیل بزرگ کدام است؟

$$S_{\text{مستطیل بزرگ}} = x(3x) = 3x^2$$

$$S_{\text{مربع کوچک}} = x^2 \Rightarrow 3x^2 = \frac{2}{3}x^2 + 14$$

$$\Rightarrow 9x^2 - 2x^2 = 42 \Rightarrow 7x^2 = 42 \Rightarrow x^2 = 6 \Rightarrow x = \sqrt{6}$$

$$\text{اختلاف طول و عرض مستطیل} = 3x - x = 2x = 2\sqrt{6}$$

۱) $2\sqrt{6}$ ✓

۲) $\sqrt{6}$

۳) $2\sqrt{3}$

۴) $\sqrt{3}$

۲- مجموعه $(A - B) - (C - B)$ با کدام یک از مجموعه های زیر برابر است؟

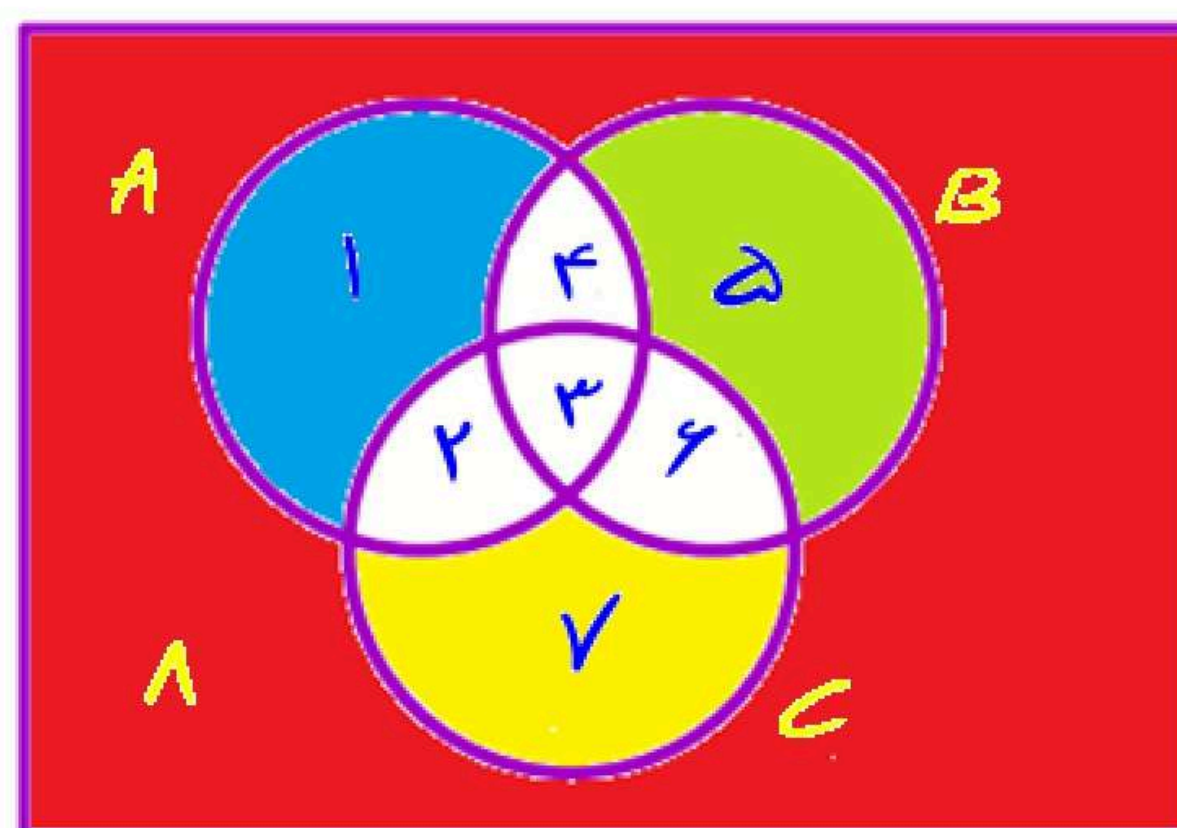
۲) $A - (B \cup C)$

۱) $(B - C) - A$

۴) $(A - B) - C$ ✓

۳) $B - (A \cup C)$

با استفاده از نمودار ون به صورت زیر بر این خردم از مجموعه های A، B، C خواهم داشت:

$$(A - B) = \{1, 2, 3, 4\} - \{4, 5, 6, 7\} = \{1, 2\}$$

$$(C - B) = \{2, 3, 6, 7\} - \{3, 4, 5, 7\} = \{2, 6\}$$

$$\Rightarrow (A - B) - (C - B) = \{1, 2\} - \{2, 6\} = \{1\}$$

اکنون به بزرگترین گزینه های برانم:

۱) $\Rightarrow (B - C) - A = (\{3, 4, 5, 7\} - \{2, 3, 6, 7\}) - \{1, 2, 3, 4\} = \{5\} - \{1, 2, 3, 4\} = \{5\}$ ✗

۲) $\Rightarrow A - (B \cup C) = \{1, 2, 3, 4\} - (\{3, 4, 5, 7\} \cup \{1, 4, 5, 8\}) = \{2\}$ ✗

۳) $\Rightarrow B - (A \cup C) = \{3, 4, 5, 7\} - (\{1, 2, 3, 4\} \cup \{2, 3, 6, 7\}) = \{5\}$ ✗

۴) $\Rightarrow (A - B) - C = (\{1, 2, 3, 4\} - \{3, 4, 5, 7\}) - \{2, 3, 6, 7\} = \{1\}$ ✓

۳- تابع با ضابطه $f(x) = (5x^2 - (ax+1)(x-b))c$ ثابت است. اگر $f(x+y) = f(x)f(y) - 2$ باشد، مقدار مثبت c کدام است؟

۴ (۴)

۲ (۳)

۵ (۲)

۱۰ (۱) ✓

$$f(x) = (5x^2 - ax^2 + abx - x + b)c = k \quad \text{ثابت}$$

$$\Rightarrow (5-a)x^2 + (ab-1)x + b = k' \Rightarrow \begin{cases} 5-a=0 \Rightarrow a=5 \\ ab-1=0 \Rightarrow ab=1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow b = \frac{1}{a} = \frac{1}{5} \Rightarrow f(x) = bc = \frac{1}{5}c$$

$$\Rightarrow f(x+y) = f(x)f(y) - 2 \Rightarrow \frac{c}{5} = \frac{c}{5} \times \frac{c}{5} - 2 \Rightarrow c^2 - 5c - 50 = 0$$

$$\Rightarrow (c-10)(c+5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c=10 \quad \checkmark \\ c=-5 \quad \times \end{cases}$$

۴- اگر $f(x) = \begin{cases} [1-x] & x \geq 0 \\ [1+2x] & x < 0 \end{cases}$ باشد، حاصل $f(\sqrt{\pi}) + f(-1,7)$ کدام است؟

۱ (۴)

۴ (۳) ✓

۳ (۲)

۲ (۱)

$$x = \sqrt{\pi} \Rightarrow \sqrt{\pi} \geq 0 \Rightarrow f(\sqrt{\pi}) = [1 - \sqrt{\pi}] = 1 + \underbrace{[-\sqrt{\pi}]}_{-2} = -1$$

$$x = -1,7 \Rightarrow (-1,7) < 0 \Rightarrow f(-1,7) = [1 + 2(-1,7)] = 1 + \underbrace{[-3,4]}_{-2} = -3$$

$$\Rightarrow -1 - 3 = -4$$

۵- نقاط متمایز $(1, 3a)$ ، $(-1, a)$ و $(a, 3)$ روی یک خط قرار دارند. مقدار a کدام است؟

۳ (۴)

۱ (۳)

۳ (۲) ✓

۲ (۱)

در این سبب به خط ثابت است.

$$(a, 3)(-1, a) \Rightarrow m = \frac{a-3}{-1-a}$$

$$(-1, a)(1, 3a) \Rightarrow m = \frac{3a-a}{1+1} = \frac{2a}{2} = a$$

$$\Rightarrow \frac{a-3}{-1-a} = a \Rightarrow a-3 = -a-a^2 \Rightarrow a^2+2a-3=0 \Rightarrow (a+3)(a-1)=0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = -3 \quad \text{غیر قابل قبول} \\ a = 1 \rightarrow \text{غیر قابل قبول} \end{cases}$$

(در نتیجه به خط ثابت می آیند)

۶- رابطه‌های زیر، تابع هستند. اگر مجموعه A برد تابع $f - g$ باشد، مجموع مقادیر اعضای A کدام است؟

$$f = \left\{ \left(7, \frac{k}{2} - 1 \right), \left(-\frac{5}{2}, 1 - k \right), (5, 2), \left(7, \frac{1}{2} \right) \right\} \Rightarrow \frac{k}{2} - 1 = \frac{1}{2} \Rightarrow k = 3$$

$$g = \left\{ (5, n), \left(-\frac{5}{2}, \frac{n-1}{2} \right), (4, 3 - 2n^2), \left(-\frac{5}{2}, -\frac{3}{2} \right) \right\} \Rightarrow \frac{n-1}{2} = -\frac{3}{2} \Rightarrow n = -2$$

$$\Rightarrow f = \left\{ \left(7, \frac{1}{2} \right), \left(-\frac{5}{2}, -2 \right), (5, 2) \right\}, \quad g = \left\{ (5, -2), \left(-\frac{5}{2}, -\frac{3}{2} \right), (4, -5) \right\}$$

$$\Rightarrow f - g = \left\{ (5, 4), \left(-\frac{5}{2}, -\frac{1}{2} \right) \right\} \quad A = \left\{ 4, -\frac{1}{2} \right\}$$

$$-\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{7}{2} \quad (2) \checkmark$$

$$\frac{11}{6} \quad (3)$$

$$-\frac{7}{6} \quad (4)$$

$$\Rightarrow 4 - \frac{1}{2} = \frac{7}{2}$$

۷- هر دو ریشه معادله $(2a+1)x^2 - 4ax + 2a-1 = 0$ مثبت هستند. کدام مقدار زیر می‌تواند باشد؟

$$\frac{3}{8} \quad (4)$$

$$-\frac{2}{3} \quad (3) \checkmark$$

$$-\frac{3}{10} \quad (2)$$

$$\frac{1}{4} \quad (1)$$

اگر ریشه‌های معادله را به صورت α و β در نظر بگیریم خواهیم داشت:

$$S = \alpha + \beta = -\frac{b}{a} = \frac{4a}{2a+1} > 0 \quad (1)$$

$$P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{2a-1}{2a+1} > 0 \quad (2)$$

$$\Delta > 0 \Rightarrow \Delta = (4a)^2 - 4(2a+1)(2a-1) > 0 \Rightarrow 16a^2 - 4(4a^2 - 1) > 0 \Rightarrow 4 > 0 \quad \checkmark$$

با بررسی گزینه‌ها، جایگزینی در شرط‌های (1) و (2) فقط گزینه ۳ را رانده صحیح می‌باشد.

$$a = -\frac{2}{3} \Rightarrow (1) S = \frac{4(-\frac{2}{3})}{2(-\frac{2}{3})+1} = \frac{-\frac{8}{3}}{-\frac{1}{3}} = 8 \quad (2) P = \frac{2(-\frac{2}{3})-1}{2(-\frac{2}{3})+1} = \frac{-\frac{7}{3}}{-\frac{1}{3}} = 7$$

۸- معادله $\frac{x^2 - 2x + 3}{x^2 - 2x} - 1 = \frac{x}{x-2}$ دارای چند جواب منفی است؟

(۴) صفر

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱ ✓

$$\frac{x^2 - 2x + 3}{x(x-2)} = \frac{x}{x-2} + 1 = \frac{x + x - 2}{x-2} = \frac{2x-2}{x-2} \quad x \neq 2 \Rightarrow 2x^2 - 2x = x^2 - 2x + 3$$

نقطه $x = -\sqrt{3}$ جواب شرط قابل قبول است $\Rightarrow x^2 = 3 \Rightarrow x = \pm\sqrt{3}$

۹- در داده‌های ۱۵، ۱۱/۵، ۴، ۵، ۹، ۱۱، ۵/۱۰، ۱۷ و ۱، حاصل ضرب میانه و میانگین کدام است؟

(۴) ۹۸ ✓

(۳) ۸۴

(۲) ۷۲

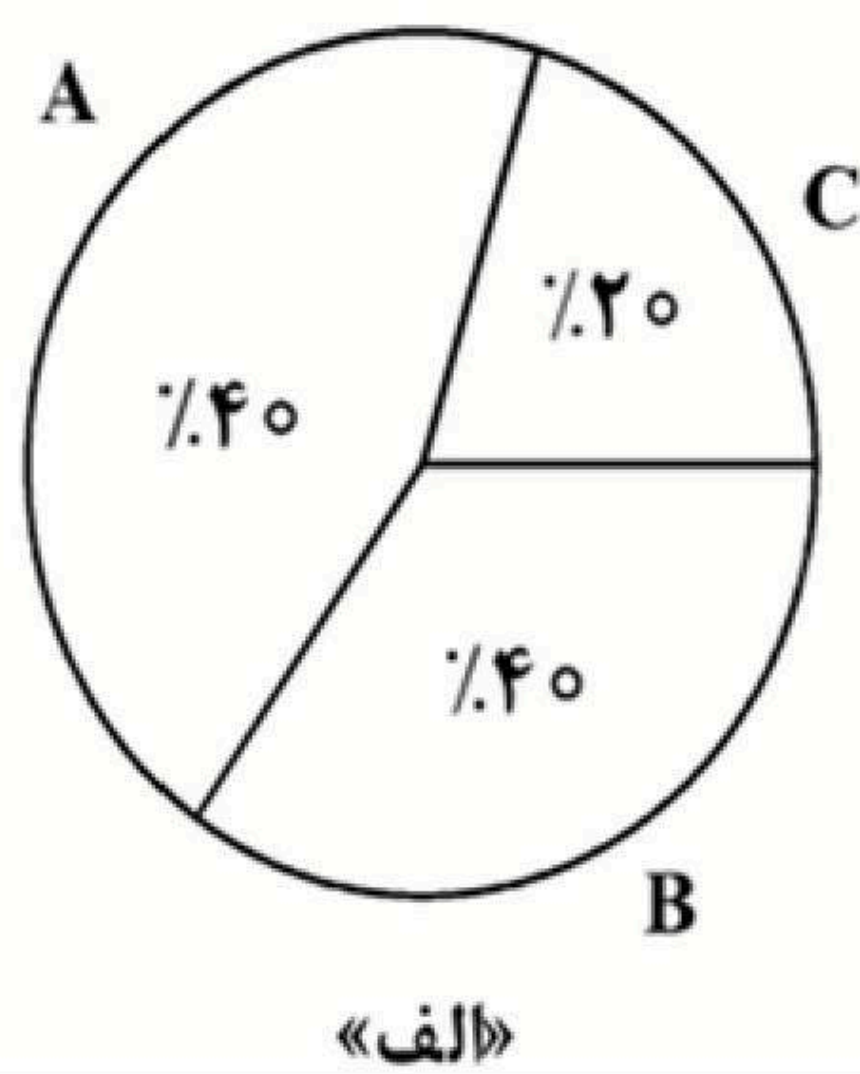
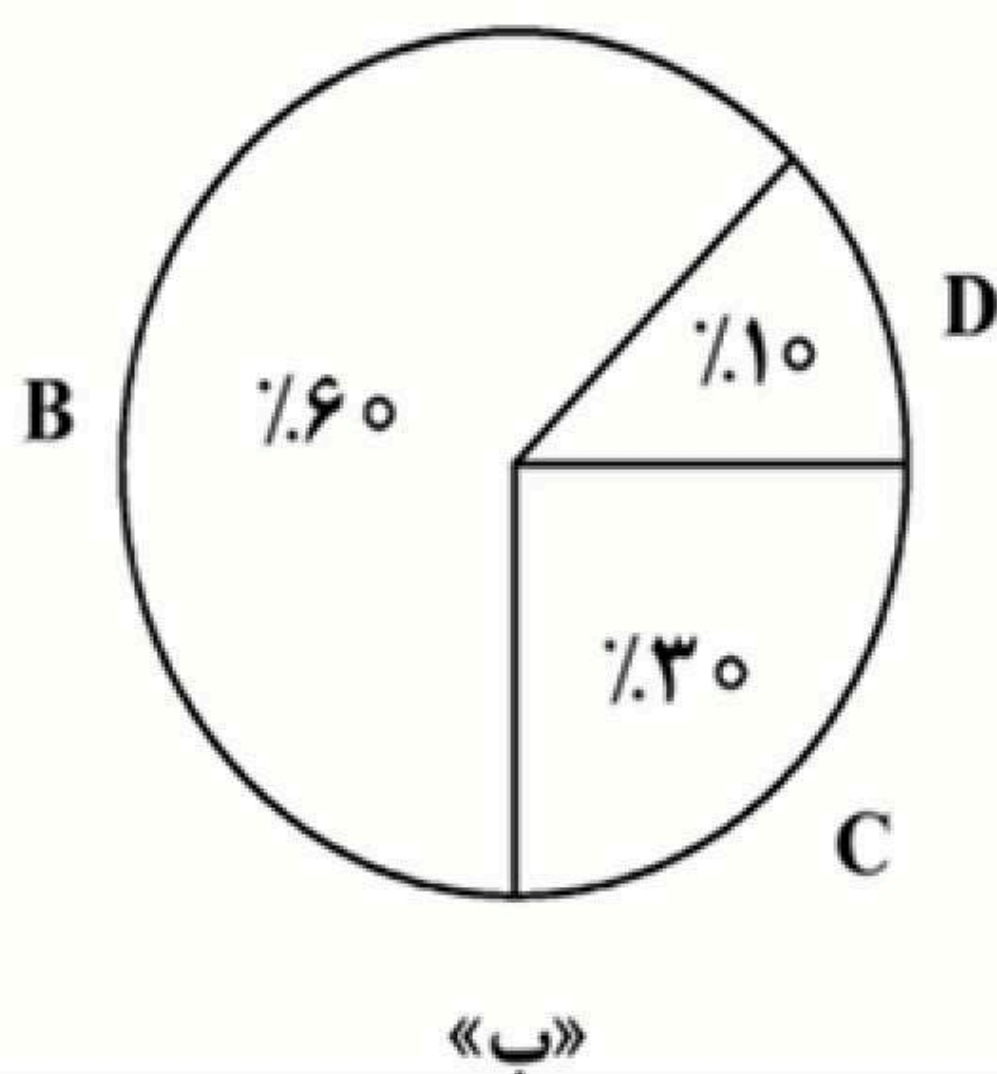
(۱) ۶۳

۱، ۴، ۵، ۹، ۱۰، ۵، ۱۱، ۱۱، ۵، ۱۵، ۱۷

$$\bar{x} = 10.5 = Q_2 = \frac{21}{2}$$

$$\bar{x} = \frac{1+4+5+9+10.5+11+11.5+15+17}{9} = \frac{84}{9} = \frac{28}{3} \Rightarrow \bar{x} Q_2 = \frac{28}{3} \times \frac{21}{2} = 14 \times 7 = 98$$

۱۰- اگر زاویه مربوط به داده «A» در یک نمودار دایره‌ای شامل چهار داده A، B، C و D برابر ۱۳۵ درجه باشد، کدام عدد زیر، مجموع فراوانی نمودار «ب» است؟

(۱) ۱۶

(۲) ۱۵

(۳) ۱۰ ✓

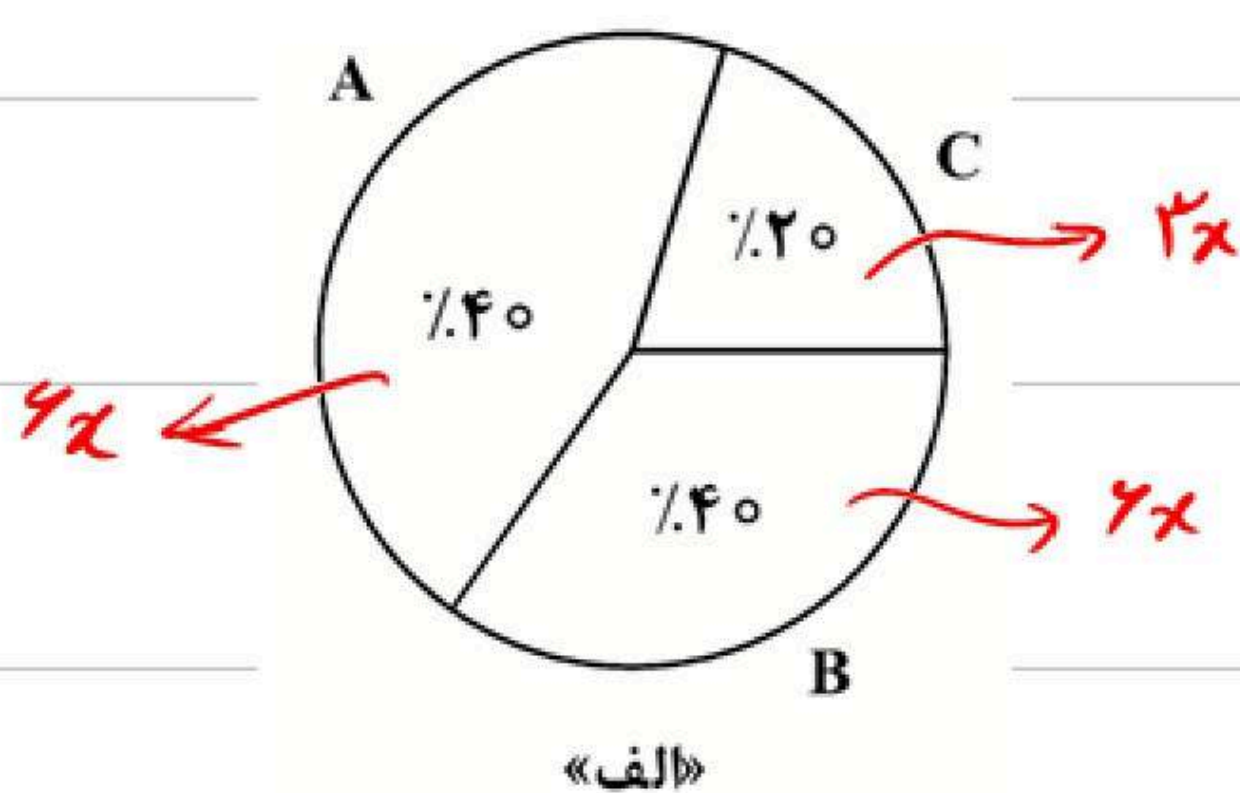
(۴) ۹

باتوجه به نمودار «ب»، فراوانی C، ۳ برابر فراوانی D است. فراوانی D، C را به ترتیب x و $3x$ در نظر بگیریم.

پس فراوانی A، B، C، D به ترتیب x ، $4x$ ، $3x$ و x است.

فراوانی کل داده‌های نمودار «ب» برابر است با:

$$f_B + f_C + f_D = 4x + 3x + x = 8x$$

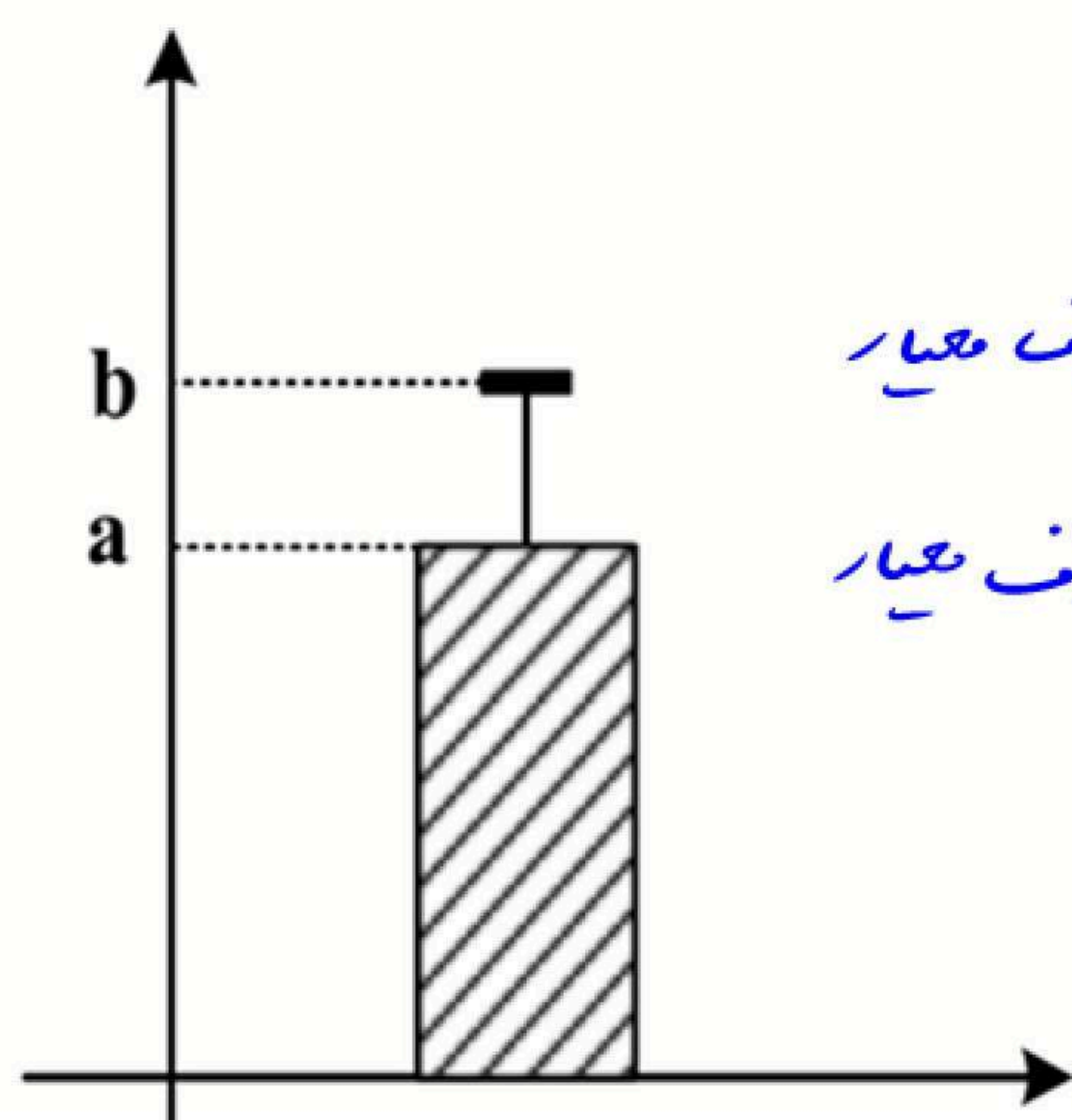

«الف»

باتوجه به اینکه x باید عددی طبیعی باشد با جایگزینی اعداد طبیعی به جای x ، نقطه کسری ۳ را نادیده می‌گیریم.

۱۱- داده‌های ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۲۷ و a و b ، مربوط به سن دوستان مریم است که در تولد ۲۲ سالگی‌اش (مهمانی اول) شرکت داشتند و نمودار زیر نشان‌دهنده دو شاخص سن افراد حاضر در این مهمانی است. مریم ۱۰ سال بعد، زمانی که صاحب فرزند شد، تصمیم می‌گیرد به اتفاق پدر بزرگ و مادر بزرگش یک مهمانی (مهمانی دوم) ترتیب دهد و همه دوستانش که در مهمانی اول حضور داشتند را دعوت کند. اگر واریانس سن افراد در مهمانی اول ۴ باشد، مقدار شاخص مرکزی مناسب برای سن افراد در مهمانی دوم، کدام است؟

مهمانی اول: در این افراد حاضر در مهمانی اول $\sigma^2 = 4$ بوده پس انحراف معیار

سن آن‌ها $\sigma = 2$ است. با توجه به نمودار، $b - a$ برابر با انحراف معیار

است. $\rightarrow b - a = 2 \Rightarrow b = a + 2$

از طرفی سبب سن ۲ داده‌ها: ۲۷، ۲۵، ۲۳، ۲۱، b ، a ، ۲۲ \rightarrow باید برابر باشد

آرایه مرتب شده (غنی) a باید پس داریم،

$$a = \frac{a+b+22+21+23+25+27}{7} \xrightarrow{b=a+2} a = \frac{2a+12}{7} \Rightarrow 7a = 2a + 12$$

- محدوده عمل آن‌ها گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.

$$\rightarrow a = 24, b = a + 2 = 26$$

مهمانی دوم: ۲۰ سال بعد از تولد مریم، با ۱۰ سال اضافه شدن به سنین پدر بزرگ، مادر بزرگ و هم دوستان مهمانی حضور دارند.

$$\Rightarrow 22, (a+10), (b+10), 21, 23, 25, 27, A, B, C$$

\swarrow \searrow \swarrow \searrow \swarrow \searrow \swarrow \searrow \swarrow \searrow
 پدر بزرگ مادر بزرگ مریم

در این داده‌ها، به دنبال شاخص مرکزی مناسب هستیم. چون سن فرزند مریم، پدر بزرگ و مادر بزرگ با جبهه فاصله دارند پس از آنکه داده‌ها دور افتاده در تقویم داریم و باید میان را به عنوان شاخص مرکزی مناسب انتخاب کنیم.

$$c, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, B, A \Rightarrow \text{میان} = \frac{34+36}{2} = 35$$

$\underbrace{34, 36}_{\text{میان}}$

۱۲- اگر p و $q \sim r$ گزاره‌های درست و r گزاره دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره به r بستگی دارد؟

- (۱) $(q \Rightarrow r) \Rightarrow p$
 (۲) $(p \Rightarrow r) \Rightarrow q$ ✓
 (۳) $(r \Rightarrow p) \Rightarrow q$
 (۴) $(r \Rightarrow \sim q) \Rightarrow \sim p$

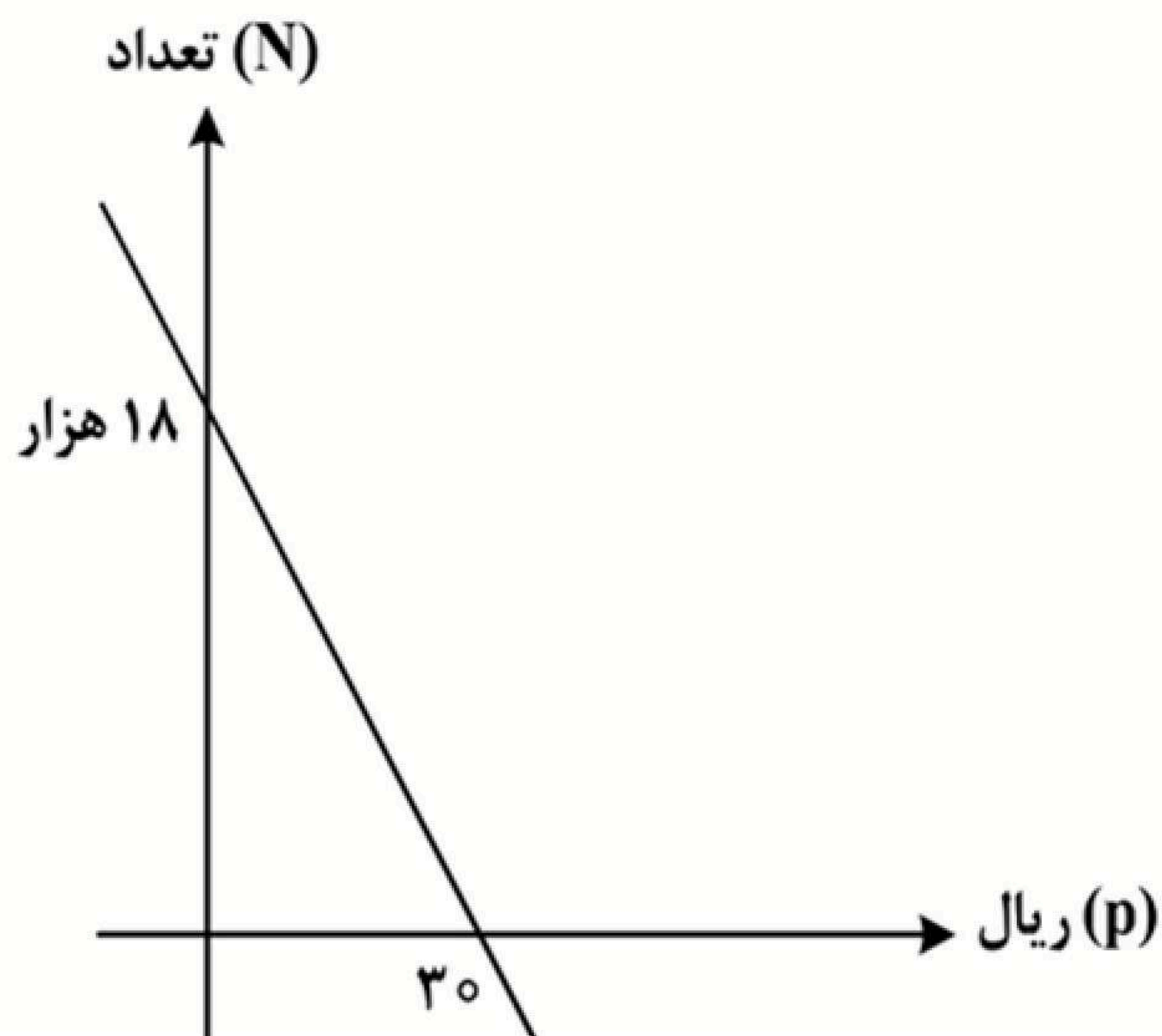
$$\begin{aligned} \Rightarrow (p \Rightarrow r) \Rightarrow q &\equiv (T \Rightarrow r) \Rightarrow F \equiv (\sim T \vee r) \Rightarrow F \equiv (r \Rightarrow F) \equiv \\ &\equiv (\sim r \vee F) \equiv \sim r \end{aligned}$$

به r بستگی دارد.

۱۳- نمودار زیر، تعداد فروش یک کالا توسط یک بنگاه اقتصادی را با توجه به قیمت آن نشان می‌دهد. اگر هزینه تولید

هر واحد از این کالا ۲۵ ریال و هزینه اولیه ۱۸ هزار ریال باشد، بنگاه این کالا را با چه قیمتی بفروشد تا بیشترین

سود را به دست آورد؟

باتوجه به نمودار روبرو، رابطه بین N و p را به صورت زیر بدست می‌آوریم:

$$m = \frac{18000 - 0}{0 - 30} = -600 \Rightarrow y = -600x + 18000$$

$$\Rightarrow N = -600p + 18000 \Rightarrow p = 30 - \frac{N}{600}$$

$$\text{درآمد} = \text{قیمت فروش} \times \text{تعداد کالاهای فروخته شده} = N \left(30 - \frac{N}{600} \right) = 30N - \frac{N^2}{600}$$

$$\text{هزینه کل} = \text{هزینه ثابت} + (\text{تعداد کالاهای فروخته شده} \times \text{هزینه متغیر}) = 18000 + 25N$$

$$\text{تابع سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه} = \left(30N - \frac{N^2}{600} \right) - (18000 + 25N) = -\frac{1}{600}N^2 + 5N - 18000$$

$$N_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-5}{2(-\frac{1}{600})} = \frac{5}{-\frac{1}{300}} = 1500$$

$$p = 30 - \frac{N}{600} = 30 - \frac{1500}{600} = 30 - 2.5 = 27.5$$

۱۴- در یک شرکت هیچ کدام از کارکنان با حداقل حقوق ۸۰ میلیون ریالی زیر خط فقر نیستند. میانگین درآمد خانوارهای کشور حداکثر چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۸۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۱۶۰ ✓

$$\bar{x} \leq 160 \Rightarrow \frac{\bar{x}}{r} = \text{خط فقر} \leq 80$$

۱۵- با حروف کلمه «پارسی» چند کلمه ۵ حرفی می توان نوشت به طوری که در نوشتن آن فقط یک حرف، نقطه دار ظاهر شود؟

- (۱) ۷۲ (۲) ۳۶ (۳) ۲۴ ✓ (۴) ۱۲

$$\frac{1}{1} \times \frac{2}{2} \times \frac{3}{3} \times \frac{4}{4} \times \frac{5}{5} = 24$$

حروف نقطه دار (پ) و (ی) مربوط به کلماتی هستند که فقط یک حرف نقطه دار دارند. برای کلماتی که دو حرف نقطه دار دارند، باید از آن حرف یک حرف دیگر را حذف کرد. (در آخر کلمه ظاهر شود.)

۱۶- حسن و علی قرار است هر کدام به ۳ سؤال از ۶ سؤالی که روی برگه ای نوشته شده، پاسخ دهند. به طوری که برای همه سؤالات پاسخ تهیه شود. با کدام احتمال شماره سؤالات حسن متوالی است؟

- (۱) $\frac{1}{10}$ (۲) $\frac{1}{5}$ ✓ (۳) $\frac{1}{20}$ (۴) $\frac{1}{40}$

$$\frac{1}{1} \times \frac{2}{2} \times \frac{3}{3} \times \frac{4}{4} \times \frac{5}{5} \times \frac{6}{6}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{2}{\binom{6}{3}} = \frac{2}{20} = \frac{1}{10}$$

(حالتی که حسن بتواند به ۳ سؤال متوالی پاسخ دهد.)

۱۷- در دنباله بازگشتی به صورت $a_{n+1} = \frac{1}{1+2a_n}$ جمله اول $\frac{3}{4}$ است. نسبت جمله دوم به جمله سوم کدام است؟

- (۱) 0.72 ✓ (۲) 0.7 (۳) 0.64 (۴) 0.6

$$n=1 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{1+2a_1} = \frac{1}{1+2(\frac{3}{4})} = \frac{2}{5}$$

$$n=2 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{1+2a_2} = \frac{1}{1+2(\frac{2}{5})} = \frac{5}{9}$$

$$\Rightarrow \frac{a_2}{a_3} = \frac{\frac{2}{5}}{\frac{5}{9}} = \frac{18}{25} = \frac{72}{100} = 0.72$$

۱۸- در یک سالن در ردیف اول ۸، در ردیف دوم ۱۲ و ردیف سوم ۱۶ صندلی قرار دارد. صندلی‌ها با همین نظم در ۱۲ ردیف چیده شده‌اند. اگر بخواهند این سالن را به دو سالن با نصف ظرفیت کنونی تفکیک کنند به طوری که در سالن‌های جدید چیدمان صندلی‌ها دارای همان نظم قبلی ولی با ۴ صندلی در ردیف نخست شروع شود، در سالن‌های جدید چند ردیف صندلی قرار دارد؟

۱۰ (۴)

۹ (۳) ✓

۸ (۲)

۶ (۱)

$8, 12, 16, \dots$
۱۲ جمله

$$a_n = 4n + 4$$

$$a_{12} = 4 \times 12 + 4 = 52$$

$$S_{12} = \frac{12}{2} [8 + 52] = 12 \times 30 = 360 \quad \text{کل صندلی سالن}$$

$$\Rightarrow 4, 8, 12, \dots \Rightarrow S_n = \frac{n}{2} [2 \times 4 + (n-1)4] = \frac{n}{2} [2 + 4n - 4] = \frac{n}{2} [4n - 2] = n(2n - 1) = 360$$

$$\Rightarrow n(2n - 1) = 360 \Rightarrow n(n + 1) = 90 \Rightarrow n = 9$$

۱۹- جملات سوم و هفتم یک دنباله هندسی به ترتیب ۷ و ۴۹ هستند. جمله یازدهم این دنباله کدام است؟

۳۴۳ (۴) ✓

$49\sqrt{7}$ (۳)

۳۳۶ (۲)

$343\sqrt{7}$ (۱)

$$\frac{a_7}{a_3} = \frac{49}{7} = r^4 \Rightarrow r^4 = 7$$

$$\frac{a_{11}}{a_7} = \frac{a_{11}}{49} = r^4 = 7 \Rightarrow a_{11} = 49 \times 7 = 343$$

۲۰- اگر $\frac{a^5 \times 15^3}{3^3 \times (\frac{a}{5})^5} = 5^{a+3}$ باشد، مقدار $f(2)$ در تابع $f(x) = \frac{1}{5}a^x - 1$ کدام است؟

۵ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۴ (۱) ✓

$$\frac{a^5 \times (2 \times 3)^3}{3^3 \times \frac{a^5}{5^5}} = \frac{2^3 \times 3^3 \times 5^5}{3^3} = 2^3 \times 5^5 = 5^{a+3} \Rightarrow a+3=8 \Rightarrow a=5$$

$$f(2) = \frac{1}{5}(5)^2 - 1 = 2 - 1 = 1$$

۱ کدام ابیات به ترتیب، می‌توانند با واژه «هجران و رعنا» هم‌قافیه شوند؟

- الف) تو اگر عیب خود همی دانی / نه‌ای از عامه بل جهان‌بانی
 ب) عاشق ار درد خود نهان سازد / چهره زرد خود عیان سازد
 ج) هم‌ره و همنشین به هر جا اوست / همدم و هم‌نفس چو با ما اوست
 د) تو مپندار ما زبان داریم / پاره‌آتش در این دهان داریم
 هـ) گر تو را میل صحبت لیلی است / مست و دیوانه بودنت اولی است
- ۱ د، الف - ج، هـ ۲ ب، د - ج، الف ۳ الف، ب - ج، هـ ۴ ب، د - ج، هـ

۲ در کدام بیت به ترتیب، «ذوقافیتین» یافت می‌شود و قافیه کدام بیت براساس قاعده ۱ آمده است؟

- الف) بزرگ دولت آن کز درش تو آیی باز / بیا بیا که به خیر آمدی کجایی باز
 ب) چو شاید گرفتن به نرمی دیار / به پیکار خون از مشامی میار
 ج) رفیقان قدر یکدیگر بدانید / چو معلوم است شرح از بر مخوانید
 د) شب نیست که چشمم آرزومند تو نیست / و این جان به لب رسیده در بند تو نیست
- ۱ ج و د ۲ ج و الف ۳ ب و الف ۴ ب و د

۳ در کدام بیت، واژگان کهن را که امروزه به گونه دیگری به کار می‌رود، نمی‌توان یافت؟

- ۱ راضی به رزق بی‌شر و شوری قناعتم / زنبورخانه در نظرم نان اغنیاست
 ۲ هر که باشد عاشق جانان نپردازد ز جان / هر که باشد طالب گوهر نه اندیشد ز آب
 ۳ پس آنکه ناخن چنگی شکستند / ز روی چنگش ابریشم گسستند
 ۴ به خونم گر بیالاید دو دست نازنین شاید / که قتل‌م خوش همی‌آید ز دست و پنجه قاتل

۴ چند مورد از موارد زیر، از ویژگی‌های نثر و نظم سده‌های «پنجم و ششم» است؟

- ورود بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی
- تأثیرپذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن
- کاربرد لغات مهجور عربی و ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی
- تأثیر عمیق حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی در شعر این دوره
- به وجود آمدن شعر حکمی و اندرزی و آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی

- ۱ ۱ ۲ ۲ ۳ ۳ ۴ ۴

۵ کدام ابیات «دوبه‌دو»، مفهوم یکسانی دارند؟

- الف) چون به سخن دم زند طوطی طبع خوشم / کز شکر آرد به بار شاخ نبات سخن
 ب) به نثر اگر چه توان گوهر سخن سفتن / ولی به نظم بود خوش‌نما سخن گفتن
 ج) به غیر شهد سکوت آن کدام شیرین است / که از حلاوت آن لب به یکدیگر چسبد
 د) تا سخن موزون نگردد مرغ بی‌بال و پر است / از زمین‌گیری برآید چون شود موزون سخن
 هـ) چون صدف هرکس که دندان بر سر دندان نهد / سینه‌اش بی‌گفتگو گنجینه دریا شود

- ۱ الف و ج - د و هـ ۲ ب و د - ج و هـ ۳ الف و د - ب و ج ۴ ب و د - الف و هـ

عبارت «در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود.»، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- ۱ امروز عزیز همه عالم شدی اما / ای یوسف من حال تو در چاه ندیدند
- ۲ مصر غربت می‌گذارد تاج عزّت بر سرش / گر ز یوسف پیرهن چاه وطن دارد دریغ
- ۳ اگر چه خواب یوسف را به بند انداخت در آخر / همان از محنت زندان برون آورد تعبیرش
- ۴ یوسف من بیش از این در چاه ظلمانی مباش / تخت کنعان خالی افتاده است زندانی مباش

مفهوم کدام بیت تداعی‌کننده بیت زیر است؟

«فکر شنبه تلخ دارد جمعه اطفال را / عشرت امروز بی‌اندیشه فردا خوش است»

- ۱ عشرت امروز با فردا مینداز ای حریف / نیست چندان فرصتی زآغاز تا انجام گل
- ۲ تا نباشد گل در اول غنچه آخر نشکفتد / زحمت امروز بهر عشرت فردا خوش است
- ۳ معلّم دارد آیین فلک با زیردستانش / دهد شیرینی شنبه ز چین جبهه طفلان
- ۴ در جهان بی‌زهر منت نیست شهد عشرتی / تلخی شنبه برد شیرینی آدینه را

کدام بیت، با بیت زیر هم‌مفهوم است؟

«دامن هر گل مگیر و گرد هر خاری مگرد / طالب حسن غریب و معنی بیگانه باش»

- ۱ معنی از دعوی گفتار قلم را لب بست / عیسی این مهر خموشی به لب مریم زد
- ۲ بگریست چشم دشمن من بر حدیث من / فضل از غریب هست و وفا در قریب نیست
- ۳ فکر رنگین تو صائب ز خیالات دگر / چون گل سرخ ز خار و خس بستان پیداست
- ۴ با تن‌آسایی سخن صائب نمی‌آید به دست / صید معنی را کمندی به ز پیچ و تاب نیست

مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ شرط عقل است که مردم بگریزند از تیر / من گر از دست تو باشد مژه بر هم ننم
- ۲ محب صادق اگر صاحبش به تیر زند / محبتش نگذارد که برکند پیکان
- ۳ شهری اگر به قصد من جمع شوند و متفق / با همه تیغ برکشم وز تو سپر بیفکنم
- ۴ چون دلارام می‌زند شمشیر / سر ببازیم و رخ نگردانیم

بیشترین «استعاره»، در کدام بیت یافت می‌شود؟

- ۱ بر گل سیراب سنبل را چو جولان می‌دهد / بلبل طبع مرا یاد از گلستان می‌دهد
- ۲ تا سنبل سیراب تو بر لاله گره شد / خورشید تو گفתי که مگر زیر زره شد
- ۳ بر برگ گلش سنبل سیراب ببینید / در حقّ لعلش گهر ناب ببینید
- ۴ بر سر سرو سهی تا گل به بار آمد تو را / غنچه دل‌ها چو نرگس از تو رنجوری کشید

آرایه‌های مشترک در ابیات زیر کدام‌اند؟

- هر دم غم فراقش بر دل نهاد باری / هر لحظه دست هجرش در دل شکست خاری
- شب نیست که در پایش تا روز به صد زاری / یا جبهه نمی‌سایم یا روی نمی‌مالم
- چگونه از خط حکم تو سر بگردانم / که من مطیعم و حکم تو پیش بنده مطاع

۱ مجاز - جناس - کنایه	۲ مجاز - تشبیه - مراعات‌نظیر
۳ کنایه - اغراق - واج‌آرایی	۴ تضاد - مراعات‌نظیر - جناس ناقص

- ۱ با پایان یافتن خلافت المستعصم بالله، زبان عربی از رواج افتاد و توجه به زبان فارسی رونق بیشتری گرفت.
- ۲ در اوایل قرن هفتم، بسیاری از مدارس از بین رفتند و بزرگانی چون نجم‌الدین کبری و عطار نیشابوری در یورش ویرانگر مغول کشته شدند.
- ۳ با حمله ویرانگر مغولان، دوستداران فرهنگ و اخلاق برای تسکین خود به ادبیاتی روی آوردند که بر ترویج روحیه تسامح و تساهل تکیه داشت.
- ۴ نثر در سبک عراقی به دو جریان گرایش پیدا کرد، یکی ساده‌نویسی چون «طبقات ناصری» و دیگر پیچیده‌نویسی همچون «تاریخ الرسل و الملوك».

- ۱ (چهارمقاله: نظامی عروضی) - (الهی‌نامه: عطار نیشابوری) - (قابوس‌نامه: کیکاووس)
- ۲ (تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی) - (جامع‌التواریخ: عطاملک جوینی) - (صدپند: عبیدزاکانی)
- ۳ (مرزبان‌نامه: محمد بن منور) - (عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی) - (کشف‌الاسرار: ابوالفضل میبدی)
- ۴ (عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی) - (شاهنامه ابومنصوری: ابومنصور عبدالرزاق) - (محاکمة اللغتين: امیرعلیشیر نوایی)

- ۱ عباس‌نامه وحید قزوینی و احسن‌التواریخ حسن بیگ روملو به‌ترتیب، دارای نثر «مصنوع» و «بینابین»‌اند.
- ۲ در قرن ششم مرسوم بود که برخی نویسندگان آثار موجود به نثر فنی را به نثر ساده بازمی‌گرداندند.
- ۳ در زمان تیمور گورکانی هنرمندان، قرآن کریم و دیوان حافظ را به خط خوش نگاشتند.
- ۴ تذکره دولتشاه سمرقندی به تشویق بایسنقرمیرزا در قرن نهم به نگارش درآمد.

«هر دل که اسیر محنت اوست خوش است / هر سر که غبار آن سر کوست خوش است
از دوست به ناوک غم آزرده مشو / خوش باش که هر چه آید از دوست خوش است»

- ۱ در ابیات فوق حرف روی است و اختیار شاعری قلب در آن یافت می‌شود.
- ۲ قافیه ابیات براساس قاعده ۲ آمده است و در آن تشبیه، مجاز، ایهام و تمثیل می‌توان یافت.
- ۳ اشعار را می‌توان به دو گونه دسته‌بندی هجایی کرد و در آن اختیار شاعری تغییر کمیت مصوت وجود دارد.
- ۴ مفهوم ابیات با «طرفه می‌دارند یاران صبر من بر داغ و درد / داغ و دردی کز تو باشد خوش‌تر است از باغ و ورد» یکسان است.

- ۱ دل چو طوطی بود و جور دلارام شکر / طوطی‌ای دید کسی کاو ز شکر بگریزد
- ۲ این کبوترچه هم عزم هوا کرد و پرید / چون صفیری و ندایی ز سوی غیب شنید
- ۳ هله پیوسته سرت سبز و لب‌ت خندان باد / هله پیوسته دل عشق ز تو شادان باد
- ۴ جان سپاریم بدان باده جان دست نهیم / پیش‌تر زان که خردمان سوی افسانه برد

- ۱ ز در درآ و شبستان ما منور کن / هوای مجلس روحانیون معطر کن (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)
- ۲ گر کند آن بی‌وفا از من جدایی چون کنم / من که از اهل وفایم بی‌وفایی چون کنم (حذف همزه)
- ۳ همچون حباب دیده به روی قدح گشای / وین خانه را اساس قیاس از حباب کن (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
- ۴ گفتم اگر نبینمت مهر فرامشم شود / می‌روی و مقابلی غایب و در تصویری (قلب)

همه ابیات زیر را می‌توان به دو گونه دسته‌بندی هجایی نمود و وزن دوری به دست آورد، به‌جز:

- ۱ امروز چرخ را ز مه ما تحیر است / خورشید را ز غیرت رویش تغیر است
- ۲ در من بدمی من زنده شوم / یک جان چه بود صد جان منی
- ۳ سوز تو کجا گیرد در خرمن هر خامی / مرغ تو فرو ناید ای دوست بهر بامی
- ۴ با چرخ گردان تیره هوایی / دارد همیشه قصد جدایی

نام بحر کدام مصراع در مقابل آن، نادریست است؟

- ۱ زآتش گرمی و دم سردی از آب (هزج مسدس محذوف)
- ۲ عافیت از غیر نصیب تو نیست (رجز مسدس محذوف)
- ۳ نی افسرده‌ای هنگام گل روید ز خاک من (هزج مثنی سالم)
- ۴ منع خویش از گریه و زاری نمی‌آید ز من (رمل مثنی محذوف)

وزن عروضی کدام مورد، با بخش مشخص شده سروده زیر یکسان است؟
«تنها نشسته‌ام، زیر حریق خفته‌ای از روبه‌روی خویش»

- ۱ آیا رهی دیگر به غیر بردباری هست؟
- ۲ در جوی زمان در خواب تماشای تو می‌رویم
- ۳ اینک منم گسسته ز خورشید و نور و عشق
- ۴ شب‌های باران تو از تردید و از اندوه لبریز است

چند مصراع در بحر «رمل مثنی محذوف» و چند مصراع در بحر «هزج مسدس محذوف» به‌ترتیب، سروده شده است؟
- ز خوبی آب پاکی ریختم بر دست بدخواهان
- آه کز تاب دل سوخته جان می‌سوزد
- کلید در امید اگر هست شمایید
- جمالت آفتاب هر نظر باد
- حاصل آن توبه کردن این پیشیمان گشتن است
- نشاید گنج بی‌آرام جستن
- من نه خود می‌روم او مرا می‌کشد
- از آن فراز و این فرود غم مخور

- ۱ یک - سه ۲ سه - یک ۳ دو - دو ۴ یک - دو

آرایه‌های «استعاره مکنیه، تلمیح، حسن تعلیل، اسلوب معادله و حس‌آمیزی» به‌ترتیب، در کدام ابیات به چشم می‌خورد؟

(الف) شفا حواله به سیمرغ و نوشداری اوست / به هر طبیب نبرد تبی که من دارم
(ب) ما که قانع به بهاریم به نظاره خشک / ادب این است که خار سر دیوار شویم
(ج) دانی که چیست قطره باران نوبهار / ابر از حیای دیده ما می‌کند عرق
(د) بر تو تلخ از تن‌پرستی شد ره تاریک مرگ / رشته فربه به چشم تنگ سوزن دشمن است
(ه) چشم ما بردوخت عشق و پرده ما بردرید / از در ما چون درآمد دل ز روزن برپرید

- ۱ د - ه - ج - ب - الف ۲ الف - ج - ه - د - ب ۳ ه - الف - ج - د - ب ۴ ه - الف - ب - ج - د

- آرایه‌های مقابل کدام بیت، درست است؟

- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

۴) لف و نشر - استعاره مصرحه - حسن تعلیل - مراعات نظیر

از دیدگاه سبک‌شناسی، کدامیک از قسمت‌های مشخص شده نادرست است؟

داستانی جدید نداشت.»

- بیت زیر، به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟

«ای باغ جان که به ز لبت نوبری ندارم / یاد لبت خورم که سر دیگری ندارم»

- ۱ کنایه - تشبیه - حس آمیزی - استعاره مکنیه
- ۲ مجاز - تشبیه - ایهام تناسب - حسن تعلیل
- ۳ استعاره مصرحه - مجاز - ایهام - تشبیه
- ۴ ایهام - حسن تعلیل - کنایه - حس آمیزی

- هریک از موارد زیر به ترتیب، معرّف کدام چهره ادبی است؟
- ایجادکننده زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی به معنای نوین آن
 - اولین نویسنده رمان اجتماعی در سال ۱۳۰۱
 - از چهره‌های معروف نویسندگان سبک تلفیقی
 - از شناخته‌ترین نویسندگان دوره مقاومت

- ۱ زین‌العابدین مراغه‌ای - محمدباقر میرزا خسروی - غلامحسین ساعدی - امین فقیری
- ۲ عبدالرحیم طالبوف - مشفق کاظمی - جمال میرصادقی - هوشنگ گلشیری
- ۳ محمدباقر میرزا خسروی - حسن مقدم - علی‌محمد افغانی - احمد محمود
- ۴ زین‌العابدین مراغه‌ای - مشفق کاظمی - جلال آل‌احمد - محمود اعتمادزاده

کدام مورد، از ویژگی‌های ادبی نثر داستانی «دوره انقلاب اسلامی» است؟

- ۱ تنوع مضامین در نثر داستانی مانند داستان‌های اقلیمی، شهری، کودکانه، زنانه و ...
- ۲ کاربرد موضوعات عمده‌ای مانند عشق، انسان، ستیزه با خرافات، کارگر، سیاست و ...
- ۳ رواج واژگان متناسب با جنگ، جبهه، شهادت، ایثار و وطن‌دوستی، مقاومت در داستان
- ۴ گرایش به سبک‌های جدید نویسندگی مانند جریان سیال ذهنی، مینی‌مال و مدرن‌نویسی

۱۵ سوال

جامعه‌شناسی

ارزش‌های اجتماعی در سه قلمرو «حقیقی»، «آرمانی» و «واقعی» چگونه‌اند؟

- ۱ پیدایش، قوام و دوام ارزش‌ها در دو قلمرو آرمانی و واقعی، محصول آگاهی، خواست و عمل مردم است. ولی در قلمرو حقیقی، ارزش‌ها، مستقل از خواست و تمایل افراد هستند.
- ۲ جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی آنها را به قلمرو واقعی خود وارد می‌کنند. حدود قلمرو حقیقی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود.
- ۳ دوام، قوام و پیدایش ارزش‌ها در دو قلمرو حقیقی و آرمانی، محصول آگاهی، خواست و عمل مردم است ولی در قلمرو واقعی، ارزش‌ها، مستقل از خواست و تمایل افرادند.
- ۴ از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو حقیقی جوامع انسانی پدید می‌آیند و جوامع مختلف با ایمان به ارزش‌های حقیقی آنها را به قلمرو واقعی خود وارد می‌کنند و اگر اعمال خود را براساس آنها سامان دهند آنها را به قلمرو آرمانی وارد نموده‌اند.

ویژگی «جهان متجدد»، «فرهنگی» و «اجتماعی» به ترتیب، کدام است؟

- ۱ برای دآوری درباره ارزش‌ها و آرمانی بشری به راه‌های علمی و عقلانی اکتفا می‌کند - محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است - پدیده‌های طبیعی می‌توانند به جهان اجتماعی راه یابند.
- ۲ علوم را که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسند - فرد اندیشه‌اش را به صورت گفته و نوشته بیان می‌کند - برای بقاء و تداوم، ارزش‌ها و شیوه‌های زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.
- ۳ به دنبال احیای روش‌های فراتجربی و کنش‌های عاطفی و انسانی است - فرد براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند - پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت او را تعیین می‌کند.
- ۴ عقلانیت ذاتی و ابزاری در آن گسترش می‌یابد - با مهرورزی به دیگران، فرد وارد جهان فرهنگی می‌شود - همه افراد، هویتی را که جهان اجتماعی برای آنها در نظر گرفته می‌پذیرند.

کدامیک در رابطه با حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای مسلمان درست نیست و کدامیک در رابطه با قدرت حاکمان سکولار در این کشورها درست است؟

- ۱) موجب روی آوردن به اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه لیبرالیستی شده و استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی مخدوش می‌شد - تلاش می‌کردند ضمن حفظ ساختارهای اجتماعی پیشین، ساختارهای اجتماعی جدید را ایجاد کنند و قدرت آنها متکی به دولت‌های سکولار غربی بود.
- ۲) نظم پیشین را به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی به هم ریختند که باعث اعتراض برخی نخبگان غرب‌گرای این کشورها شد - به ناسیونالیسم که اندیشه اجتماعی قوم‌گرایانه غرب متجدد بود روی آورده بودند و مورد حمایت دولت‌های استعمارگر غربی قرار می‌گرفتند.
- ۳) استبداد استعماری ایجاد شده مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی را سرکوب می‌کرد و در عمل این کشورها همچنان در جایگاه کشورهای نیمه‌پیرامونی باقی ماندند - قدرت آنها ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت و می‌کوشیدند ساختارهای اجتماعی جدید را ایجاد کنند.
- ۴) مورد حمایت دولت‌های استعمارگر غربی بودند و این دولت‌ها به کمک آنان توانستند از موفقیت بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند - موجب استبداد استعماری می‌شد که استبداد استعماری به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر و عمل کردن مطابق منافع این کشورها، استقلال فرهنگی و اقتصادی آنها را مخدوش می‌ساخت.

در رابطه با فرهنگ‌های مختلف، کدام عبارت درست است؟

- ۱) در زمانی واحد، در سرزمین‌های متعدد فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند - برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی اینگونه نیستند - اینکاها فاقد تداوم تاریخی بالا و گستره جغرافیایی وسیع هستند.
- ۲) عمر برخی از فرهنگ‌ها، کوتاه و برخی دیگر طولانی است. برخی در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کنند و برخی دیگر گسترش بسیاری دارند - فرهنگ ژاپن دارای تداوم تاریخی بالا و فاقد گستره جغرافیایی وسیع است.
- ۳) فرهنگ‌های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند و در طول زمان در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید نمی‌آیند - فرهنگ ژاپن دارای گستره جغرافیایی وسیع و تداوم تاریخی بالا است.
- ۴) در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند و در زمانی واحد در سرزمین‌های متعدد فرهنگ‌های یکسانی شکل می‌گیرند - فرهنگی مثل مسیحیت دارای تداوم تاریخی بالا و گستره جغرافیایی وسیع است.

موارد نادرست در بین عبارت‌های زیر کدام‌اند؟

- الف) قدرت اقناعی بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها، سرپوش می‌گذارد و آن را پنهان می‌کند.
- ب) روشنگری مدرن، از قرن نوزدهم مبتنی بر حس و تجربه بود.
- ج) رقابت‌های سیاسی استعمارگران، به ویژه در مناطق استعمارزده با منافع فرهنگی استعمارگران پیوند می‌خورد.
- د) امنیت برای یک کشور آشوب‌زده، پدیده‌ای در قلمرو واقعی و برای یک جامعه بسامان، در قلمرو آرمانی است.
- ه) در تمامی جوامعی که مبتنی بر ویژگی‌های اکتسابی هستند، شرایط به گونه‌ای است که در عمل، راه تحرک اجتماعی بر محرومان جامعه بسته می‌شود.

۴) ب - الف - ه

۳) ج - د - ه

۲) الف - ج - د

۱) د - ب - ه

- ۱ از این عقل برای فهم دیگران و ارتباط با آنان یا معنابخشی به زندگی اجتماعی مدد می‌گیرند - در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کند - با کمک این عقل، قانون علیت در فلسفه شناخته می‌شود.
- ۲ با کمک این عقل وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می‌کنند - عوامل بیکاری در اقتصاد به کمک این عقل درک می‌شود - واقعیت‌هایی را که از طریق آگاهی و اراده انسان به دست می‌آیند، شناسایی می‌کند.
- ۳ درباره ارزش‌های فردی و اجتماعی داوری می‌کند - معنای برخاستن یک فرد در جمع با کمک این عقل فهمیده می‌شود - هم عالمان در دانش عمومی از آن استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش علمی از آن بهره می‌برند.
- ۴ انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد - وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می‌کند - هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند.

هریک از موارد زیر در رابطه با انواع جامعه‌شناسی با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- فهم معنای زندگی
 - تأکید در ساختن جهان اجتماعی بر توانایی و خلاقیت افراد
 - محدود شدن مطالعات به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده
 - دست به عمل زدن کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند.
- ۱ نقطه ضعف جامعه‌شناسی تبیینی - دیدگاه جامعه‌شناسان تفسیری و تبیینی - نگرش جامعه‌شناسی تفسیری - نگرش جامعه‌شناسان انتقادی
 - ۲ نقطه قوت جامعه‌شناسی تفسیری - دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و تفسیری - نگرش جامعه‌شناسی تبیینی - باور رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی
 - ۳ هدف جامعه‌شناسی انتقادی - دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و تبیینی - نگرش جامعه‌شناسی انتقادی نسبت به کنش‌های انسانی - انتقاد وارد بر جامعه‌شناسی تبیینی
 - ۴ روش جامعه‌شناسی تفسیری - دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و تبیینی - نگرش جامعه‌شناسی انتقادی - محافظه‌کار دانستن رویکرد تبیینی توسط جامعه‌شناسی انتقادی

عوارض فضای مجازی، علی‌رغم تلقی کاربران آن از به روز بودن، کدام است؟

- ۱ آزادی و توانایی - عمیق شدن در مسائل - جدا شدن کاربر از زمان و مکان خودش
- ۲ پیوند با زمان و مکان خودش - افزایش پرخاشگری - سطحی شدن به علت سرگرم شدن
- ۳ سطحی شدن با وجود سرگرم شدن - تحت کنترل قرار گرفتن - جدا شدن کاربر از زمان و مکان خودش
- ۴ با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع محروم شدن از مطالب مهم - عمیق شدن در مسائل - تحت کنترل قرار گرفتن

دو معلم در رابطه با «نابرابری‌های اجتماعی»، در کلاس مباحثی را مطرح کردند، به‌ترتیب هریک از آرای ارائه شده، متعلق به کدام معلم با چه دیدگاهی است؟
 «دولت‌ها، باید افراد کم‌درآمد را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار دهند»، «افراد براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند»، «در نظام فئودالی دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند» و «برقراری عدالت، با توزیع برابر ثروت امکان‌پذیر است».

- ۱ طرفدار عدالت اجتماعی - طرفدار عدالت اجتماعی - طرفدار قشربندی اجتماعی - مخالف قشربندی اجتماعی
- ۲ مخالف قشربندی اجتماعی - مخالف قشربندی اجتماعی - طرفدار عدالت اجتماعی - طرفدار قشربندی اجتماعی
- ۳ طرفدار عدالت اجتماعی - طرفدار عدالت اجتماعی - مخالف قشربندی اجتماعی - طرفدار قشربندی اجتماعی
- ۴ مخالف قشربندی اجتماعی - مخالف قشربندی اجتماعی - طرفدار قشربندی اجتماعی - طرفدار عدالت اجتماعی

«عدم توفیق در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی»، «اندازه‌گیری اجزای بدن در هنگام جنگ جهانی برای تعیین نژاد برتر»، «احترام به قانون» و «روابط و مناسبات میان جامعه و نظم اجتماعی را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار دانستن» با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- ۱ سرانجام کشورهای زیر نفوذ بلوک شرق - اخلاق‌گریزی - پدیده اجتماعی - نگرش جامعه‌شناسی تبیینی
- ۲ عملکرد گروه‌های مبارز فلسطینی - تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده - کنش بیرونی - دیدگاه جامعه‌شناسی تفسیری
- ۳ نتیجه عملکرد بیدارگران اسلامی - انکار ارزش‌های عاطفی - ارزش اجتماعی - تفکر جامعه‌شناسی انتقادی
- ۴ نتیجه انقلاب‌های آزادی‌بخش - تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده - کنش اجتماعی - نگرش جامعه‌شناسی تبیینی

پاسخ درست به‌ترتیب کدام است؟

- دو وجه یا بُعد اصلی سیاست، کدام است؟
- چه موقع دوام هویت فرهنگی، با چالش‌هایی مواجه می‌شود؟
- جریان اجتماعی «روشنفکران»، چگونه شکل گرفت؟

- ۱ تدبیر و تنظیم امور با رعایت قدرت و ضمانت اجرای قانون که نیازمند دانش است - زمانی که ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند - با شکل‌گیری منورالفکران
- ۲ رعایت قانون با اتکا به قدرت و اجرای قانون به اتکای عقل - هنگامی که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند مورد تردید قرار گیرند - به موازات بیدارگران اسلامی
- ۳ تنظیم قانون به پشتوانه دانش و اجرای قانون براساس فضیلت‌های اخلاقی - موقعی که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد - با قدرت حاکمان سکولار در کشورهای اسلامی
- ۴ تدبیر و تنظیم امور که امروزه به قانون کاهش یافته و ضمانت اجرای قانون که نیازمند قدرت است - هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند - با شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی

- در چه روشی، گروه‌های مسلط، تسهیلات و خدمات را با کیفیت بسیار پایین‌تر در اختیار گروه‌های نژادی، قومی و مذهبی می‌گذارند؟
- در صورتی‌که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آنها تعلق خاطر داشته باشند، آن جهان اجتماعی چه نوع هویتی دارد؟
- مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی پیامد چه تفکری است؟
- جنگ ویتنام، چه زمانی آغاز شد؟

- ۱ همانندسازی - فطری - افول سکولاریسم - جنگ سرد شروع شده بود.
- ۲ جداسازی - تاریخی - سکولاریسم پنهان - آتش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود.
- ۳ جداسازی - حقیقی - سکولاریسم آشکار - بلوک شرق و غرب، هریک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار داده بودند.
- ۴ سیاست هویت - اجتماعی - فرهنگ جدید غرب - کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری با یکدیگر رقابت می‌کردند.

- مسائل جهان اسلام را از نوع مشکلاتی می‌دانستند که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.
- امروزه، با هیچ مقوله عینی و محسوسی مترادف نیست.
- تفکری که به مالکیت خصوصی اعتقاد ندارد.
- انتقال جنگ پس از فروپاشی بلوک شرق، توسط نظریه‌پردازان غربی، به کدام طرف بود؟

- ۱ رویکرد نسل اول روشنفکران - سیاست - کمونیسم - انتقال محورهای عملیاتی جنگ از کشورهای غربی به فرهنگ و تمدن مناطق تحت سلطه جهان غرب
- ۲ دیدگاه نخستین بیدارگران اسلامی - سیاست کمونیسم - انتقال محورهای عملیاتی جنگ از کشورهای غربی به فرهنگ و تمدن مناطق نیمه‌پیرامونی
- ۳ تفکر منورالفکران در جوامع اسلامی - قدرت - مارکسیسم - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری
- ۴ نگرش نسل دوم روشنفکران نسبت به جوامع خود و جهان اسلام - عمل سیاسی - سوسیالیسم - تداوم جنگ سرد بین مناطق پیرامونی

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
شخصیت	تنبیهی	ج
مالکیت	الف	ثروت
سازمان	اقتناعی	ب

- ۱ تشویقی - ثروت - دانش
- ۲ اقناعی - ثروت - قدرت
- ۳ تنبیهی - دانش - ثروت
- ۴ تشویقی - دانش - قدرت

- هریک از موارد زیر، به ترتیب، توسط کدام اندیشمند مطرح شده است؟
- در دسته‌بندی از انواع حکومت‌ها، از «حکومت آریستوکراسی» نام برد.
 - امروزه در تحقیقات مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی، روش او متداول شده است.
 - با روش تبیینی، می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی تشخیص دهد.
 - «نظریه مقاومت» را مطرح کرد.

۱ ارسطو - فارابی - هوترن - طه عبدالرحمن

۲ فارابی - ابوریحان بیرونی - لمبروزو - میرزای نائینی

۳ ارسطو - ابوریحان بیرونی - لمبروزو - طه عبدالرحمن

۴ فارابی - ابن خلدون - فیلیپ زیملباردو - علامه طباطبایی

سوال ۱۵

روان شناسی

- هر کدام از افراد زیر، به ترتیب، در کدام قسمت پیوستار سلامت، قرار دارند؟
- از ابتدای تولد بیماری دیابت داشته و تحت نظر پزشک است.
 - نارسایی قلبی حاد داشته و علی‌رغم دو بار عمل جراحی، حال او وخیم‌تر شده است.
 - برای کاهش وزن خود به پزشک مراجعه کرده و پزشک برای او رژیم غذایی خاص و ورزش منظم را تجویز می‌کند.
 - به علت کار طولانی و خستگی مداوم، مبتلا به فشارخون بالا شده است.

۱ میانه - ناتوانی کامل و شدید - میانه - ناتوانی نسبتاً شدید

۲ میانه - ناتوانی نسبتاً شدید - ناتوانی - ناتوانی نسبتاً شدید

۳ ناتوانی نسبتاً شدید - ناتوانی نسبتاً شدید - ناتوانی - ناتوانی کامل و شدید

۴ ناتوانی نسبتاً شدید - ناتوانی کامل و شدید - میانه - ناتوانی نسبتاً شدید

- احمد حسابدار یک سازمان است و برای کسب تفریح و ارتقای شغلی، چندین سال به سختی کار کرده است. اما تفریعی دریافت نکرده است. او علت این امر را عملکرد همکارانش می‌داند و معتقد است با وجود این شرایط در سال‌های آتی نیز موفقیت شغالی نخواهد داشت. کدام عبارت در خصوص احمد، درست است؟

۱ دارای انگیزه درونی و اسناد او بیرونی ناپایدار و غیرقابل کنترل است.

۲ دارای انگیزه درونی و اسناد او بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل است.

۳ دارای انگیزه بیرونی و اسناد او بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل است.

۴ دارای انگیزه بیرونی و اسناد او بیرونی ناپایدار و قابل کنترل است.

- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر، در مورد فشار روانی، به ترتیب کدام است؟
- در مقابله سازگارانه، عامل فشار روانی حذف شده یا از بین می‌رود.
 - مقابله‌های سازگارانه روش‌هایی بلندمدت برای کاهش فشار روانی هستند.
 - تجربه فشار روانی، می‌تواند عامل خطر ساز بیماری‌های جسمانی یا نتیجه ابتلا به بیماری‌های جسمانی باشد.
 - آموزش مهارت‌های حل مسئله به افراد، در سازگاری مجدد آن‌ها با شرایط جدید زندگی مؤثر است.

۱ درست - درست - نادرست - نادرست

۲ نادرست - نادرست - درست - درست

۳ نادرست - نادرست - نادرست - درست

۴ درست - درست - درست - نادرست

عبارت‌های زیر، به‌ترتیب، کدام نوع تعارض را نشان می‌دهد؟

- مریم به دلیل ازدحام جمعیت، مردد است که برای خرید به نمایشگاه بهاره برود.
- ناصر به رشته تحصیلی‌اش علاقه‌ای ندارد، اما اگر ترک تحصیل کند، باید به سربازی برود.
- دانش‌آموزان یک کلاس، در انتخاب بازی مورد علاقه در ساعت ورزش، تردید دارند.
- محمود می‌خواهد در دوره آموزش غواصی شرکت کند، اما باید برای خرید تجهیزات غواصی، هزینه زیادی پرداخت کند.

۱ «گرایش - اجتناب» - «اجتناب - اجتناب» - «گرایش - اجتناب» - «گرایش - گرایش»

۲ «اجتناب - اجتناب» - «گرایش - اجتناب» - «گرایش - اجتناب» - «اجتناب - اجتناب»

۳ «گرایش - گرایش» - «گرایش - اجتناب» - «گرایش - گرایش» - «گرایش - اجتناب»

۴ «گرایش - اجتناب» - «اجتناب - اجتناب» - «گرایش - گرایش» - «گرایش - اجتناب»

کدام عبارت، در مورد انگیزه و نگرش درست است؟

- ۱ عوامل فردی یا بیرونی می‌توانند با ایجاد اعتقاد محکم، به غیرممکن بودن انجام یک کار، نگرش را شکل دهند.
- ۲ انگیزه‌های بیرونی و درونی از نظر شدت و جهت با هم متفاوت هستند اما از نظر عامل یا منبع مشترک هستند.
- ۳ نیازها و عواملی غیر از نیازهای اساسی فیزیولوژیک که به رفتار انسان شکل و جهت می‌دهند، انگیزش نام دارند.
- ۴ ناهماهنگی شناختی از عوامل شکل‌دهنده انگیزش است که در آن فرد برای احساس آرامش خاطر مجبور به تغییر نگرش خود است.

درستی و نادرستی هریک از عبارت‌های زیر، در خصوص روش‌های حل مسئله، به‌ترتیب کدام است؟

- در روش بارش مغزی، بعد از اینکه بهترین ایده‌ها و راه‌حل‌های ممکن ارائه شد، براساس معیارهای مشخص یک راه‌حل انتخاب می‌شود.
- مسئله‌های بزرگی که حل آنها دشوار است را می‌توان از طریق روش خرد کردن، به چند مسئله کوچک تقسیم کرد و به طور گام به گام، منظم و طبق قواعد مشخص به راحتی حل کرد.
- مسائل ریاضی که از نوع خوب تعریف نشده هستند را می‌توان با استفاده از روش شروع از آخر، بدون خطا و به طور دقیق حل کرد.
- در روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب، وضعیت مطلوب تشخیص مسئله است.

۱ نادرست - نادرست - نادرست - نادرست ۲ درست - نادرست - درست - نادرست

۳ نادرست - درست - نادرست - درست ۴ درست - درست - درست - درست

- پدر علی مدتی بود که دارای علائم جسمانی مثل فشارخون بالا، درد قفسه‌سینه و تنگی نفس شده بود. اطرافیان به او توصیه می‌کردند که برای حفظ سلامتی خود، به پزشک متخصص مراجعه کند، اما او معتقد بود که با گذشت زمان علائم و ناراحتی جسمانی او برطرف خواهد شد و به پزشک مراجعه نکرد، بعد از مدتی علائم او شدیدتر و نیازمند درمان جدی شد. این مثال، کدام مفهوم زیر را نشان می‌دهد؟

۱ درماندگی آموخته شده ۲ سبک تصمیم‌گیری اجتنابی

۳ ناهماهنگی ناشناختی ۴ فشار روانی

هر کدام از مفاهیم زیر، به ترتیب، با کدام یک از مراحل حافظه، همخوانی بیشتری دارد؟

- فراخوانی ارقام
- مشکل اصلی افراد دارای توجه ناقص
- به خاطر نیاوردن کدملی خود
- فراموش کردن مطالب درسی مطالعه شده
- توجه به مطالب مهم و کاربردی درس روان شناسی

- ۱ سوم - اول - دوم - سوم - دوم
۲ دوم - اول - سوم - سوم - اول
۳ اول - دوم - سوم - دوم - سوم
۴ دوم - اول - سوم - اول - دوم

کدام مورد، در خصوص حل مسئله درست است؟

- ۱ روش های اکتشافی مبتنی بر پردازش ادراکی بوده و زمانی مفید هستند که راه حل مشخص و واضحی در دسترس باشد.
۲ افرادی که درگیر حل مسئله هایی از نوع خوب تعریف شده هستند، به طور مداوم احساس فشار روانی مثبت می کنند.
۳ روش تحلیلی گام به گام، منظم و غالباً وقت گیری است و منجر به دستیابی فرد به هدف می شود.
۴ مرحله نهایی در حل مسئله، بازبینی و اصلاح راه حل به کار گرفته شده در فرایند رسیدن به هدف است.

افزایش چه عاملی به ترتیب، منجر به هریک از موارد زیر می شود؟

- افزایش توانایی پیدا کردن محرک هدف در بافت مکانی
- کاهش احتمال از دست دادن محرک هدف در فرایند ردیابی علامت
- کاهش توانایی افراد در یافتن محرک هدف در طی یک دوره زمانی طولانی مدت
- افزایش عادت کردن به یک محرک خاص و نادیده گرفتن تدریجی آن

- ۱ دشواری ردیابی علامت هدف - تغییرات درونی - انگیزتگی ذهنی - خستگی
۲ اهمیت تکلیف - تعداد عوامل انحرافی - گوش به زنگی - آشنایی نسبی
۳ تعداد عوامل انحرافی - درگیری و انگیزتگی ذهنی - آشنایی نسبی - تغییرات درونی
۴ خصوصیات بی نظیر هدف - اهمیت تکلیف - خستگی - یکنواختی و ثبات نسبی

درستی و نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب، کدام است؟

- اولین گام در شکل گیری حافظه، رمزگردانی است که می تواند به صورت حسی، غیرمعنایی و یا معنایی انجام شود.
- در هریک از مراحل سه گانه حافظه، ممکن است خطا به صورت حذف یا اضافه کردن رخ بدهد که موجب ناتوانی در فراخوانی اطلاعات از حافظه می شود.
- بازیابی اطلاعات از حافظه، تابع تعداد نشانه ها و همچنین نوع نشانه های بازیابی است.
- حافظه رویدادی نوعی از حافظه است که با توجه به نوع اطلاعات، در نظر گرفته می شود و شامل یک شبکه سلسله مراتبی از تجارب و دانش است.

- ۱ درست - نادرست - درست - درست
۲ نادرست - درست - نادرست - درست
۳ درست - نادرست - درست - نادرست
۴ نادرست - درست - نادرست - نادرست

- ۱ نوزادان در ۳ - ۲ ماهگی با نزدیک شدن فرد ناآشنا، ناراحت شده و گریه می‌کنند و در ۸ - ۵ ماهگی با دیدن چهره افراد آشنا لبخند می‌زنند.
- ۲ دستیابی به هویت مستلزم این است که نوجوان بپذیرد که دارای ویژگی‌های متمایز، منحصر به فرد و متفاوت از دیگران است.
- ۳ نوجوانان در حل مسئله زمانی که یک پیش‌بینی تأیید نمی‌شود، می‌توانند احتمال‌ها و پیش‌بینی‌های دیگر را در نظر بگیرند.
- ۴ کودکان قبل از دبستان، اخلاقی بودن یک رفتار و عمل را براساس پیامدهای آن مشخص می‌کنند و به قصد و نیت آن توجه ندارند.

- ۱ درک جامع، مستلزم فهمیدن و برقراری ارتباط بین اجزا و کل است.
- ۲ انسان‌ها گرایش دارند اجزایی ناقص را به صورت منقطع و گسسته ادراک کنند.
- ۳ پردازش ادراکی علاوه بر خصوصیات حسی، تحت تأثیر خصوصیات کیفی محرک‌ها قرار دارد.
- ۴ اجزایی که از لحاظ شکل، اندازه و کیفیت متمایز هستند، به صورت یک کل ادراک می‌شوند.

- فرضیه پاسخی صحیح و تأیید شده، درباره چیستی یا چرایی یک پدیده روان‌شناختی است.
- روان‌شناسی به عنوان علم تجربی، مبتنی بر مشاهدات واقعی، دقیق و عاری از جهت‌گیری ذهنی و نظری است.
- روش‌های کسب آگاهی و دانش، در مورد موضوعات مشاهده‌ناپذیر، اعتبار و کارایی نداشته و محدود به امور مشاهده‌پذیر می‌شوند.
- پدیده‌های روان‌شناختی که در آزمایشگاه‌ها به طور دقیق قابل مطالعه هستند، دارای تبیین‌های واحد و منسجمی هستند.

۱ نادرست - درست - درست - درست	۲ نادرست - درست - درست - نادرست
۳ درست - نادرست - درست - نادرست	۴ نادرست - نادرست - درست - نادرست

خانم مرادی طبق نظر اسلام، در مورد مراحل رشد، با فرزندانش رفتار می‌کند. هر کدام از روش‌های تربیتی زیر را در رابطه با کدام فرزندش، به کار می‌گیرد؟

- صحبت کردن با فرزند در مورد مشکلات خانوادگی و چاره‌جویی برای دفع آنها
- توجه به تمایلات طبیعی فرزند و آزاد گذاردن او در بازی و تفریح
- تذکر رفتارهای درست و نادرست به فرزند مانند: احترام گذاردن به بزرگتران فامیل، بدون اجازه به وسایل دیگران دست زدن و ...

۱ سامان ۹ ساله - سوگل ۴ ساله - سینا ۱۵ ساله	۲ سینا ۱۵ ساله - سوگل ۴ ساله - سامان ۹ ساله
۳ سینا ۱۵ ساله - سامان ۹ ساله - سوگل ۴ ساله	۴ سامان ۹ ساله - سینا ۱۵ ساله - سوگل ۴ ساله

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٩)

۸۱- ﴿ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَ لَا خُلَّةٌ ۖ ﴾:

- (۱) هزینه کنید پیش از فرا رسیدن آن روز که نه می‌توان خرید و فروش کرد و نه دوستی!
- (۲) اتفاقی که می‌کنید باید از رزق ما به شما باشد و قبل از روزی که نتوانید فروش کنید و نه دوستیابی!
- (۳) از آنچه به شما روزی دادیم اتفاق کنید قبل از اینکه روزی بیاید که نه فروشی در آن است و نه دوستی!
- (۴) از هرچه روزی شما کردیم هزینه کنید پیش از اینکه آن روز فرا برسد که نه می‌توان خرید و فروش کرد و نه دوستیابی!

۸۲- « أَخَذَ عُلَمَاءُ الْحَقُوقِ يُفَكِّرُونَ وَ يَكْتُبُونَ قَوَانِينَ تَحْتَوِي عَلَى أَكْثَرِ حَاجَاتِ الْإِنْسَانِ، وَ فِيهَا طَرَقٌ لِنَقْلٍ نَقَائِصِ الْقَانُونِ فِي الْبِلَدِ »: قانوندانان

- (۱) تفکر می‌کنند و قوانینی که حاوی بیشترین احتیاجات آدمی است را می‌نویسند تا راههایی برای کاستن از نقص‌های قانون در کشور در آن باشد!
- (۲) شروع به فکر کردن و نوشتن قوانینی کردند که بیشترین نیازهای انسان را دربر می‌گیرد و در آن راههایی برای کم کردن کاستی‌های قانون در کشور وجود دارد!
- (۳) فکر کردن و نوشتن راجع به قوانینی را پیش گرفته‌اند که بیشتر حاجات انسان را دربر داشته باشد، و در آن راههایی باشد تا از نقایص قانونی کشور بکاهد!
- (۴) شروع می‌کنند به اینکه تفکر کرده قوانین فراگیری را بنویسند که حاوی بیشتر خواسته‌های بشر باشد و نیز شامل راههایی برای کم شدن کاستی‌های قانونی در کشور باشد!

۸۳- « مَنْ ذَا الَّذِي زَانَ السَّمَاءَ بِأَنْجَمٍ كَالَّذِرِّ الْمُنْتَشِرَةِ لِيَهْدِيَ بِهَا النَّاسُ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ، وَ أَنْزَلَ مِنْهُ مَاءً وَ أَخْرَجَ بِهِ أَنْوَاعَ النَّبَاتَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ؟ »: چه کسی آسمان را

- (۱) زینت بخشید با ستاره‌های پراکنده مرواریدگون برای راهنمایی مردم در تاریکیهای خشکی و دریا و آبی از آن نازل کرد تا انواعی مختلف از گیاهان برویند!
- (۲) مزین به ستاره‌های مرواریدگون پراکنده کرده است تا با آنها مردم را در تاریکیهای خشکی و دریا راهنمایی کند و از این آسمان آب نازل کرد که انواعی مختلف از گیاهان را برویاند!
- (۳) مزین کرد به ستاره‌هایی همچون مرواریدهای پراکنده تا در تاریکیهای خشکی و دریا مردم را راهنمایی کند و از آسمان آبی فرو فرستاد و انواعی از گیاهان مختلف را بیرون آورد!
- (۴) با ستارگانی چون مرواریدهای پراکنده زینت داد تا بدانها مردم در تاریکیهای خشکی و دریا راهنمایی شوند و از آن آبی فرو فرستاد و بدان انواع مختلف گیاهان را بیرون آورد!

۸۴- « مَنْ حَاوَلَ فِي إِنْجَازِ عَمَلِهِ مُشْتَاقًا وَ مَا شَعَرَ بِالتَّعَبِ تُسَهِّلُ كُلُّ الْأُمُورِ لَهُ وَلَوْ كَانَتْ صَعْبَةً، وَ لَا يُضْعَفُ عَزْمُهُ أَبَدًا! »:

(۱) هر کس که مشتاقانه کاری انجام دهد و سختی را حس نکند، همه کارهایش حتی اگر سخت باشد، آسان خواهد شد و هرگز اراده‌اش ضعیف نمی‌شود!

(۲) آنکه با اشتیاق در انجام کار تلاش کرد و رنج آن را احساس نکرد همه کارهایش آسان می‌گردد هرچند سخت باشد و ابداً اراده‌اش را ضعیف نمی‌گرداند!

(۳) هر آن کس که تلاش کند و در انجام کارش مشتاق باشد، همه کارهایش، گرچه سخت، آسان شده احساس سختی نمی‌کند، و هرگز اراده‌اش ضعیف نخواهد بود!

(۴) کسی که در انجام کار خود با اشتیاق تلاش کند و احساس رنج نکند، همه کارها برای او آسان می‌شود اگرچه سخت باشد، و هیچگاه اراده‌اش ضعیف نمی‌شود!

۸۵- « إِنْ لَمْ تَشْعُرْ فِي وَحْدَتِكَ بِالسَّعَادَةِ وَ السَّرُورِ فَلَنْ تَشْعُرَ بِالسَّعَادَةِ فِي عِلَاقَتِكَ مَعَ الْآخِرِينَ، لِأَنَّ السَّعَادَةَ الْحَقِيقِيَّةَ تَأْتِي مِنْ أَعْمَاقِ وَجُودِكَ! »:

(۱) هرگاه در تنهایی خود سعادت و سرور را حس نکنی پس روابطت با دیگران به تو خوشبختی نمی‌دهد، زیرا خوشبختی از درون تو بوجود می‌آید!

(۲) اگر در تنهایی خود احساس خوشبختی و شادی نکنی، در روابطت با دیگران احساس خوشبختی نخواهی کرد، زیرا سعادت حقیقی از اعماق وجودت برمی‌آید!

(۳) چنانچه در تنهاییات سعادت‌مند و شاد نباشی، در ارتباط با دیگران احساس خوشبختی نخواهی کرد، چه خوشبختی واقعی از عمق وجود تو سرچشمه می‌گیرد!

(۴) هرگاه تنها بودن به تو احساس خوشبختی و شادمانی ندهد در روابط با دیگران سعادت را حس نخواهی کرد، زیرا حقیقت خوشبختی در این است که از اعماق وجود تو نشأت گرفته باشد!

۸۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) هُنَا فِي سَاحَةِ هَذِهِ الْمَدِينَةِ الْقَدِيمَةِ كَانَ رُؤَسَاءُ الْقَبَائِلِ يَجْتَمِعُونَ لِلشُّورِ حَتَّى يَجْتَنِبُوا الْحَرْبَ: اینجا در میدان این شهر قدیمی سران قبایل برای مشورت جمع می‌شدند تا از جنگ دوری کنند!

(۲) كَانَتْ فِي كُتُبِ الْعُلَمَاءِ الْمَشْهُورِينَ فِي الْمَاضِي تَجَارِبٌ قَدْ تَأَثَّرَتْ بِهَا آرَاءُ عَصْرِنَا الْعِلْمِيَّةِ تَأَثُّرًا: در کتابهای دانشمندان بنام گذشته تجربه‌هایی است که نظرات علمی در این زمان از آن شدیداً تأثیر پذیرفته است!

(۳) هَذِهِ الْأَشْجَارُ الْخَضِرَاءُ الْجَمِيلَةُ كَانَتْ تَحْمِلُ أَثْمَارًا ثَقِيلَةً فِي الصَّيْفِ الْمَاضِي: این درختان سبز و زیبا، در تابستان گذشته میوه‌های سنگینی حمل کرده بودند!

(۴) كَانَ الْإِيرَانِيُّونَ يَحْتَفِلُونَ فِي الْأَيَّامِ الْأُولَى مِنْ فَصْلِ الْخَرِيفِ فِي الْقُرُونِ الْمَاضِيَةِ: در قرون گذشته ایرانیها روز اول پاییز را جشن می‌گرفتند!

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) سَمِعْتُ قَصِيدَةً رَائِعَةً وَصِفَتْ فِيهَا سَمَاءُ لَيْلَةٍ سَوْدَاءَ مَعَ إِنَارَةِ النُّجُومِ الْمُنُورَةِ: قصیده جالبی را شنیدم که در آن آسمان شبی سیاه با درخشش ستارگان نورانی توصیف شده بود!

(۲) كُنْتُ أَمْشِي مَعَ صَدِيقَتِي فَرَأَيْنَا عَجُوزًا يُرِيدُ أَنْ يَعْبرَ الشَّارِعَ فَسَاعَدْنَاهُ: با دوستم راه می‌رفتم که سالمندی را دیدیم که می‌خواهد از خیابان عبور کند پس کمکش کردیم!

(۳) أَحَبُّ نَبَاتًا هُوَ مَوْجُودٌ فِي سَاحَةِ بَيْتِنَا يُعْطِي ثَمَرًا أَحْمَرَ اللَّوْنِ: گیاهی در حیاط خانه‌مان است که دوستش دارم و قرمزترین میوه را می‌دهد!

(۴) لَا تُحَيِّرِ النَّاسَ إِلَّا ظَاهِرَةً طَبِيعِيَّةً تُحْدِثُ قَلِيلًا: فقط یک پدیده طبیعی که کم اتفاق می‌افتد مردم را شگفت‌زده می‌کند!

٨٨- « آن مرد پشيمان شد و دست دختر خود را گرفت و آن را بوسيد و او را نزد خود نشاند»:

(١) ندم الرجل و أخذ يد بنته و قبلها و أجلسها عنده!

(٢) أخذ ذلك الرجل يندم و يأخذ يد بنته و يقبله ثم أجلسها!

(٣) ندم ذلك الرجل و أخذ بيد بنته و قبله و أجلسه قريباً منها!

(٤) أخذ الرجل يندم و يأخذ يد بنته و يقبلها و ثم أجلسها عنده!

٨٩- عَيْن ما لايناسب في المفهوم: « عداوة العاقل خير من صداقة الجاهل»:

(١) اگر خصم جان تو عاقل بود به از دوستاری که غافل بود

(٢) دشمن دانا بلندت می کند بر زمینت می زند نادان دوست

(٣) دوستی با مردم دانا نکوست دشمن دانا به از نادان دوست

(٤) دوستان چون جفا کنند همی من چه امید دارم از دشمن

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يناسب النص:

يُشير الخبراء إلى أهمية تناول العنب، باعتدال، و ذلك لإحتوائه على نسبة عالية من السُكَّر، إذ قد يؤدي تناول كميات كبيرة منه إلى ارتفاع السُكَّر بالدم، و يؤكدون أن فوائد تناول العنب بشكل معتدل أكثر من مضراته! فالعناصر الموجودة في العنب تساعد على منع العقل من الزوال و فقدان الذاكرة مع الكبر في السن. و يُقال إنَّ العنب يُحسِّن جريان الدم إلى الدماغ و بالتالي تحسين التذكير اليومي! و أظهرت الدراسات، أن تناول أكلات خفيفة من العنب يمكن أن يساعد في توازن ضغط الدم لأنه يحتوي على نسبة عالية من البوتاسيوم الذي يساعد في تقليل ضغط الدم عن طريق المساعدة في اتساع الشرايين. و كذلك العنب ينظّم دورة النوم لإحتوائه على كمية صغيرة من هرمون النوم و يأكله تزداد قوة الجسم للوقاية من الأمراض لامتلائه من فيتامين جيم (= سي).

٩٠- عَيْن الخطأ:

(١) إنَّ أكل فواكه مليئة بفيتامين جيم أو سي يُقترح عند الابتلاء بالسَّهر!

(٢) كلما تحسَّن جريانُ الدم إلى الدماغ، يتَّخذ الإنسان عزمًا أصح!

(٣) من غايات الاعتدال هي المحافظة على صحَّة الإنسان!

(٤) ما من فاكهة أو أكلة إلَّا و لها فوائد و مضرَّات!

- (١) تناولُ العنب ولو باعتدال، يُضِرُّ المرضى المصابين بالسُّكَّر!
- (٢) من فوائد العنب التي تحصل بتأخير هي الوقاية من النسيان!
- (٣) مَنْ يلتزم أن يضع العنب في قائمة أسرته الغذائية يوميًا يتخلص من ضغط الدَّم!
- (٤) أكل العنب من العوامل التي تُهْدِي الأعصاب و تُسَبِّب أن ينام الإنسان نومًا عميقًا!

٩٢ - عَيْنُ الصَّحِيحِ: يُوَكِّد النَّصُّ عَلَى

- (١) الالتزام بالنوم الكافي!
 - (٢) اجتناب تناول السكريات أكيدًا!
 - (٣) الحفاظ على قوَّة الجسم لمواجهة الأمراض!
 - (٤) لزوم اتِّخاذ الاعتدال في التغذية!
- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ وَ ٩٤)

٩٣ - « تَنَاوَلَ - ارْتِفَاعَ - يُحَسِّنُ - أَظْهَرَتْ »:

- (١) ارتفاع: اسم - مفرد مذكر - مصدر (من باب افتعال) - مضاف إلى «السُّكَّر» - معرب / مجرور بحرف الجر؛ إلى ارتفاع: جار و مجرور
- (٢) أظهرت: فعل ماضٍ - للمؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - متعَدِّ / فعل و فاعله «الدراسات» والجملة فعلية
- (٣) يُحَسِّنُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (من باب تفعُّل) - متعَدِّ / فعل و مع فاعله جملةٌ فعلية
- (٤) تناول: اسم - مفرد مذكر - مصدر (من باب تفاعل) - مضاف إلى «كميات» - معرب / فاعل لفعل «يؤدي» و مرفوع

٩٤ - « مُعْتَدِلٌ - الْمَوْجُودَةُ - يُسَاعِدُ - يَنْظُمُ »:

- (١) معتدل: اسم - مفرد مذكر - اسم مفعول (مصدره: «اعتدال») - نكرة - معرب / صفة (نعت) و تابع للموصوف «شكل»
- (٢) ينظُمُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (من باب تفعيل) - متعَدِّ - معلوم / فعل و مع فاعله جملةٌ فعلية
- (٣) الموجودة: اسم - مفرد مؤنث - اسم مفعول (من الفعل المجرد الثلاثي) - معرَّف بـ «أَل» - معرب / صفة أو نعت و تابع لموصوفه «العناصر»
- (٤) يساعد: فعل مضارع - للمفرد الغائب - مزيد ثلاثي بحرف واحد (من باب مفاعلة) - معلوم (= مبني للمعلوم) / فعل و مع فاعله جملةٌ فعلية

- (١) تناولُ العنب ولو باعتدال، يُضِرُّ المرضى المصابين بالسُّكَّر!
- (٢) من فوائد العنب التي تحصل بتأخير هي الوقاية من النسيان!
- (٣) مَنْ يلتزم أن يضع العنب في قائمة أسرته الغذائية يوميًا يتخلص من ضغط الدَّم!
- (٤) أكل العنب من العوامل التي تُهْدِي الأعصاب و تُسَبِّب أن ينام الإنسان نومًا عميقًا!

٩٢ - عَيْنُ الصَّحِيحِ: يُوَكِّد النَّصُّ عَلَى

- (١) الالتزام بالنوم الكافي!
 - (٢) اجتناب تناول السكريات أكيدًا!
 - (٣) الحفاظ على قوَّة الجسم لمواجهة الأمراض!
 - (٤) لزوم اتِّخاذ الاعتدال في التغذية!
- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ وَ ٩٤)

٩٣ - « تَنَاوَلَ - ارْتِفَاعَ - يُحَسِّنَ - أَظْهَرَتْ »:

- (١) ارتفاع: اسم - مفرد مذكر - مصدر (من باب افتعال) - مضاف إلى «السُّكَّر» - معرب / مجرور بحرف الجر؛ إلى ارتفاع: جار و مجرور
- (٢) أظهرت: فعل ماضٍ - للمؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - متعَدِّ / فعل و فاعله «الدراسات» والجملة فعلية
- (٣) يُحَسِّنُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (من باب تفعُّل) - متعَدِّ / فعل و مع فاعله جملةٌ فعلية
- (٤) تناول: اسم - مفرد مذكر - مصدر (من باب تفاعل) - مضاف إلى «كميات» - معرب / فاعل لفعل «يؤدي» و مرفوع

٩٤ - « مُعْتَدِلٌ - الْمَوْجُودَةُ - يُسَاعِدُ - يَنْظُمُ »:

- (١) معتدل: اسم - مفرد مذكر - اسم مفعول (مصدره: «اعتدال») - نكرة - معرب / صفة (نعت) و تابع للموصوف «شكل»
- (٢) ينظِّمُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (من باب تفعيل) - متعَدِّ - معلوم / فعل و مع فاعله جملةٌ فعلية
- (٣) الموجودة: اسم - مفرد مؤنث - اسم مفعول (من الفعل المجرد الثلاثي) - معرَّف بـ «أَل» - معرب / صفة أو نعت و تابع لموصوفه «العناصر»
- (٤) يساعد: فعل مضارع - للمفرد الغائب - مزيد ثلاثي بحرف واحد (من باب مفاعلة) - معلوم (= مبني للمعلوم) / فعل و مع فاعله جملةٌ فعلية

٩٥- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) الصَّدِيقُ الصَّدُوقُ مَنْ نَصَحَكَ فِي عَيْبِكَ وَحَفَظَكَ فِي غَيْبِكَ!
- (٢) يَكْذِبُ الْإِنْسَانُ الضَّعِيفُ وَيَصْدُقُ الْإِنْسَانُ الْقَوِيُّ!
- (٣) أَمَّا هَؤُلَاءِ فَيَتَعَلَّمُونَ وَيُفْقَهُونَ الْجَاهِلُ!
- (٤) لَا تَسْبُوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعَدَاوَةَ بَيْنَهُمْ!

٩٦- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ «نُونُ الْوَقَايَةِ»:

- (١) أَحَبُّ أَنْ تَكُونَ أَسْنَانِي سَالِمَةً عِنْدَمَا أَصْبَحُ شَيْخًا!
- (٢) تَمْنَعْنِي أُمِّي مِنْ اسْتِخْدَامِ الْجَوَالِ إِلَّا لِلضَّرُورَةِ!
- (٣) رَبِّي الْعَزِيزُ أَعْنِي أَنْ لَا أَكُونَ مَعْجَبَةً بِنَفْسِي وَمُتَكَبِّرَةً!
- (٤) أُخْتِي الْكُبْرَى أَخَذْتَنِي إِلَى الْمُسْتَوْصِفِ لِمُعَالَجَةِ صَدَاعِي!

٩٧- عَيْنُ «الْبَاءِ» يَخْتَلِفُ مَعْنَاهَا:

- (١) إِنَّا مَسَافِرُونَ فَاسْتَرْحْنَا قَلِيلًا بِمَنْطِقَةٍ مَمْلُوءَةٍ مِنَ الْأَشْجَارِ!
- (٢) إِذَا جُرِحَ الْقَطُّ يَلْعَقُ الْجَرْحَ بِلِسَانِهِ، وَ هَذَا الْعَمَلُ عِلَاجُهُ!
- (٣) اشْتَرَيْنَا بَيْتًا جَدِيدًا بِشَارِعٍ قَرِبَ مَدْرَسَتِنَا!
- (٤) نَامَ الطِّفْلُ بِغُرْفَتِهِ بَعْدَ أَنْ بَكَى كَثِيرًا!

٩٨- عَيْنُ «عَلَى» لَا تَدُلُّ عَلَى مَعْنَى الْفِعْلِ:

- (١) عَلَيْكُمْ بِإِنْفَاقِ الْعِلْمِ فَإِنَّ هَذَا الْعَمَلَ يَزِيدُهُ وَ لَنْ يَنْقُصَ مِنْهُ شَيْءٌ!
- (٢) فَحَصَّكُمْ الطَّبِيبُ وَ وَصَفَ أَدْوِيَةً لَشَفَائِكُمْ، يَجِبُ عَلَيْكُمْ تَتَاوُلُهَا صَحِيحًا!
- (٣) لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ فَأَيُّهَا الْمَرْضَى عَلَيْكُمْ أَنْ تَجِدُوا الدَّوَاءَ الْمُنَاسِبَ لِمَرْضِكُمْ الصَّعْبِ!
- (٤) أَيُّ خَلٍّ فِي نِظَامِ الطَّبِيعَةِ يُؤَدِّي إِلَى مَوْتِ الْمَوْجُودَاتِ فِيهَا، فَعَلَيْكُمْ بِتَحَقُّقِ التَّوَازَنِ فِيهَا!

٩٩- عَيْنُ مَا لَا نَرْجُو وَقُوعَهُ:

- (١) يُحِبُّ أَبُوكَ أَنْكَ تُصْبِحَ أَنْتَ رَجُلًا صَادِقًا فِي الْمُسْتَقْبَلِ!
- (٢) لَعَلَّ عَزَمَكَ الرَّاسِخَ سَهْلَ لَكَ الْوُصُولَ إِلَى الْغَايَةِ الْأَصْلِيَّةِ!
- (٣) بَعْضُ الطَّلَابِ بَعْدَ الْإِمْتِحَانِ يَقُولُونَ: لَيْتَنَا كُنَّا نَسْعَى أَكْثَرَ!
- (٤) يُرِيدُ كُلُّ شَخْصٍ فِي الدُّنْيَا الرَّاحَةَ وَ لَكِنَّهَا لَا تَتَحَقَّقُ إِلَّا بِالصَّعُوبَةِ!

- (١) حَاولِ فِي طَرِيقِكَ الصَّعْبِ وَدِرَاسَتِكَ الْمَفِيدَةِ جَيِّدًا يَا وَلَدُ!
- (٢) إِلَهِي! أَعْلَمْ أَنَّكَ غَفُورٌ لِجَمِيعِ الْمَخْلُوقَاتِ وَالْكَائِنَاتِ!
- (٣) اعْتَمِدُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ يَا شَبَابَ وَطَنِي الْمَعَزِّزِينَ!
- (٤) رَبِّ! أَنْتَ الَّذِي تَمُتِرُ عَنَّا كُلَّ مَا هُوَ قَبِيحٌ وَسَيِّئٌ!

۳.۸۱

«أنفقوا» فعل امر است نه مضارع (رد ۲)، «بیع: فروشی» اسم است نه فعل (رد سایر گزینه ها)، ضمناً «خرید» در گزینه های (۱) و (۴) اضافی است، «فیه: در آن» فقط در گزینه (۳) ترجمه شده.

غالباً اولین تست ترجمه، یک آیه از قرآن هست که این آیه از درس ۴ عربی ۱۱ اومده:

(عربی ۱۱ (چاپ ۱۴۰۲) - درس ۴ (اختبر نفسک) - صفحه ۵۴)

﴿... أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ...﴾

البقرة: ۲۵۴

(از این زاویه ببین)

فقط کافیه به «بیع» دقت می کردی، بقیه گزینه ها رد می شدن!

۲.۸۲

«أخذ ... يُفكّرون و يكتبون: شروع به فکر کردن و نوشتن کردند» (رد سایر گزینه ها)، «تقلیل: کم کردن، کاستن» مصدر است نه فعل (رد ۳)، ضمناً از باب «تفعیل» و متعدی است نه لازم (رد ۴)، «القانون: قانون» در عبارت داده شده «ی» نسبت ندارد و بدون «ی» در انتهای خود ترجمه می شود (رد ۳ و ۴).

نکته: به ترجمه ساختار «أخذ، بدأ» + «مضارع» در جمله، دقت کنید:

- (۱) شروع به + «مصدر» + کرد
 - (۲) «شروع کرد به + مصدر»
 - (۳) شروع کرد + «مضارع التزامی»
- «أخذ، بدأ» + «مضارع»

مثال: أخذ الطالب يدرس: دانش آموز شروع به درس خواندن کرد / دانش آموز شروع کرد به درس خواندن / دانش آموز شروع کرد درس بخواند

توجه: حواستان به تشخیص صحیح «لازم» و «متعدی» درباره ی «فعل ها» و «مصدر ها» در ترجمه باشد.

(از این زاویه ببین)

فقط کافی بود نکته ساختار «أخذ، بدأ» + «مضارع» رو می دونستی!

«أنجم: ستارگانی، ستاره هایی» نکره است نه معرفه (رد ۱ و ۲)، یهتدي: راهنمایی شوند» فعل است نه مصدر (رد ۱)، ضمناً در گزینه های (۲) و (۳) به درستی ترجمه نشده، «النَّاسُ» مرفوع و فاعل است نه مفعول (رد ۲ و ۳)، «أنواع» به ترکیب معرفه «النباتات المختلفة» اضافه شده و معرفه است نه نکره (رد سایر گزینه ها)، ضمناً «أنواع النباتات المختلفة: انواع مختلف گیاهان» یک ترکیب «وصفی - اضافی» است و حرف «از» در ترجمه آن اضافی است (رد سایر گزینه ها).

توجه: به تشابه دو فعل زیر و تفاوت شان در ترجمه دقت کنید:

شماره	«ماضی»	«مضارع»	«نوع فعل»
۱	«هَدَى: هدیه کرد»	«يَهْدِي: هدیه می کند»	«ثلاثي مجرد» - «متعدی»
۲	«إِهْتَدَى: هدایت شد»	«يَهْتَدِي: هدایت می شود»	«ثلاثي مزيد» - باب «إِفْتِعَال» - «لازم»

توجه: به «حرکت گذاری» و «نقش» کلمات؛ به خصوص دو نقش «فاعل» و «مفعول» در تست های ترجمه خیلی دقت کن.

نکته: اگر چند «اسم» به صورت یک «ترکیب» (اضافی یا وصفی - اضافی) به دنبال هم بیایند، در ترجمه شان به چند مورد زیر دقت کنید:

(۱) نباید بین اسم ها به وسیله کلماتی مانند «حروف اضافه» (از، به، با و ...) فاصله انداخت و ترتیب را به هم زد.

(۲) نباید کلمه ای اضافی را به ترجمه شان اضافه کرد.

(۳) این ترکیب نباید به شکل یک «جمله» ترجمه شود؛ یعنی انتهای آن نباید از «است، هست و ...» استفاده کرد.

مثال: غابات محافظتنا (ترکیب «اضافی»)

جنگل های استان ما ✓

جنگل هایی از استان ما ✗

استان ما جنگل هایی دارد ✗

مثال: إخواني المزارعون (ترکیب «وصفی - اضافی»)

برادران کشاورز من (کشاورزم) ✓

برادرانم که کشاورز هستند ✗

برادرانم کشاورز هستند ✗

(از این زاویه ببین)

فقط کافی بود به ترکیب «أنواع النباتات المختلفة» و ترجمه درستش دقت می کردی!

«عمل» اسم است نه فعل (رد ۱)، ضمناً ضمیر «ه» در «عمله» در گزینه (۲) ترجمه نشده، «تُسَهِّل: آسان می شود» فعل مضارع است نه آینده (رد ۱)، «كُلُّ الْأُمُور: همه کارها» ضمیر ندارد (رد سایر گزینه ها)، «له: برای او» فقط در گزینه (۴) ترجمه شده، «لا يَضَعُفُ: ضعیف نمی شود» مضارع است نه آینده (رد ۳)، ضمناً «عزمُ» مرفوع و فاعل است نه مفعول (رد ۲).

(از این زاویه ببین)

فقط کافی بود به ترکیبِ «كُلُّ الْأُمُور» یا «له» دقت می کردی!

«إن: اگر، چنانچه» ادات شرط است و به شکل قید زمان ترجمه نمی شود (رد ۱ و ۴)، «علاقة: رابطه» مفرد است نه جمع (رد ۱ و ۴)، ضمناً ضمیر «ك: متصل به آن در گزینه های (۳) و (۴) ترجمه نشده، «السَّعَادَةُ الْحَقِيقِيَّةُ: سعادت حقیقی، خوشبختی واقعی» یک ترکیبِ «وصفی» است نه «اضافی» (رد ۴)، ضمناً «الحَقِيقِيَّةُ» در گزینه (۱) ترجمه نشده، «أعماق» جمع است نه مفرد (رد ۱ و ۳).

(از این زاویه ببین)

فقط کافی بود به «علاقة» و جمع بودنِ «أعماق» دقت می کردی!

بررسی سایر گزینه ها:

۲ - «كانت: بود، بوده است»، «آراءُ عصرنا العلميَّة: نظرات علمی زمانِ ما»

۳ - «كانت تحمل: حمل می کردند» [کان + مضارع: ماضی استمراری]

۴ - «الأيَّام: روزها» جمع است نه مفرد (في الأيام الأولى من فصل الخريف: در روزهای اول از فصل پاییز)

«أُحِبُّ نباتاً: گیاهی را دوست دارم»، «ثمراً أحمر اللون: میوه ای قرمز رنگ»؛ دقت کنید «أحمر: قرمز» بیانگرِ «رنگ» است و اسم تفضیل محسوب نمی شود؛ پس نباید با «ترین» ترجمه شود!

«پشیمان شد: ندم» ماضی است و در گزینه های (۲) و (۴) به درستی تعریب نشده است، مرجعِ «آن» و «او» در عبارت فارسی به ترتیب، «دست» و «دختر» می باشد و با توجه به اینکه هردو (دست، دختر) «مؤنث» اند باید برایشان ضمیر «مؤنث» (قَبْلَهَا، أَجْلَسَهَا) آورده شود (رد ۲ و ۳)، «گرفت: أخذ» و «بوسید: قَبَّل» هردو ماضی اند نه مضارع (رد ۲ و ۴)

(از این زاویه ببین)

تو تست های ترجمه و تعریب عجله نکن! دنبال غلط های تابلوتر و بزرگتر باش و فراموش نکن عنوان تست های ترجمه و تعریب اینه: «عیّن الأنسب» یعنی «مناسب ترین را مشخص کن»؛ پس گزینه جواب می تونه یه سری غلط های ریز داشته باشه.

ترجمه عبارت: «دشمنیِ عاقل بهتر از دوستیِ نادان است» مفهوم این عبارت و سایر گزینه ها به این موضوع اشاره دارد که «اگر دشمنِ انسان دانا باشد بهتر از دوستی است که نادان است.» اما در گزینه (۴) به این موضوع اشاره دارد که «وقتی دوستانِ انسان به او ظلم می کنند پس دیگر نباید توقعی از دشمنِ خود داشته باشد.»

ترجمه متن: کارشناسان به اهمیت مصرف انگور، با اعتدال، اشاره می کنند. و آن (انگور) حاوی مقدار زیادی از قند است. به گونه ای که گاهی خوردنِ مقادیر زیادی از آن به افزایش قند خون منجر می شود. و [کارشناسان] تأکید می کنند فواید خوردنِ انگور به شکلِ معتدل بیشتر از ضررهایش می باشد.

عناصر موجود در انگور به جلوگیری از از زوال عقل و از دست دادنِ حافظه در پیری کمک می کند. و گفته می شود که انگور جریان خون به مغز را بهبود می بخشد و در نتیجه باعث بهبود یادآوری [فعالیت های] روزانه می شود.

تحقیقات نشان داده اند که خوردن مقدار کمی از انگور ممکن است به تعادل فشار خون کمک کند زیرا حاوی درصد زیادی از پتاسیم است که به کاهش فشار خون از طریق گشاد شدن رگ ها کمک می کند. به این ترتیب انگور ساعت خواب را تنظیم می کند زیرا دارای مقدار کمی از هورمون خواب است و با خوردن آن به خاطر پر بودن از ویتامین سی نیروی بدن برای پیشگیری از بیماری ها بیشتر می شود.

اشتباه را مشخص کن. ترجمه گزینه ها:

۱ - خوردن میوه های سرشار از ویتامین سی هنگام ابتلا به شب بیداری پیشنهاد می شود.

۲ - هرگاه جریان خون به سوی مغز بهبود یابد، انسان تصمیم درست تری می گیرد.

۳ - از هدف های میانه روی، محافظت از سلامتی انسان است.

۴ - هیچ میوه یا خوردنی (غذایی) نیست مگر اینکه فایده ها و ضررهایی داشته باشد.

صحیح را مشخص کن. ترجمه گزینه ها:

۱ - خوردنِ انگور، هرچند با اعتدال به بیماران مبتلا به [بیماری] قند خون آسیب می زند.

۲ - از فواید انگور که با تأخیر به دست می آید، پیشگیری از فراموشی است.

۳ - هرکس پایبند باشد که انگور را روزانه در فهرست خانواده غذایی اش قرار دهد، از فشار خون رهایی می یابد.

۴ - خوردنِ انگور از عواملی است که اعصاب را آرام می کند و سبب می شود که انسان به گونه ای عمیق بخوابد.

صحیح را مشخص کن. متن بر تأکید می کند. ترجمه گزینه ها:

۱ - پایبندی به خواب کافی

۲ - دوری بی چون و چرا از خوردن مواد قندی

۳ - محافظت از نیروی بدن برای رویارویی با بیماری ها

۴ - لزوم فرا گرفتن میانه روی در تغذیه

«يُحَسِّن» بر وزن «يُفَعِّلُ» از باب «تَفَعِيل» است نه «تَفَعَّل»، ضمناً «بزيادة حرف واحد» (یک حرف زائد) با باب «تَفَعَّل» در تناقض است؛ چون این باب «دو حرف زائد» دارد.

(از این زاویه بین)

هر فعلی بخواد از باب «تَفَعَّل» باشه باید هم «ت» داشته باشه و هم «تَشْدِيد»؛ حالا که «يُحَسِّن» فقط تشدید داره پس قطعاً از باب «تَفَعَّل» نیست.

«مُعْتَدِل» بیانگر «اسم فاعل» است نه «اسم مفعول».

(از این زاویه بین)

«مُعْتَدِل» از فعل «اعتدل» (يَعْتَدِلُ) ساخته می شه، این فعل از باب «اِفْتِعَال» و لازم هستش؛ حالا که لازمه پس اصلاً اسم مفعول ازش ساخته نمی شه! چون اسم مفعول فقط از فعل های متعدی ساخته می شد!

«يَتَعَلَّمُونَ» از باب «تَفَعَّل» و بر وزن «يَتَفَعَّلُ» است، ضمناً «يُفَقِّهُونَ» از باب «تَفَعِيل» و بر وزن «يُفَعِّلُ» می باشد.

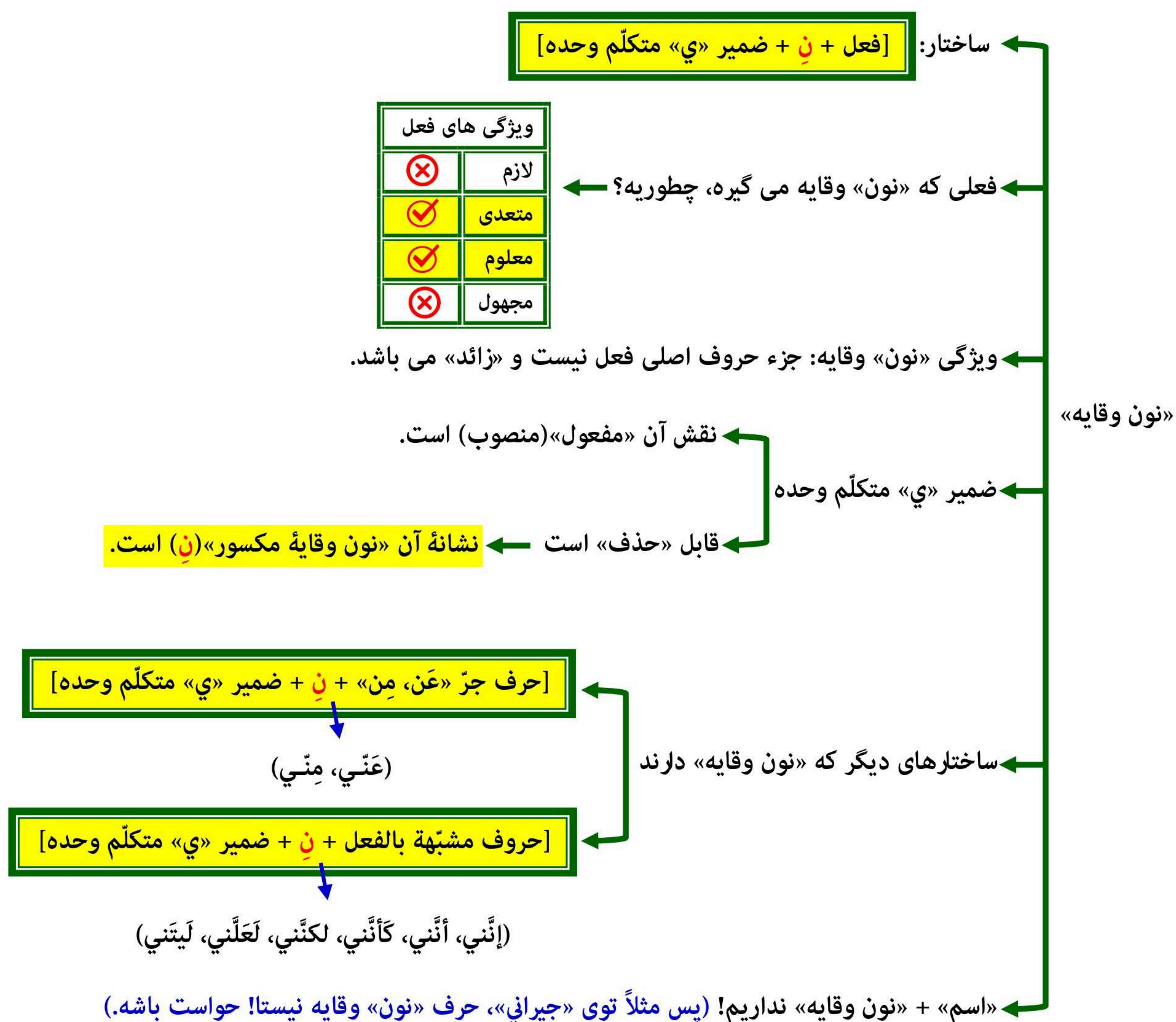
(از این زاویه بین)

فعل با ساختار «يَتَدَّ، تَدَّ، أَتَدَّ و نَتَّ» بعدش فتحه (ـَ) میاد نه کسره (ـِ)

پس «يَتَعَلَّمُونَ» وقتی با «يَتَدَّ» شروع شده؛ بعدش باید (ـَ) بیاد نه (ـِ)

«أسنان» اسم است «نون وقایه» ندارد. در سایر گزینه ها به ترتیب، فعل های «تَمْنَعِي» (تَمْنَع + ن + ي)، «أَعْنِي» (أَعْن + ن + ي) و «أَخَذْتَنِي» (أَخَذْت + ن + ي) متعدی و دارای نون وقایه اند.

نکته: به نمودار زیر که نکات مربوط به «نون» وقایه و ساختار آن را بررسی کرده، دقت کنید:

در این گزینه، حرف «ب» به معنای «با(به وسیله)» است اما در سایر گزینه ها به معنای «در» و معادل حرف جرّ «فِي: در» می باشد.

ترجمه:

۱ - «مِنْطَقَة: در منطقه»

۲ - «بِلِسَانِه: با(به وسیله) زبانش»

۳ - «بِشَارِعٍ: در خیابان»

۴ - «بِغَرَفَتِه: در اتاقِ خود.» (بغرفته)

در این گزینه «علی» در معنای (بر) می باشد اما در سایر گزینه ها به معنای «باید» می باشد.
ترجمه:

- ۱ - «شما باید دانش را انفاق کنید»
- ۲ - «بر شما واجب است آن ها را به درستی بخورید.»
- («واجب است» مربوط به فعلِ «يجب» است نه «علی»)
- ۳ - «شما باید دواي مناسب را برای بیماری سخت تان بیابید.»
- ۴ - «شما باید تعادل را در آن محقق کنید.»

ترجمه صورت سوال: «آنچه را که امید وقوعش را نداریم، مشخص کن.»
حرف «لِیت: کاش، ای کاش» بیانگر امری است که امیدی به وقوع آن نداریم.

بررسی **منادا** در گزینه ها:

- ۱ - «**ولد**» (مضاف نشده)
- ۲ - «**إله**» + «ي» (مضاف شده)
- ۳ - «**شباب**» + «وطن» (مضاف شده)
- ۴ - «**رَبّ**» + «ي» (مضاف شده) («رَبّ» در اصل «رَبِّي» بوده که «ي» از انتهای آن حذف شد)

۶۰ با توجه به عقاید و باورهای مزدک، در صورت پیروزی جنبش وی، وقوع کدامیک از حالات زیر ممکن بود؟
 الف) قدرت سیاسی و اداره امور کشور از شاه و دربار سلب و به طبقات پایین جامعه داده می‌شود.
 ب) نظام غالب زمینداری تغییر می‌کند و اراضی متعلق به طبقات بالا بین مردم تقسیم می‌شود.
 ج) مردم طبقات پایین، مؤسسات و مراکز فرهنگی و آموزشی را در اختیار گرفته از آنها بهره‌مند می‌شدند.
 د) مردم با تصاحب دارایی طبقات بالا و تقسیم آن، در زندگی از امکانات یکسان برخوردار می‌شدند.

- ۱ ج - د ۲ الف - ج ۳ ب - د ۴ الف - ب

۶۱ کدام موارد درباره آسورستان در دوره باستان، درست است؟
 الف) منطقه‌ای کم‌بارش اما دارای رودخانه‌های پرآب و تأسیسات آبیاری (سدها و بندها) بود.
 ب) فاقد سابقه شهرنشینی بود و زندگی روستایی و اقتصاد کشاورزی ویژگی عمده آن به شمار می‌آمد.
 ج) در هزاره دوم قبل از میلاد، در آنجا برده‌داری رواج داشت و قوانینی درباره کشتیرانی و زراعت وضع شده بود.
 د) تنوع اجتماعی و فرهنگی و فقدان منابع طبیعی و معدنی، مانع تشکیل حکومت‌های مقتدر در آنجا شده بود.

- ۱ الف و ج ۲ ب و د ۳ الف و ب ۴ ج و د

۶۲ در کدام مورد «وجه مشترک» شورش‌های ایرانی پس از سقوط دو سلسله هخامنشی و ساسانی، درست بیان شده است؟

۱ بیشتر در مناطق شرق فلات ایران به ویژه خراسان و سیستان شکل گرفتند.

۲ علی‌رغم شکست، زمینه ایجاد تغییرات سیاسی را فراهم کردند.

۳ میان آنها نوعی وحدت و هماهنگی وجود داشت.

۴ میان آنها ارتباط و هماهنگی وجود نداشت.

۶۳ کدام موارد، از تعالیم بودا است؟

الف) تنها راه رسیدن به نیروانا، غلبه کردن بر آرزو است.

ب) صداقت‌ورزی در پندار یکی از راه‌های غلبه بر درد و رنج است.

ج) رسیدن به نیرونا به معنای پایان رنج و درد بی‌انتهای زندگی است.

د) هدف نهایی تعالیم بودا، صداقت‌ورزی در حیطه‌های هشتگانه است.

- ۱ الف و ج ۲ الف و د ۳ ب و ج ۴ ب و د

۶۴ کدام موارد از رویدادها و تحولات انگلستان در قرن ۱۳ میلادی است؟

الف) همراهی با پاپ بر سر انتصاب اسقف‌ها ب) به وجود آمدن مجلس (پارلمان)

ج) تشکیل ارتش منظم دائمی و تقویت حکومت مرکزی د) اختلاف با پاپ بر سر اعطای حلقه و عصای اسقفی

- ۱ ج و د ۲ الف و ب ۳ ب و د ۴ ب و ج

۶۵ در کدام موارد، اوضاع اجتماعی و اقتصادی ایران در سده‌های ۵ و ۶ هجری قمری درست توصیف شده است؟

الف) مناسبات شهری توسعه یافت و دهقانان موقعیت اقتصادی خود را از دست دادند.

ب) طبقه جدید بازرگانان شهری شکل گرفت و صرافان نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند.

ج) وجود نظام دیوانی کارآمد، بر رشد تجارت اثر نهاد و رشد تجارت به گسترش ربح‌ها منجر شد.

د) رشد شهرنشینی، به رونق تجارت، شکل‌گیری طبقه بازرگانان شهری و توسعه زبان فارسی منجر شد.

- ۱ الف - ب ۲ ب - د ۳ الف - ج ۴ ج - د

کدام مورد درباره انواع زمین‌های دوره صفوی درست است؟

- (الف) عواید اراضی خاصه برای کاهش توان ایلات قزلباش مورد استفاده قرار گرفت.
 (ب) بخشی از درآمد اراضی خاصه و خصوصی در خدمت رونق هنر و معماری قرار می‌گرفت.
 (ج) اراضی ممالک و خصوصی قابلیت تبدیل شدن به اراضی وقفی را داشتند.
 (د) عباس اول با استفاده از درآمد اراضی خاصه و دیوانی، حقوق سپاه جدید را تأمین می‌کرد.

۱ ج - د ۲ الف - ب ۳ الف - د ۴ ب - ج

کدام مورد درباره ساختار اجتماعی و اقتصادی مکه ۱، یثرب ۲ و طائف ۳ در دوره جاهلی، درست است؟

- (الف) روابط اقتصادی گسترده
 (ب) اشتغال به کشاورزی
 (ج) زیست‌گروه‌ها و قبایل یهودی
 (د) نبود مرجع سیاسی قدرتمند

۱ د از وجوه مشترک ۱، ۲ و ۳ و ج از نقاط مشترک ۲ و ۳ است.

۲ الف از وجوه پیوند ۱ و ۳ و ب از وجود اشتراک ۲ و ۳ است.

۳ ج و د از ویژگی‌های ۲ و الف از اشتراکات ۱ و ۲ است.

۴ ج از اشتراکات ۱ و ۳ و ب و د از ویژگی‌های ۲ است.

کدام موارد درباره روم شرقی، درست است؟

- (الف) در دوره حکومت ساسانیان شکل گرفت و در دوره جانشینان شاهرخ تیموری سقوط کرد.
 (ب) کلیسای قسطنطنیه بر امور دینی قلمرو آن سلطه داشت و مردم حق داشتن عقاید مخالف با آن را نداشتند.
 (ج) در قرن هفتم میلادی یکی از شهرهای مسیحی‌نشین آن به نام ایلینا از سلطه امپراتوری خارج شد.
 (د) با از دست رفتن اسکندریه، نیروی دریایی امپراتوری ضعیف شد و شهر ایلینا از دست رفت.

۱ الف - ج ۲ ب - د ۳ ج - د ۴ الف - ب

سه گزاره زیر درباره یک مورخ سنتی، به کدام وجوه از تاریخ‌نگاری و روش پژوهش در تاریخ، اشاره دارند؟

- (الف) کتاب وی شرح لشکرکشی‌ها و اقدامات نظامی پادشاه است.
 (ب) وی در اغلب رویدادها حضور داشته و پادشاه را همراهی می‌کرده است.
 (ج) گزارش‌های او با زبانی دشوار و متکلف ثبت شده است.

۱ الف و ج: روش - ب: نقد روایت (خبر) ۲ الف و ب: نقد راوی - ج: نقد روایت (خبر)

۳ الف: نقد گزارش تاریخی - ب: نقد راوی - ج: بینش ۴ الف: بینش - ب: سنجش اعتبار راوی - ج: روش

کدام مورد درباره موقعیت و اقدامات اولین رئیس‌جمهور ایران (۱۳۶۰ - ۱۳۵۹ ش)، درست است؟

- ۱ طبق قانون اساسی، فرماندهی کل قوا را عهده‌دار بود و شورای انقلاب را منحل کرد.
 ۲ امام خمینی (ره)، علاوه بر تنفیذ حکم ریاست جمهوری، ریاست شورای انقلاب را به وی واگذار کرد.
 ۳ نیروهای سپاه پاسداران و ارتش را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و از خط امام فاصله گرفت.
 ۴ از پذیرش نظر نمایندگان برای نخست‌وزیری محمدجواد باهنر امتناع کرد و به سازمان مجاهدین خلق نزدیک شد.

کدام موارد درباره روشنفکران دوره رضاشاه، درست است؟

- (الف) راه ترقی را در حذف سنن ایرانی می‌دانستند.
 (ب) شاه را به تقلید از برنامه‌های آتاتورک تشویق کردند.
 (ج) خواستار اجرای تغییراتی بودند که در نهایت سبب تثبیت موقعیت شاه می‌شد.
 (د) از شاه خواستند از دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی جلوگیری کند.

۱ ب و د ۲ الف و ج ۳ الف و ب ۴ ج و د

در کدام رویدادها، علما و مراجع نجف نقش داشتند و از مبارزات مردمی علیه استبداد حمایت کردند؟
 الف) مقاومت مردم و مجلس شورای ملی در برابر قرارداد ۱۹۰۷
 ب) مهاجرت مردم و روحانیون معترض به شهری (مهاجرت صغری)
 ج) مقاومت مردم تبریز در دوره استبداد صغیر
 د) مخالفت مردمی با بنای بانک استقراضی روس در یک قبرستان متروک

۱ ج - د

۲ الف - ب

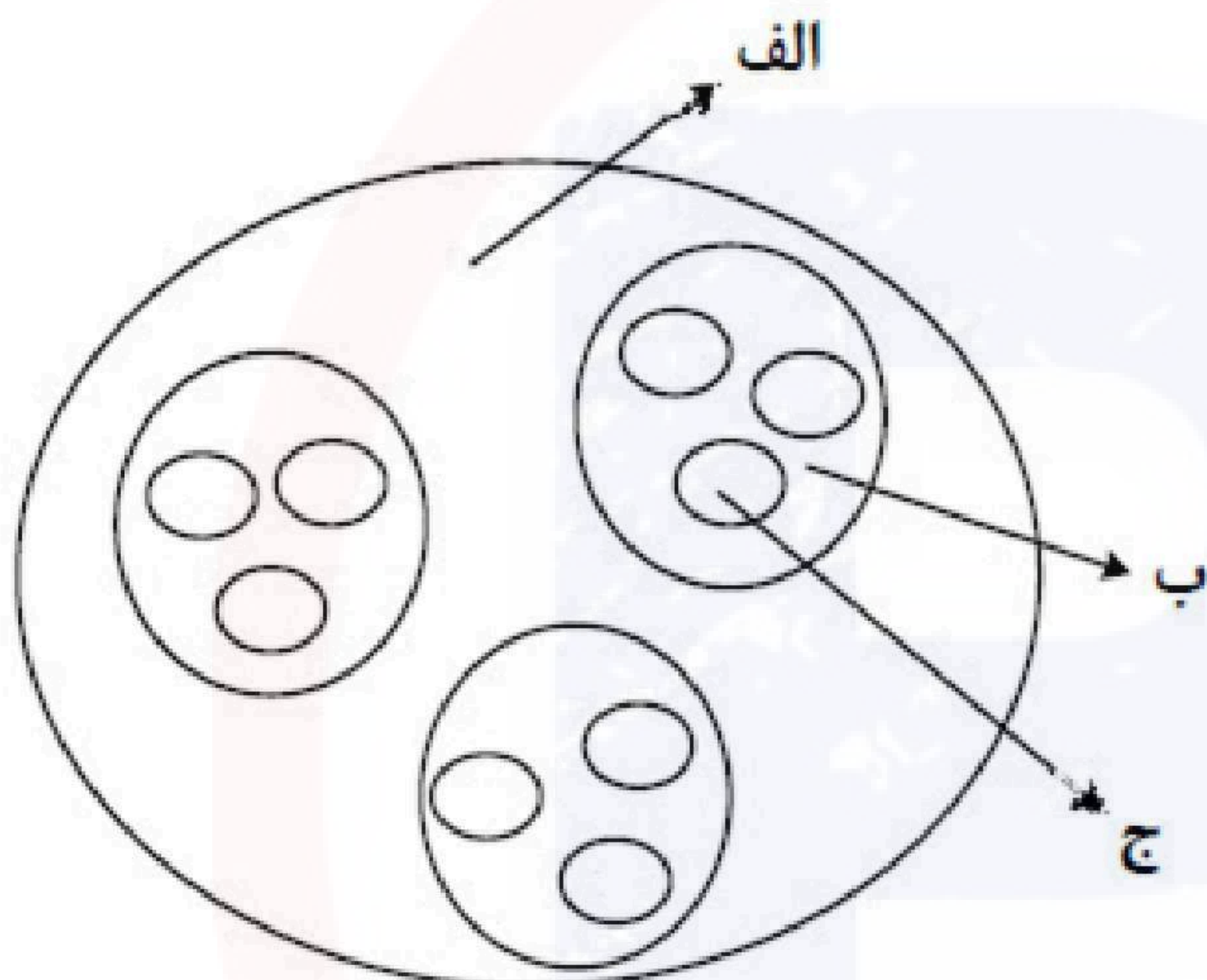
۳ ب - ج

۴ الف - د

جغرافیا

۱۲ سوال

با توجه به شکل مقابل، کدام مورد مطابق با تقسیمات کشوری فعلی در ایران، تدوین شده است؟

۱ اگر الف یک استان باشد ب و ج به ترتیب شهرستان و بخش خواهند بود و توسط فرماندار و بخشدار اداره می‌شوند.

۲ اگر الف یک استان باشد ب تابع ج و الف تابع تشکیلات مرکزی یا پایتخت قرار می‌گیرد.

۳ در صورتی که ب شهرستان باشد، بنابراین الف یک استان خواهد بود که تا قبل از انقلاب اسلامی، ۲۴ عدد بود.

۴ در صورتی که ب شهرستان باشد، بنابراین ج یک بخش است و کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری، محسوب می‌شود.

کدام مورد، ارتباط سؤالات کلیدی در جغرافیا را با متن زیر، به ترتیب از الف تا د، به درستی مطرح کرده است؟
 «از جمله مشکلات کشورهای پیرامون، این است که کشورهای مرکز گاهی با روش‌های مختلف، افراد با استعداد و متخصص یا به اصطلاح مغزهای متفکر را از کشورهای پیرامون به خود جذب می‌کنند.»
 الف) «کجا»، این پدیده در کدام مکان اتفاق افتاده است؟
 ب) «چه چیز»، چه چیزی اتفاق افتاده است
 ج) «چرا»، علت وقوع این پدیده چیست؟
 د) «چطور»، زمینه‌های به وجود آمدن این پدیده چیست؟

- ۱) کشورهای پیرامون - وابستگی به واردات کالاهای صنعتی - پرورش و پرداخت هزینه افراد متخصص - کمبود نیروی کار ماهر به دلیل جذب آنها توسط کشورهای مرکز
- ۲) کشورهای پیرامون - عدم شرایط توسعه صنعتی - کمبود نیروی کار ماهر و متخصص - پرورش و پرداخت هزینه افراد متخصص و جذب آنها توسط کشورهای مرکز
- ۳) کشورهای مرکز - تولیدکننده مواد اولیه - جذب نیروی کار متخصص - پرورش و پرداخت هزینه افراد متخصص و جذب آنها در کشورهای پیرامون
- ۴) کشورهای مرکز - صادرکننده مواد خام - پرورش و پرداخت هزینه رشد و تحصیل افراد متخصص - جذب افراد با استعداد و مغزهای متفکر

با توجه به موارد زیر، کدام عبارت با مختصات منطقه کوهستانی شمال و شمال غرب کشورمان مطابقت دارد؟
 «الف: دماوند / ب: سهند / ج: سبلان / د: علم‌کوه / ه: تخت سلیمان»

- ۱) موارد ب و ه در دو منطقه کوهستانی متفاوت قرار دارند و هر دو بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته‌اند.
- ۲) موارد الف و ج در دو منطقه کوهستانی متفاوت قرار دارند و هر دو بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته‌اند.
- ۳) در تشکیل موارد ج و د فعالیت‌های آتشفشانی نقش نداشته است و هر دو در یک منطقه کوهستانی قرار دارند.
- ۴) در تشکیل موارد الف و ه فعالیت‌های آتشفشانی نقش نداشته است و هر دو در یک منطقه کوهستانی قرار دارند.

با توجه به نقش عوامل جغرافیایی در قدرت ملی، کشورهایی که با مشخصات موارد منطبق باشند، به ترتیب شرایط را از نظر قدرت ملی دارند.

(الف)

(ب)

(ج)

(د)

(ب)

۱ ب و ج - نامناسب ترین و مناسب ترین

۲ ب و د - مناسب ترین و نامناسب ترین

۳ الف و د - مناسب ترین و نامناسب ترین

۴ الف و ج - نامناسب ترین و مناسب ترین

«در نتیجه فرایندی که تاکنون در اقتصاد جهانی طی شده است، کشورهای جهان از نظر تولید و صادرات به دو گروه الف و ب که به ترتیب کشورهای صادرکننده مواد اولیه و دارای فناوری پیشرفته هستند، طبقه‌بندی می‌شوند.

- ۱ در کشورهای گروه الف موازنه تجاری منفی رایج‌تر است و از نظر نسبت اشتغال، فعالیت‌های نوع اول بر نوع دوم و چهارم غلبه دارد.
- ۲ در کشورهای گروه الف موازنه تجاری مثبت رایج‌تر است و از نظر نسبت اشتغال، فعالیت‌های نوع دوم بر نوع اول و سوم غلبه دارد.
- ۳ در کشورهای گروه ب موازنه تجاری منفی رایج‌تر است و از نظر نسبت اشتغال، فعالیت‌های نوع دوم بر نوع سوم و چهارم غلبه دارد.
- ۴ در کشورهای گروه ب موازنه تجاری مثبت رایج‌تر است و از نظر نسبت اشتغال، فعالیت‌های نوع اول بر نوع دوم و چهارم غلبه دارد.

با توجه به مراحل مختلف فرسایش، در کلوت‌ها و دشت‌های ریگی، به ترتیب کدام پدیده اتفاق می‌افتد؟

- ۱ مواد نرم‌تر و سخت‌تر در همان مکان باقی می‌ماند و مواد ریزتر و درشت‌تر در مکان دیگر انباشته می‌شوند.
- ۲ مواد ریزتر و نرم‌تر به مکان دیگر انتقال می‌یابد و مواد درشت‌تر و سخت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.
- ۳ مواد نرم‌تر و ریزتر به مکان دیگر انتقال می‌یابد و مواد سخت‌تر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.
- ۴ مواد ریزتر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌ماند و مواد نرم‌تر و سخت‌تر در مکان دیگر انباشته می‌شوند.

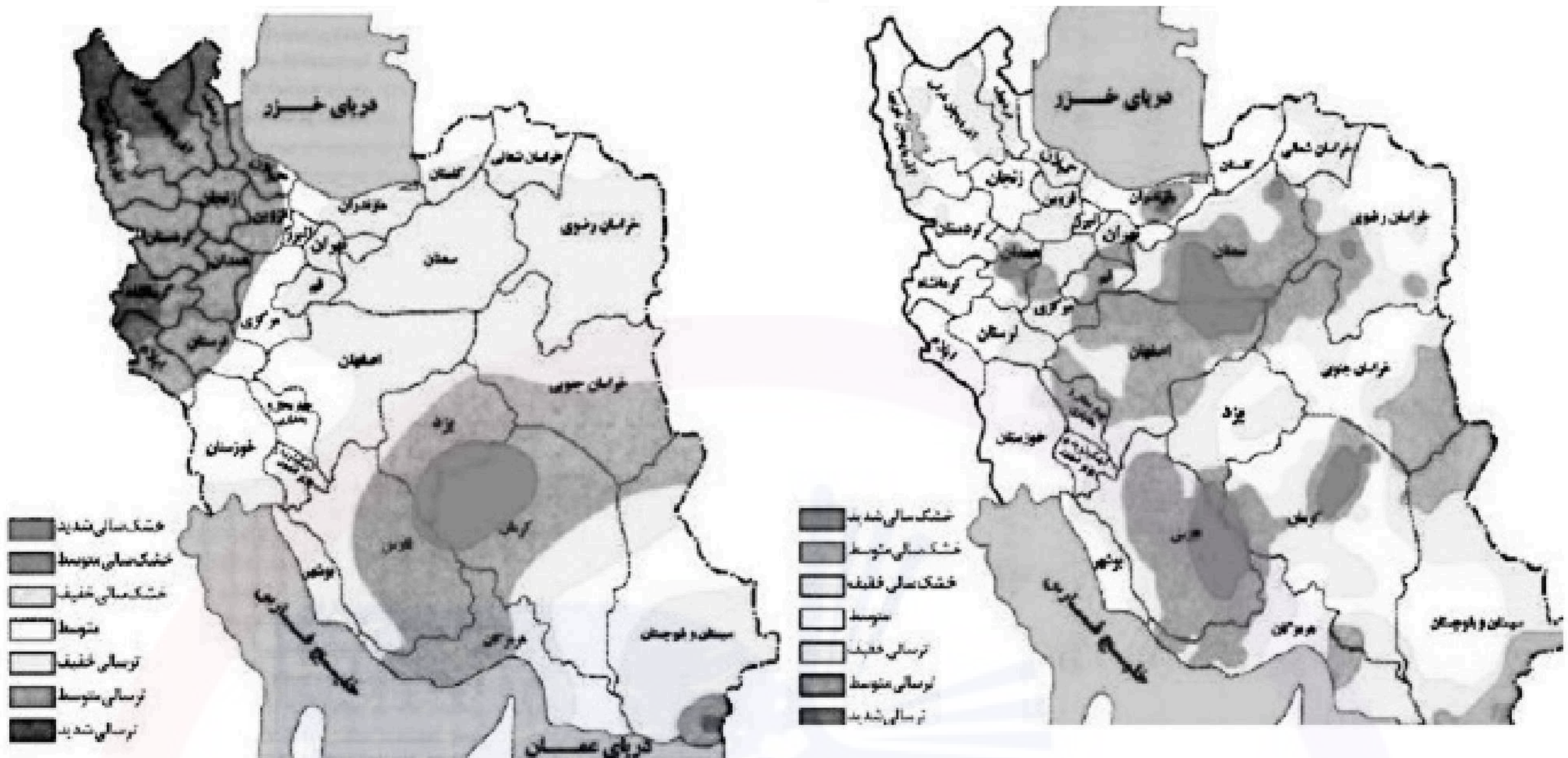
به طور معمول امکان تبدیل کشورهای که در منطقه معتدل واقع شده‌اند، به قدرت‌های سیاسی منطقه‌ای یا جهانی بیشتر است، در این مناطق

- ۱ منطقه پرفشار و جبهه قطبی تشکیل می‌شود و به دلیل عرض جغرافیایی این نواحی، انرژی دریافتی روزانه، کمتر از مناطق استوایی است.
- ۲ جبهه قطبی و منطقه کم‌فشار تشکیل می‌شود و به دلیل عرض جغرافیایی این نواحی، انرژی دریافتی روزانه، بیشتر از مناطق قطبی است.
- ۳ هر چه ارتفاع افزایش یابد، بلند و درجه رشد گیاهان نیز بیشتر خواهد شد، همچنین یک منطقه کم‌فشار در این مناطق تشکیل می‌شود.
- ۴ هر چه ارتفاع افزایش یابد، بلند و درجه رشد گیاهان نیز کمتر خواهد شد، همچنین یک منطقه پرفشار در این مناطق تشکیل می‌شود.

با توجه به موارد زیر، کدام مورد درست است؟

الف) توده هوای مرطوب غربی، رطوبت اقیانوس اطلس را در دوره سرد سال به داخل کشور ما می‌آورد.
 ب) بارش‌ها به طور کلی در سه دسته اصلی همرفتی، سیکلونی و ناهمواری تشکیل و طبقه‌بندی می‌شوند.
 ج) بارش‌هایی که شدت آنها کمتر اما مدت آنها بیشتر است، در وقوع لغزش مستعدتر از سیل هستند.
 د) توده هوای مرطوب ابتدا لازم است تا ارتفاع معینی بالا رفته و سرد شود تا به نقطه اشباع برسد.

- ۱ از نظر زمان شکل‌گیری پدیده‌ها، مورد د پیش از مورد الف و پس از مورد ب تشکیل می‌شود.
- ۲ از نظر زمان شکل‌گیری پدیده‌ها، مورد الف پیش از مورد ب و پس از مورد ج تشکیل می‌شود.
- ۳ برای تشکیل مورد ج لازم است، ابتدا مورد ب و سپس موارد الف و د وجود داشته باشند.
- ۴ برای تشکیل موارد ب و ج، لازم است موارد الف و د، به طور کامل فراهم شده باشند.

- ۱ مرزهای نواحی تحت‌تأثیر خشکسالی تغییر می‌کنند، بنابراین مرزهای سیاسی - اداری معمولاً با مرزهای طبیعی منطبق نیستند.
- ۲ پهنه‌بندی خشکسالی‌ها در این سال‌ها، نشان می‌دهد برای مدیریت آن باید اقداماتی منطبق با یک استان انجام داد.
- ۳ از آنجا که قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است، می‌توان گفت خشکسالی‌ها فقط در محدوده یک استان فعالیت دارند.
- ۴ نواحی تحت‌تأثیر خشکسالی‌ها در طی سال‌های مختلف، دارای کانون و مرزهای ثابتی است و بیشترین همگونی را دارد.

کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟
«در روند تولید قطار در حمل‌ونقل ریلی، لوکوموتیوهای»

- ۱ بخاری که نخستین بار در اوایل قرن بیستم در انگلستان ساخته شدند، به تدریج جایگزین لوکوموتیوهای دیزلی شدند.
- ۲ دیزلی که بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط‌زیست هستند، به تدریج جایگزین لوکوموتیوهای بخاری شدند.
- ۳ بخاری که نخستین بار در اوایل قرن نوزدهم در انگلستان ساخته شدند، به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند.
- ۴ الکتریکی که بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط‌زیست هستند، به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند.

با توجه به عبارات زیر در خصوص «پدیده شهرنشینی»، موارد به طور مستقیم منجر به جمعیت شهرنشینی می‌شود.

- الف) پدیده مهاجرت معکوس به دلیل گرانی مسکن، آلودگی هوا یا آسیب‌های اجتماعی روی می‌دهد.
 ب) ممکن است به دلیل مشکلات اشتغال، روستاها و شهرها به ترتیب مهاجرفرست و مهاجرپذیر شوند.
 ج) با ورود کشورها به عصر نوسازی شیوه زندگی و فعالیت اقتصادی در روستاها تغییر پیدا کرد.
 د) به دلیل افزایش رشد طبیعی جمعیت، برخی روستاها با موافقت وزارت کشور، شهر اعلام شده‌اند.

۱ الف و د همانند ب و ج - کاهش ۲ ب و ج برخلاف الف و د - کاهش

۳ الف و ج همانند ب و د - افزایش ۴ ب و د برخلاف الف و ج - افزایش

با توجه به موارد زیر، کدام مورد درست است؟

- الف) شهرگرایی روندی اقتصادی - اجتماعی است که طی آن ارزش‌ها و مظاهر شهری در بین روستانشینان رواج می‌یابد.
 ب) نقش و عملکرد اقتصادی برخی از روستاها تغییر کرده و این روستاها نقش‌های گردشگری و صنعتی را برعهده گرفته‌اند.

۱ الف مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا و ب متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا را با تغییراتی اساسی همراه کرده است.

۲ ب متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا و الف دسترسی به خدمات شهرها را با تغییراتی اساسی همراه کرده است.

۳ الف وسعت و فضای سکونت در شهرها و ب متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا را با تغییراتی اساسی همراه کرده است.

۴ ب مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا و الف فرهنگ و مناسبات روستاها را با تغییراتی اساسی همراه کرده است.

۲۰ سوال

فلسفه و منطق

محتوای کدام عبارت با نظر کانت درباره معیار فعل اخلاقی، سازگاری بیشتری دارد؟

- ۱ دوستم در برخورد با دیگران، آن کاری را انجام می‌دهد که بداند با انجامش، مورد تحسین آن‌ها قرار می‌گیرد.
 ۲ گروهی از متفکران معتقدند حس نوع دوستی امری فطری است، بنابراین همه افراد انسان باید به هم کمک کنند.
 ۳ فرد عاقل در هر کاری از افراط و تفریط پرهیز می‌کند، همانطور که در خوردن و آشامیدن هم زیاده‌روی نمی‌کند.
 ۴ مادرم با اینکه همیشه دیرش می‌شود، خلاف وظیفه اخلاقی‌اش می‌داند که حق دیگران را زیر پا بگذارد و در صف می‌ایستد.

کدام عبارت، درست است؟

- ۱ تلاش‌های فلسفی کانت در بیان اعتبار عقل و تجربه، منشأ ظهور تجربه‌گرایان و اثبات‌گرایان شد.
 ۲ برخی از تجربه‌گرایان مانند فرانسیس بیکن، در معرفت فلسفی و تجربی نقشی برای عقل قائل نیستند.
 ۳ به اعتقاد کانت، انسان تصویرها را از طریق قوه ادراکی و بعدیت زمانی را توسط حواس خود درک می‌کند.
 ۴ پراگماتیست‌ها معتقدند یگانه ابزار شناخت انسان حواس است که به درستی قادر به درک واقعیت نیست.

- ۱ اساس بررسی‌های علمی برای شناسایی جهان طبیعت، یافته‌هایی است که با شناخت عقلی به دست آمده است.
- ۲ تفاوت شناخت حسی با شناخت‌های دیگر این است که دچار خطا می‌شود و خطایش را هم خودش تشخیص می‌دهد.
- ۳ ابزاری که با آن اشیا را می‌شناسیم، تفاوت آنها را درک می‌کنیم و هریک را به منظوری استفاده می‌کنیم، حواس است.
- ۴ معرفت شهودی از طریق تهذیب نفس حاصل می‌شود، همان‌طور که شناخت حسی از طریق حواس به دست می‌آید.

سقراط در برابر اتهام «گمراه کردن جوانان» چگونه از خود دفاع کرد؟

- ۱ علت دنباله‌روی جوانان از خودش را برای دادگاه بیان کرد.
- ۲ ثابت کرد که از نظر او تربیت انسان از هر کار دیگری مهم‌تر است.
- ۳ نشان داد که ملتوس ادعایی را مطرح می‌کند که درباره آن اطلاعی ندارد.
- ۴ نشان داد که هیچ سعادت‌ی برای شهرش بالاتر از خدمتی که وی می‌کند، نیست.

کدام عبارت درست است؟

- ۱ آثار برخی از تمدن‌های قدیمی در اثر گذر زمان به کلی از بین رفته است؛ بدین ترتیب تأثیری در تاریخ فلسفه نداشته‌اند.
- ۲ آثار باقیمانده از تمدن‌های باستانی نشان می‌دهد که منشأ اولیه اندیشه‌های فلسفی، کهن‌ترین تمدن‌های شناخته شده بوده‌اند.
- ۳ محققان اروپایی کتاب‌های تاریخ فلسفه خود را با یونان آغاز کرده‌اند، اما گزارش دقیق از جریان فلسفه در آن ارائه نکرده‌اند.
- ۴ نخستین فیلسوف یونانی تالس، علاوه بر افکار اسطوره‌ای، از زبان عقل هم در تبیین تغییرات جهان استفاده می‌کرد.

روش بررسی کدام گزاره با بقیه متفاوت است؟

- ۱ قوه نطق و قابلیت حیات، از نفس مجرد انسان ناشی می‌شود.
- ۲ فعل اخلاقی اگر در جهت سعادت حقیقی باشد، فضیلت است.
- ۳ اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های انسان، تابع شرایط اجتماعی او است.
- ۴ براساس مکتب رواقی، برای رسیدن به سعادت باید به فرمان خرد گوش فرا داد.

کدام عبارت درباره علامه طباطبائی، درست است؟

- ۱ یکی از ویژگی‌های کتاب‌هایشان، نگاه تطبیقی به مسائل است که تا آن زمان در ایران سابقه نداشت.
- ۲ جلسات تدریسشان که در قم آغاز شد، از ابتدا بسیار پررونق و از مهم‌ترین جریان‌های فکری آن زمان بود.
- ۳ روش تفسیری خود را که روش قرآن به قرآن و در نوع خود بدیع است، از امام خمینی (ره) آموخته بودند.
- ۴ دیدارهایشان با فیلسوفانی که برای تحقیق به ایران می‌آمدند، موجب آشنایی جهان با تفکر شیعی گردید.

کدام عبارت با توجه به دستگاه فلسفی شیخ اشراق، قابل قبول است؟

- ۱ حکیم متأله کسی است که در بحث عقلی و سلوک قلبی استاد بوده و ریاست جامعه به دست او باشد.
- ۲ روح انسان تا زمانی که به رستگاری کامل نائل نشده است، در مرحله‌ای از مراحل مغرب وسطی جای دارد.
- ۳ اساس حکمت اشراقی، شهود قلبی و تجربه درونی فیلسوف است که به کمک استدلال و عقل بیان می‌شود.
- ۴ حکمت اشراقی را از آن رو اشراقی خوانده‌اند که ظهور دستاوردهای عقلی حکیمان اشراقی اهل فارس است.

با توجه به وقایع سده‌های ابتدایی در جهان اسلام، کدام عبارت درست است؟

- ۱ همزمان با پیدایش اولین بحث‌های اعتقادی میان مسلمانان، فیلسوفانی ظهور کردند و حیات فلسفی شکل گرفت.
- ۲ گسترش بحث‌های اعتقادی و فلسفی، زمینه‌ساز ظهور نوعی پویایی شد که می‌توان آن را حیات عقلی نامید.
- ۳ در نهضت ترجمه، کتاب‌هایی در فلسفه و دیگر رشته‌ها، از چندین زبان به عربی و از عربی به زبان‌های دیگر ترجمه شد.
- ۴ نهضت ترجمه به مباحث اعتقادی جنبه عقلی قوی‌تری بخشید و به ظهور نظریه‌پردازانی در زمینه علوم طبیعی نیز منجر شد.

کدام عبارت درست است؟

- ۱ تفاوت اساسی برهان فارابی و ابن‌سینا در اثبات وجود خدا، مقدمات به کار رفته در هریک از این دو است.
- ۲ برهان امکان فقری، با استفاده از مقدمات برهان وجوب و امکان و با بیان تازه‌ای توسط ملاصدرا مطرح شد.
- ۳ فارابی دو برهان مهم دارد که در یکی محال بودن سلسله علل نامتناهی و در دیگری وجود خدا را اثبات می‌کند.
- ۴ در صورتی که تعداد اشیای جهان را نامحدود بدانیم، برهان وجوب و امکان برای اثبات وجود خداوند قابل استفاده نیست.

کدام عبارت درباره عقل، به معنای رایج نزد عموم مردم، درست است؟

- ۱ هم به معنای یک حقیقت متعالی و هم به معنای خرد و اندیشه به کار می‌رود.
- ۲ موجودی غیرمادی است که در افعال خود از مقدمات مادی بی‌نیاز است.
- ۳ هم درباره هست‌ها و نیست‌ها و هم در باید‌ها و نبایدها بحث می‌کند.
- ۴ ویژگی ذاتی انسان است که همه انسان‌ها هنگام تولد واجد آن هستند.

فرض یک ترازوی سالم با دو کفه خالی و مساوی که ناگهان از حالت تعادل خارج شده و یک کفه پایین می‌رود، به کدام فرض شباهت دارد؟

- ۱ علت ناقصه برای وجود معلول کافی بوده است.
- ۲ علت تامه تحقق معلول، قبلاً موجود بوده است.
- ۳ معلول خودبه‌خود و بدون علت هستی‌بخش تحقق یافته است.
- ۴ معلول از حیث ذات ممکن‌الوجود بوده و اکنون تحقق یافته است.

کدام نام یا توصیف برای خداوند، مستلزم فرض مخلوقات نیست؟

- ۱ شریف‌ترین موجود
- ۲ ضرورتاً موجود
- ۳ محرک نامتحرک
- ۴ دمیورژ

حمل « 180° بر زوایای داخلی مثلث» با کدام حمل مناسبت بیشتری دارد؟

- ۱ قابل صدق و کذب بر قضیه
۲ راست‌قامت بر انسان
۳ اندیشنده بر انسان
۴ دانش بر تصدیق

کدام عبارت بیان یک استدلال مغالطه‌آمیز است؟

- ۱ پدرم کم بیمار می‌شود؛ به نظرم هرکسی مثل او مراقب سلامت جسم و روح خود باشد، چندان بیمار نمی‌شود.
۲ از ضعیف بودن صدا معلوم است که از مرکز صدا دوریم، چون هر چقدر فاصله از منبع صدا بیشتر باشد، صدا ضعیف‌تر است.
۳ این جمله اصلاً قضیه نیست، چون هر جمله‌ای که قضیه باشد، دارای نسبت است و در این جمله نسبت وجود ندارد.
۴ اگر حیوانات دارای عقل بودند، زندگی آنها یکنواخت نمی‌ماند؛ اما زندگی آنها تغییری نداشته، پس فاقد عقل‌اند.

یکی از مقدمات و نتیجه قیاس معتبری به‌ترتیب، «بعضی ب الف است» و «بعضی الف ج است» می‌باشد، مقدمه دیگر این قیاس کدام است؟

- ۱ بعضی ج ب است. ۲ هر ج ب است. ۳ هر ب ج است. ۴ بعضی ب ج است.

مضمون کدام عبارت را براساس قانون صدق و کذب قضایا می‌توان پذیرفت؟

- ۱ اگر به نادرستی خبر «بعضی از معلمان ما در مسابقه دو، نفر اول شدند» پی ببریم، می‌فهمیم که بعضی از معلمان ما در مسابقه دو، نفر اول نشدند.
۲ اگر صدق قضیه «برخی ادعای مطرح شده در این مقاله درست نیست» را بدانیم، می‌فهمیم که هیچ‌یک از ادعاهای مطرح در آن مقاله مطابق واقع نیست.
۳ اگر بدانیم که «بعضی از فیلسوفان دارای تحصیلات دانشگاهی نبوده‌اند»، مطمئن می‌شویم که بعضی از دارندگان تحصیلات دانشگاهی، فیلسوف نبوده‌اند.
۴ اگر بدانیم که «برخی از دانش‌آموزان کلاس در کنکور زبان شرکت نکرده‌اند»، می‌فهمیم کسانی که در کنکور زبان شرکت کرده‌اند، از دانش‌آموزان کلاس نبوده‌اند.

کدام عبارت یک قضیه محصوره است؟

- ۱ مؤمنان در کارهای خود خدا را درنظر بگیرند.
۲ دارندگان دفترچه بیمه، رایگان ویزیت می‌شوند.
۳ خانواده دوستم برخلاف خانواده ما، کم‌جمعیت است.
۴ صاحبان مشاغل آزاد، بیش از دارندگان مشاغل دولتی‌اند.

در کدام عبارت میان دو مورد از مفاهیم به کار رفته، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است؟

- ۱ این سخن حکیمانه ارسطو که «برای مقابله با فلسفه هم باید فیلسوف بود»، نشان‌دهنده ماهیت تفکر فلسفی است.
- ۲ غزالی نوعی اعتراف‌نامه به نام رهایی از گمراهی دارد که نگاشتن مانند آن، در جهان اسلام مرسوم نبوده است.
- ۳ گزنفون از فیلسوفان پیشاسقراطی بود. وی می‌گفت: خدا همه‌جا حاضر است و با عقل جهان را اداره می‌کند.
- ۴ رازی می‌گفت انسان طب را از طبیعت آموخته است؛ از اینکه هر حیوانی برای تیمار خود تدابیری دارد.

کدام عبارت درباره دانش منطق، مناسب‌تر است؟

- ۱ نوعی توجه به فرایند اندیشه، شناخت آن و آسیب‌های آن است.
- ۲ قواعدی ذهنی است که ارسطو آنها را دسته‌بندی کرده و گسترش داد.
- ۳ دانستن آنها برای انسان لازم است تا بتواند بیماری‌های ذهن خود را درمان کند.
- ۴ آموختن آن باعث می‌شود که تعریف‌هایمان دقیق و استدلال‌هایمان پیچیده باشد.

اقتصاد

سوال ۱۵

۱۰۵ برای خرید لباس، معیارهای «عملکرد، هویت، نیاز، کیفیت و زیبایی» را در نظر بگیرید. کدامیک از معیارها برای هریک از افراد زیر، ضروری است؟

«کارمند بخش بازرگانی، راهنمای تور گردشگری، پزشک و پرستار بیمارستان، لباس راحتی در منزل»

۱ زیبایی - هویت - عملکرد - نیاز	۲ نیاز - کیفیت - زیبایی - عملکرد
۳ عملکرد - زیبایی - کیفیت - هویت	۴ کیفیت - عملکرد - هویت - زیبایی

فردی تعداد ۲۵۰۰ برگه سهام شرکتی را خریداری کرد. بعد از شش ماه کل سهام را به مبلغ ۱۶۰ میلیون فروخت و به میزان ۴۰ میلیون سود کرد. پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟ (قیمت به تومان می‌باشد).

الف) مبلغ سرمایه‌گذاری، چند میلیون تومان بوده است؟
 ب) قیمت اسمی هر برگه سهام، کدام است؟
 ج) قیمت بازاری هر برگه سهام، چقدر است؟

۱ ۱۴۰ - ۴۸,۰۰۰ - ۶۴,۰۰۰	۲ ۱۴۰ - ۶۴,۰۰۰ - ۴۸,۰۰۰
۳ ۱۲۰ - ۴۸,۰۰۰ - ۶۴,۰۰۰	۴ ۱۲۰ - ۳۰,۰۰۰ - ۴۶,۰۰۰

- هر یک از عبارت‌های زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟
- به ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، به مشتری امتیاز دریافت وام تعلق می‌گیرد.
 - نرخ سود این سپرده، تا پایان قرارداد تغییر نمی‌کند.
 - نرخ سود این سپرده، می‌تواند همزمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.
 - معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد، تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

	مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری	معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری
کوتاه‌مدت	د	الف
بلندمدت	ب	هـ
قرض الحسنه	و	ج

- ۱) و - ج - د - الف ۲) و - ب - د - هـ ۳) د - ب - و - ج ۴) د - ج - و - الف

فرض کنید تورم امسال ۳۲٪ بوده و هزینه تولید نیز به همین میزان افزایش یابد. در صورتی‌که تقاضا هیچ تغییری نکند و تولیدکنندگان بخواهند بدون تحمل زیان به فعالیت خود برای سال آینده ادامه دهند، کدام مورد دربارهٔ سود، درست است؟

- ۱) نرخ سود کاهش می‌یابد. ۲) نرخ سود افزایش می‌یابد.
- ۳) میزان رقم سود تغییر نمی‌کند. ۴) نرخ سود تغییر نمی‌کند.

جدول زیر، شاخص قیمت‌ها را در سه کشور الف، ب و ج نشان می‌دهد. اگر درصد تغییر (CPI) برای هر سه کشور یکسان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

کشور		
الف	؟	۷۶,۸۰۰
ب	۶۶۱,۲۰۰	۵۷۰,۰۰۰
ج	۳۶۳,۰۴۰	؟

- ۱) ۸۹,۰۸۸ - ۳۱۲,۹۶۵ / ۵ ۲) ۸۹,۸۵۸ - ۳۱۲,۵۰۰
- ۳) ۹۰,۲۵۴ - ۳۱۲,۹۶۵ / ۵ ۴) ۹۲,۰۰۰ - ۳۱۲,۵۰۰

کدامیک از ویژگی‌های پول، برای «بیت‌کوین» باید اتفاق بیافتد تا به عنوان پول رایج شناخته شود؟

- ۱) به راحتی در دسترس همه افراد جامعه باشد.
- ۲) دارای ویژگی سنجش ارزش کالاها و خدمات باشد.
- ۳) مانند پول تحریری، خصوصیت اعتباری آن مورد قبول همه باشد.
- ۴) مانند پول کاغذی دارای پشتوانه نزد بانک مرکزی باشد.

جمعیت کشوری در سال ۹۹، ۶۰۰، ۰۰۰ نفر بود. این کشور از ۲۰۰، ۰۰۰، ۵۵ نفر جمعیت بالاتر از پانزده سال، ۲۷، ۴۰۰، ۰۰۰ نفر شاغل و ۴، ۹۵۰، ۰۰۰ نفر بیکار برخوردار بود. پاسخ موارد خواسته شده، به ترتیب (از راست به چپ) کدام است؟

الف) جمعیت پایین‌تر از پانزده سال
ب) جمعیت غیرفعال
ج) نرخ بیکاری

- ۱) ۳۲، ۳۵۰، ۰۰۰ - ۲۳، ۴۰۰، ۰۰۰ - ۱۳/۵
۲) ۳۲، ۳۵۰، ۰۰۰ - ۲۲، ۸۵۰، ۰۰۰ - ۱۳/۵
۳) ۲۳، ۴۰۰، ۰۰۰ - ۳۲، ۳۵۰، ۰۰۰ - ۱۵/۳
۴) ۲۳، ۴۰۰، ۰۰۰ - ۲۲، ۸۵۰، ۰۰۰ - ۱۵/۳

گاهی اقتصاددانان برای محاسبه دهک‌های درآمدی، به جای به دست آوردن اختلاف درآمدی، کدام مورد را محاسبه می‌کنند؟

- ۱) اختلاف هزینه‌ای
۲) خط فقر
۳) یکی از معیارهای توسعه انسانی
۴) مجموع «هزینه و پس‌انداز» خانوارها

دولت‌ها با چه هدفی، تعرفه‌های واردات را افزایش می‌دهند؟

- ۱) گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه سیاسی نزدیک به هم دارند.
۲) حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر
۳) کاهش تنش و اختلاف سیاسی و اقتصادی بین کشورها
۴) تنظیم بازار از طریق افزایش واردات

کدام مورد، تفسیر اقتصاددانان نسبت به دو گزاره زیر است؟

- با آنکه درآمد مصرف‌کنندگان تغییر نکرده است، با افزایش قیمت، تقاضا برای آن افزایش می‌یابد.
- با آنکه قیمت نان ثابت است ولی با افزایش درآمد، نان کمتری می‌خرند.

- ۱) قانون تقاضا برای کلیه کالاها یکسان است به شرط اینکه فقط قیمت یک کالا تغییر کند و سایر عوامل ثابت باشد.
۲) پیش‌بینی قیمت آینده و تغییر سلیقه مصرف‌کننده برای کالاهای مکمل و جانشین اثر یکسانی دارد.
۳) پیش‌بینی قیمت کالا در آینده و ویژگی کالای پست، دو رفتار مغایر با قانون تقاضا را توجیه می‌کند.
۴) افزایش درآمد مصرف‌کننده، رفتار مغایر با قانون تقاضا را توضیح می‌دهد.

هر کدام از موارد زیر به ترتیب، به کدام نوع مالیات اشاره دارد؟

- معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شوند.
- مهم‌ترین نوع مالیات است.
- آنچه از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

- ۱) مالیات بر مصرف - ثروت مؤدی - ارث
۲) عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر دارایی - مالیات بر ارث
۳) عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر درآمد اشخاص - مصرف
۴) تعرفه‌های گمرکی - مالیات بر درآمد اشخاص - ارزش افزوده

با توجه به جدول مقابل، با فرض اینکه هر سه کشور از نظر عوامل تولید یکسان هستند، پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب از الف تا ج، کدام است؟

الف) کدام کشور در تولید کالای ب مزیت مطلق دارد؟

ب) اگر هزینه فرصت تولید کالای الف در کشور کنیا ۴۵۰ واحد، کالای ب ۵۴۰ واحد و کالای ج ۳۹۹ واحد باشد، این کشور در تولید چه کالایی مزیت نسبی دارد؟

ج) کدام مورد، در رابطه با کشور آلمان درست است؟

الف (واحد)	ب (واحد)	ج (واحد)	
۷۹۰	۱۵۴۰	۱۲۳۵	ترکیه
۹۷۰	۸۵۰	۷۰۷	آلمان
۵۸۰	۳۹۸	۶۹۰	کنیا

۱) آلمان - ج - در تولید کالای الف و ب از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای ج را از ترکیه وارد کند.

۲) ترکیه - ج - با اینکه در تولید کالای الف مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای ج را از ترکیه وارد کند.

۳) آلمان - ب - در تولید کالای الف و ب از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای ج را از ترکیه وارد کند.

۴) ترکیه - ب - با اینکه در تولید کالای الف مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای ج را از کنیا وارد کند.

۱۱۷) تولیدکننده‌ای به دلیل سفارش مشتریان، تولید خود را از نقطه الف به نقطه ب جابه‌جا نمود. در شرایط جدید، کدام مورد هزینه فرصت را به درستی نشان می‌دهد؟ (قیمت هر واحد شکلات ۲۵۰۰ تومان و قیمت هر عدد بستنی ۴۵۰۰ تومان است.)

۱) هزینه فرصت انتخاب جدید، برابر ۲۱ میلیون تومان است.

۲) هزینه فرصت انتخاب جدید، برابر ۱۵ میلیون تومان است.

۳) مابه‌التفاوت هزینه فرصت انتخاب قبل و انتخاب جدید ۱۷ میلیون تومان است.

۴) مابه‌التفاوت هزینه فرصت انتخاب قبل و انتخاب جدید ۱۲ میلیون تومان است.

در صورتی که درآمد کارگاهی در سال گذشته چهار برابر هزینه‌های تولید آن کارگاه و سود حاصل بیست و چهار میلیون تومان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب از راست به چپ، کدام است؟
 الف) هزینه‌های تولید آن کارگاه، چند میلیون تومان بوده است؟
 ب) میزان درآمد کارگاه در سال گذشته، چند میلیون تومان بوده است؟
 ج) مبلغ قابل محاسبه برای پرداخت مهم‌ترین نوع مالیات این واحد تولیدی، چند میلیون تومان بوده است؟

۴ ۸ - ۳۲ - ۳۲

۳ ۸ - ۳۲ - ۲۴

۲ ۶ - ۲۴ - ۳۲

۱ ۶ - ۳۰ - ۲۴

کدام مورد به‌ترتیب، مربوط به ویژگی‌های هریک از کسب‌وکارهای «تعمیرکاران، تعاونی کشاورزان پنبه، شرکت سهامی و مؤسسه حمایت از کودکان» است؟

۱ آزادی عمل - ایجاد زنجیره توزیع - مقیاس تولید بالا - مأموریتی غیرسودآور

۲ کوچک مقیاس - مالیکت کامل سود - امکان افزایش سرمایه - تأمین نیازمندی‌های اعضا

۳ بار سنگین مسئولیت - حق رأی بر مبنای مالکیت سرمایه - تأخیر در تصمیم‌گیری - مشکل تأمین مالی

۴ تخصص‌گرایی - محدوده عمل ملی و بین‌المللی - قوانین پیچیده‌تر - تقسیم سود به تناسب مالکیت سرمایه

پاسخ تشریحی تمام دروس به غیر از ریاضی و عربی که در همان بخش اول در کنار سوالات همان درس درج شده بود

- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پاسخ تشریحی تمام دروس به غیر از (ریاضی و عربی) که در همان (بخش اول) در کنار سوالاتش درج شده است.
- واژه‌های «نهان» و «عیان» در بیت ب و واژه‌های «زیان» و «دهان» در بیت د با واژه «هجران» هم‌قافیه هستند. واژه‌های «جا» و «ما» در بیت ج و واژه‌های «لیلی» و «اولی» در بیت ه با واژه «رعنا» هم‌قافیه هستند. توجه: واژه‌های «لیلی» و «اولی» در بیت ه به شکل «لیلا» و «اولا» خوانده می‌شوند.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت ج ذوقافیتین است: «یکدیگر» و «بر» قافیه نخست و «مخوانید» و «بدانید» قافیه دوم هستند. در بیت الف نیز «کجایی» و «آیی» با حذف حروف الحاقی طبق قاعده یک قافیه می‌شوند.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- ۱) ترکیب زنبورخانه به جای لانه زنبور
۲) جدانویسی نشانه منفی‌ساز فعل: نه اندیشید
۳) به‌کارگیری کلمه بگسست در معنی بریده شدن
۴) در این بیت واژه قاتل در معنای کشنده به کار رفته است که مطابق کاربرد امروزی است.
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارات صحیح:
- ورود بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی
- تأثیرپذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن
- به وجود آمدن شعر حکمی و اندرزی و آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم ب و د: اهمیت و تأثیر موسیقی بر سخن - مفهوم ج و ه: ارزشمندی سکوت
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اشاره دارد به آیه: ان مع العسر یسرا: در پس هر سختی، آسانی است.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت سؤال و گزینه ۴: امروز، بدون فکر کردن به آینده و فردا خوشایند است (زندگی در لحظه و حال).
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت صورت سؤال و گزینه ۴، هر دو به لزوم حضور فعالانه در اجتماع و کسب فضائل از افراد مختلف جامعه اشاره می‌کند. تشریح سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: در ستایش سکوت
گزینه ۲: شکوه از نزدیکان و کسب فیض از بیگانگان
گزینه ۳: مفاخره و خودستایی شاعر
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- ۳) ترجیح معشوق بر همه چیز و همه کس
مفهوم سایر ابیات: ستم‌دوستی عاشق (راضی به فدا کردن جان برای معشوق)
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برگ گل: استعاره از چهره / سنبل سیراب: استعاره از زلف معشوق / حقه لعل: استعاره از لب‌های معشوق / گهر: استعاره از دندان‌ها

مجاز: بیت اول: «دم» مجاز از لحظه / بیت دوم: «صد» مجاز از مقدار زیاد / بیت سوم: «خط» مجاز از نوشته دستور یا حکم

جناس: بیت اول: دم و غم / بیت دوم: پا و یا / بیت سوم: مطیع و مطاع
کنایه: بیت اول: «در دلش خار شکست» کنایه از متحمل سختی بسیار شد. / بیت دوم: «جبهه ساییدن» و «روی مالیدن»
کنایه از اظهار عجز و تسلیم بودن / بیست سوم: «سرگرداندن» کنایه از اعراض و نافرمانی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نثر در این دوره به دو جریان گرایش داشت:

ساده‌نویسی: مانند طبقات ناصری از سراج جوزجانی و مرصاد العباد از نجم‌الدین رازی
پیچیده‌نویسی: محتوا عمده‌تاً تاریخ حاکمان وقت، مانند: تاریخ و صاف، اثر و صاف الحضرة و تاریخ جهانگشای جوینی از عطاملک جوینی.

«تاریخ‌الرسل و الملوك» اثر محمد بن جریر طبری مربوط به سبک عراقی نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲) جامع‌التواریخ متعلق به خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی

۳) مرزبان‌نامه متعلق به سعدالدین وراوینی

۴) شاهنامه ابومنصوری متعلق به عده‌ای از دانشوران خراسان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «عباس‌نامه»، اثر وحید قزوینی (نثر مصنوع)

«احسن‌التواریخ»، اثر حسن بیگ روملو (نثر بینابین)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابیات فاقد ایهام و تمثیل هستند. ولی در ابتدای مصراع دوم آرایه مجاز در واژه «سر»

مشهود است و قافیه نیز بر مبنای قاعده ۲ شکل گرفته است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت بلند «ای» در واژه «طوطی» کوتاه تلفظ می‌شود.

- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: واو ربط در مصراع اول

- ابدال: تبدیل «فعلن» و «فع‌لن» در پایان مصراع دوم

- آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: در ابتدای هر دو مصراع فاعلاتن به جای فعلاتن آمده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «ـِ» در گروه اسمی «روی قدح» مشهود و ملموس است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اوزان هر بیت:

گزینه ۱: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن = مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (هر دو ناهمسانند)

گزینه ۲: مفعول فعل مفعول فعل = مستفعل فع مستفعل فع

گزینه ۳: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن = مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن

گزینه ۴: مفعول فعل‌لن مفعول فعل‌لن = مستفعلن فع مستفعلن فع

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وزن مصراع گزینه ۲: «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است که در بحر «سریع» سروده شده است

نه بحر رجز مسدس محذوف.

توجه: آشنایی با بحرهای تدریس‌شده در متن درس کتاب علوم و فنون ادبی پایه دوازدهم کافی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن سروده صورت سؤال و گزینه ۳: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مصراعی که در «بحر رمل مثنی محذوف» سروده شده‌اند: حاصل آن توبه کردن این پشیمان گشتن است

و مصراع‌هایی که در بحر «هزج مسدس محذوف» سروده شده‌اند:

- شاید گنج بی‌آرام جستن

- جمالت آفتاب هر نظر باد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ه: استعاره مکنیه: انسان‌انگاری عشق

الف: تلمیح: اشاره غیرمستقیم به ماجرای نوشدارو (داروی حیات‌بخشی که پس از مرگ سهراب به وی رسانده شد)

ج: حسن تعلیل: آوردن دلیل غیرمنطقی برای باریدن ابر

د: مصراع دوم مصداقی است برای مصراع نخست

ب: حس‌آمیزی: «نظاره خشک»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ب: مجاز: «صد» مجاز از مقدار زیاد

ج: لف و نشر: لف ۱: «روی» / لف ۲: «موی» / نشر ۱: روز / نشر ۲: شام

ه: تمثیل: آوردن مثال (مصداقی) برای نداشتن غم عاشق توسط معشوق در مصراع دوم

الف: ایهام تناسب: واژه «قانون» در معنای قاعده آمده است و معنای ثانویه آن با «شفا» تناسب دارد. شفا و قانون هر

دو اسم کتاب‌های بوعلی‌سینا هستند.

د: استعاره: غم کاری انسانی انجام داده است و این استعاره محسوب می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تکرار: مست و همه / پارادوکس: هشیار بودن مست عشق

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اسلوب معادله: با گذاشتن «همانطور که» و بین دو مصراع وجود استقلالی که در دو مصراع

وجود دارد می‌توان به وجود این آرایه پی برد. (چشم‌های من خیره به دندان‌های تو است همان‌طور که لؤلؤ از دریای عمان

جداشدنی نیست.)

کنایه: از چشم جدا نشدن کنایه از توجه کردن

لف و نشر: لف ۱: رشته دندان / نشر ۱: لؤلؤ شهوار / لف ۲: چشم / نشر ۲: بحر عمان

وجود تشبیه «ملفوف» که از ترکیب آرایه‌های تشبیه و لف و نشر ایجاد می‌شود (یک طرف مشبه‌ها و طرف دیگر

مشبه‌ها)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مورد ۱: نقاط قوت تکنیکی — ضعف‌ها

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. باغ جان: استعاره مصرحه از یار

از آنجا که منظور از باغ جان معشوق است، استعاره مصرحه داریم، نه مکنیه و تشخیص صورت نگرفته است.

تشبیه: لب به نوبر / ایهام: لب خورم ۱: یاد خوردن لب‌هایت می‌افتم ۲: به یاد لب‌هایت می‌نوشم و می‌خورم

سر: مجاز از فکر و اندیشه

- ایجادکننده زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی به معنای نوین آن: عبدالرحیم طابوف
- اولین نویسنده رمان اجتماعی در سال ۱۳۰۱: مشفق کاظمی
- از چهره‌های معروف نویسندگان سبک تلفیقی: جمال میرصادقی
- از شناخته‌ترین نویسندگان دوره مقاومت: هوشنگ گلشیری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آنها براساس عمل مردم تغییر می‌کند. حقایق هرچه خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند.

- جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسند.
- وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

- جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در هم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام شد؛ اما در عمل، این کشورها همچنان در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند - قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت؛ قدرت آنها وابسته با قدرت جهانی استعمار بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرهنگ‌های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند. در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند و در زمانی واحد در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند. عمر برخی از فرهنگ‌ها کوتاه و برخی دیگر طولانی است. برخی در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند ولی برخی دیگر گسترش بسیاری دارند. نه تنها فرهنگ‌ها بلکه عناصر و اجزای فرهنگ‌ها نیز اینگونه‌اند؛ برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی این گونه نیستند. فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت، گستره جغرافیایی وسیع و تداوم تاریخی بالایی دارند.

- (ج) رقابت‌های سیاسی استعمارگران، به ویژه در مناطق استعمارزده با منافع اقتصادی استعمارگران پیوند می‌خورد.
- (د) امنیت، برای یک کشور آشوب‌زده، پدیده‌ای در قلمرو آرمانی و برای یک جامعه بسامان، در قلمرو واقعی است.
- (ه) انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های انتسابی مانند وراثت، نژاد و ... تعیین می‌شود؛ ولی در بسیاری از جوامع که مبتنی بر ویژگی‌های اکتسابی هستند، نیز شرایط به گونه‌ای است که در عمل، راه تحرک اجتماعی بر محرومان جامعه بسته می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عقل در معنای خاص، قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد.

- عقل انتقادی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می‌کند.
- عقل در معنای عام هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند و هم عمومی مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- فهم معنای زندگی: نقطه قوت جامعه‌شناسی تفسیری
- تأکید در ساختن جهان اجتماعی بر توانایی و خلاقیت افراد: دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و تفسیری
- محدود شدن مطالعات به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده: نگرش جامعه‌شناسی تبیینی
- دست به عمل زدن کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند: باور رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با اینکه فضای مجاری معنای به روز بودن را در خود دارد ولی سبب می‌شود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود، با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد، با وجود آزادی و قدرت، تحت کنترل قرار گیرد و با وجود سرگرم شدن، سطحی شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- حمایت دولت‌ها از افراد کم‌درآمد و رقابت افراد براساس توانایی و شایستگی: طرفداران عدالت اجتماعی
- برده بودن دهقانان در نظام فئودالی: طرفداران قشربندی اجتماعی (رویکرد لیبرالی)
- برقراری عدالت با توزیع برابر ثروت: مخالفان قشربندی اجتماعی (رویکرد کمونیستی)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین اینکه چه کسی از نژاد برتر برخوردار است و برگزاری
- جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند.
- احترام به قانون یک کنش اجتماعی است.
- جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را بر اساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سیاست دو وجه یا بعد اصلی دارد، یک بعد آن تدبیر و تنظیم امور - که امروزه به قانون کاهش یافته - و بعد دیگر آن، ضمانت اجرای قانون است که نیازمند قدرت می‌باشد.

- هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.
- با شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی، جریان اجتماعی دیگری به موازات نخستین بیدارگران اسلامی شکل گرفت. نسل اول این جریان به «منورالفکران» و نسل دوم آن به «روشنفکران» شهرت یافتند.

- در جداسازی، گروه مسلط گروه‌های نژادی، قومی و مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند. همچنین، آنها را از تسهیلات و خدماتی مانند آموزش، بهداشت و درمان محروم می‌سازد یا این خدمات را با کیفیت بسیار پایین‌تری در اختیار آنها می‌گذارد.
- در صورتی‌که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آنها تعلق خاطر داشته باشند، آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است.
- توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی؛ مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن، مربوط به سکولاریسم پنهان است.
- جنگ ویتنام جهنمی‌ترین جنگ قرن بیستم نام گرفت. این جنگ زمانی آغاز شد که آتش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود.

- در رویکرد اول (نسل اول روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.
- امروزه سیاست با هیچ مقوله عینی و محسوسی مترادف نیست بلکه در کل جامعه و همه اجزای آن جاری است.
- از نظر رویکرد کمونیستی مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت، مخالفان قشربندی گمان می‌کنند، اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.
- نظریه‌پردازان غربی، پس از فروپاشی بلوک شرق، طرف دیگری را برای جنگ جست‌وجو می‌کنند و جنگ را از کشورهای غربی (جنگ میان بلوک شرق و غرب) به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل کرده‌اند که در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بودند.

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
شخصیت	تنبیهی	قدرت
مالکیت	تشویقی	ثروت
سازمان	اقتناعی	دانش

- روشی که ابوریحان بیرونی هزار سال پیش در بررسی‌های علمی خود در پیش گرفته بود، امروزه در تحقیقات مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی متداول شده است.
- لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.
- «نظریه نوگرایی اسلامی»، «نظریه کنش دینی» و «نظریه مقاومت» از مهم‌ترین نوآوری‌های این متفکر است. (طه عبدالرحمن)

- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گرچه در کتاب مثالی به این صورت نیامده ولی می‌توان گفت کسی‌که از کودکی دیابت داشته در پیوستار سلامت در جایی کمتر از میانه یعنی ناتوانی نسبتاً شدید قرار دارد. وقتی کسی‌که اضافه وزن دارد در میانه است اینکه جایگاه دیابتی کمی پایین‌تر از او باشد منطقی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به دلیل ارتقا شغلی بوده پس انگیزه بیرونی است. همکارانش را مسبب می‌داند پس اسناد بیرونی است. اعتقاد دارد در سال‌های آتی نیز موفق نخواهد شد پس اسناد پایدار است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مقابله سازگارانه ممکن است عامل فشارآور حذف نشود بلکه به حداقل برسد. همچنین مقابله‌های سازگارانه لزوماً بلندمدت نیستند مثل شوخی کردن.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بین دو ورزش مورد علاقه دچار تردید است یعنی نسبت به هر دو گرایش دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منابع انگیزه‌های بیرونی و درونی متفاوت است. عوامل غیرفیزیولوژیک که به رفتار شکل می‌دهند ناشی از نگرش هستند. ناهماهنگی شناختی از عوامل شکل‌گیری نگرش است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در روش بارش مغزی معیارها مشخص نیستند. گام به گام و طبق قواعد مشخص پیش رفتن از ویژگی‌های روش تحلیلی است. روش شروع از آخر از روش‌های اکتشافی است و امکان خطا در آن وجود دارد. در روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب (روش آزمون و خطا)، وضعیت مطلوب دسترسی به راه حل است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این‌که پدر علی معتقد است با گذر زمان مشکلش رفع می‌شود و دست به اقدامی نمی‌زند یعنی سبک تصمیم‌گیری اجتنابی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

فراخ‌نای ارقام (اندوزش)، توجه ناقص (رمزگردانی)، به خاطر نیاوردن (بازیابی)، توجه کردن (اندوزش).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روش اکتشافی در مواردی کاربرد دارد که راه حل مشخص و واضح در دسترس نیست. اینگونه نیست که حل مسئله خوب تعریف شده همیشه توأم با فشار روانی باشد. مرحله نهایی حل مسئله انتخاب راه حل جایگزین است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وقتی محرک هدف دارای ویژگی بی‌نظیری باشد در بافتی که قرار گرفته سریع‌تر ادراک می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مرحله رمزگردانی خطای حذف کردن و اضافه کردن رخ نمی‌دهد و این خطاها مربوط به ذخیره‌سازی یا بازیابی است. در حافظه معنایی است که اطلاعات براساس نوع آن تقسیم‌بندی می‌شوند و شبکه سلسله مراتبی شکل می‌گیرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. لب‌خند اجتماعی در ۲-۳ ماهگی و ترس از غریبه در ۷-۸ ماهگی رخ می‌دهند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. انسان‌ها تمایل دارند اشیای ناقص را به صورت کامل ببینند (رد گزینه ۲). گزینه ۳ تعریف پردازش مفهوم است. اجزایی که از لحاظ شکل و اندازه یکسان هستند به صورت یک کل ادراک می‌شوند (رد گزینه ۴).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرضیه پاسخ اولیه به مسئله است و صحت آن تأیید نشده است. (رد مورد ۱). روانشناس حتی هنگامی که از روش تجربی استفاده می‌کند عاری از جهت‌گیری ذهنی و مبانی غیرتجربی نیست (رد مورد ۲). برای موضوعات مشاهده‌ناپذیری می‌توان از عقل و وحی کمک گرفت که از روش‌های کسب آگاهی و معرفت هستند (رد مورد ۳). تبیین‌ها می‌توانند متفاوت و در عین حال صحیح باشند پس لزوماً به تبیین واحد نمی‌توان رسید (رد مورد ۴).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سوگل در هفت سال اول، سامان در هفت سال دوم و سینا در هفت سال سوم قرار دارد. (مراحل رشد از نظر اسلام)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در زمان پادشاهی قباد یکم (۵۳۱ - ۴۸۷ م)، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد. مزدک طرفدار برابری مردم در بره‌مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. او اعتقاد داشت مردم باید رزندی از امکانات یکسان برخوردار باشند و خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات بالا، میان تهی‌دستان تقسیم شود. با وجود آنکه مزدک پیروان خود را از ستیز با طبقات بالا منع کرده بود، اما اموال بسیاری از بزرگان غارت شد و کار به خشونت و افراط کشیده شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در دوره ساسانیان، سدها و آب‌بندهای متعددی بر رودها به خصوص رودهای دجله، فرات و کارون، بسته و آبراهه‌های (نهرهای) متعددی با هدف آبیاری زمین‌های کشاورزی ایجاد شد. در آن دوره، کشاورزی، به خصوص در زمین‌های حاصلخیز بین‌النهرین (آسیستان / سواد)، خوزستان و سیستان توسعه زیادی پیدا کرد. مالیات و اجاره‌بهای کشتزارهای آسیستان منبع درآمد هنگفتی برای ساسانیان به حساب می‌آمد. طغیان رودخانه‌های دجله و فرات و خراب شدن آب بندها و سدها در اواخر دوره ساسانیان، یکی از عوامل ضعف و انحطاط آنان شد و ضربه سنگینی بر اقتصاد آنان وارد آورد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اسکندر با قساوت و خشونت، بر ایران تسلط یافت. مردم ایران به این کشورگشای بیرحم و سربازان مقدونی و یونانی او به چشم بیگانه نگاه می‌کردند و از سلطه بیگانگان بر سرزمینشان ناخرسند بودند. از این رو، مقاومت‌هایی به شکل نافرمانی و شورش در مناطق مختلف صورت گرفت. این نافرمانی‌ها و شورش‌ها به دلیل پراکنده بودن و نبود ارتباط و هماهنگی میانشان، به نتیجه مطلوب نرسید. ساکنان برخی شهرها و مناطق ایران مانند همدان، ری، فارس و به خصوص شهر استخر که خاستگاه خاندان ساسانی بود، بارها بر اعراب شوریدند، اما از آنجایی که میان این شورش‌ها هماهنگی وجود نداشت، اعراب موفق به سرکوب آنها شدند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بودا، از چهار حقیقت عالی سخن به میان آورد که عبارت بود از: ۱- زندگی سراسر رنج و درد بی‌پایان است. ۲- سرچشمه این درد، آرزو و خواستن است. ۳- تنها با رسیدن به «نیروانا» می‌توان بر آرزو و خواستن غلبه کرد. ۴- از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید. این هشت راه شامل صداقت‌ورزی در ایمان، نیت، گفتار، کردار، زندگانی، کوشش، پندار و مراقبه می‌شد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م با احیای شهرها و رشد تجارت، به تدریج شاهان نیرومندی در اروپا به ویژه در انگلستان و فرانسه بر سر کار آمدند. این فرمانروایان به منظور ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به نیروی نظامی فئودال‌ها، اقدام به تشکیل ارش منظم و دائمی کردند. در نتیجه این اقدام، حکومت مرکزی تقویت شد و قدرت اشراف فئودال به طرز چشمگیری کاهش یافت. اگر چه از قرن ۱۳ م در انگلستان مجلس (پارلمان) به وجود آمده بود؛ اما این نهاد قدرت چندانی نداشت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در دوره سلجوقی، به دلیل رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری، طبقه بازرگان شهری بیش از پیش اهمیت یافت و بازرگانان به یکی از مهم‌ترین گروه‌های اجتماعی تبدیل شدند. یکی از تحولات چشمگیر دوران حاکمیت غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان، زوال موقعیت اقتصادی و اجتماعی دهقانان در ایران بود. صرافان که وظیفه انجام معاملات پولی و تسهیل مبادله کالاها را به عهده داشتند، نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند.

۱- اراضی ممالک: این دسته از اراضی کشور در اختیار و تملک والیان ایالت‌ها بود و آنها این زمین‌ها را میان زبردستان خود تقسیم می‌کردند.

۲- اراضی خاصه: این زمین‌ها متعلق به شخص شاه بود و به ویژه از زمان شاه عباس درآمد آن برای اداره سپاه هزینه می‌شد.

۳- اراضی وقفی: این اراضی توسط مردم یا شاه وقف می‌شد. گاهی مردم برای جلوگیری از دست‌اندازی حکام، زمین‌های خود را وقف می‌کردند.

۴- اراضی خصوصی: این زمین‌ها بسیار ناچیز بود و همواره در معرض مصادره قرار داشت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در برخی از مناطق شبه‌جزیره عربستان، مانند یثرب، یمن و طائف، کشاورزی وجود داشت. (وجه اشتراک ۲ و ۳)

مکه که بر سر راه یمن به شام قرار داشت، مرکز اصلی بازرگانی به شمار می‌رفت و سران قریش از طریق تجارت با شام و دیگر سرزمین‌های اطراف شبه‌جزیره عربستان، سود سرشاری کسب می‌کردند. طائف شهری ثروتمند در نزدیکی مکه بود و بزرگان و اشراف آنجا، روابط اقتصادی گسترده‌ای با سران قریش داشتند (وجه اشتراک ۱ و ۳).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بسیاری از این اعراب و دیگر ساکنان بومی منطقه شام، پیرو آیین مسیحیت بودند، اما در برخی از مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری روم شرقی اختلافات اساسی داشتند. اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی، فرهنگی و زبانی که میان توده‌های مردم شام با طبقه حکومتگر رومی وجود داشت، سبب شده بود که پایه‌های حاکمیت امپراتوری روم شرقی در این منطقه سست شود. امپراتوری روم شرقی، سرانجام با فتح قسطنطنیه (۱۴۵۳ م / ۸۵۷ ق) توسط ترکان مسلمان عثمانی متلاشی شد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) بیشتر مورخان دوران اسلامی به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند و توجه چندانی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی نداشتند. این مورخان بیشتر به بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان می‌پرداختند و به مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت چندانی نمی‌دادند.

ب) برخی از وقایع‌نویسان به عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند و آنان را در مسافرت‌ها و جنگ‌ها همراهی می‌کردند. بعضی از مورخان درباری به اسناد دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آنها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است تا معلوم شود، روایت‌کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است.

ج) مورخان سنتی، آثار خود را غالباً با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند و این مربوط به روش تاریخ‌نگاری آنها است که همراه با زبان دشوار تکلف بوده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از انتخاب ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان نخستین رئیس جمهوری اسلامی ایران، امام خمینی (ره) علاوه بر تنفیذ حکم ریاست جمهوری وی، فرماندهی کل قوا و ریاست شورای انقلاب را نیز به او واگذار کردند. قرار گرفتن در چنین موقعیت و مقامی بنی‌صدر را چنان مغرور کرد که از پذیرش محمدعلی رجایی، چهره انقلابی و مورد اعتماد امام و مردم، برای نخست‌وزیری امتناع می‌ورزید، سرانجام، با اصرار نمایندگان مجلس شورای اسلامی رجایی نخست‌وزیر شد.

بنی‌صدر سپس با اختلاف‌افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام، روز به روز از خط امام فاصله گرفت و به گروه‌های منحرف و معاند، مانند سازمان مجاهدین خلق، نزدیک شد. با شروع جنگ تحمیلی نیز نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم آورد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تغییر سلطنت در مورد تأیید برخی از روشنفکران بود؛ آنها بر این باور بودند که در سایه امنیت اولیه و سرکوب‌هایی که رضاشاه به وجود آورده بود، می‌توان برنامه‌هایی را جهت برخی تغییرات یا اصلاح امور در ایران پیاده کرد؛ تغییراتی که در نهایت سبب تثبیت موقعیت شاه بود و برای همین، وی از آنها استقبال می‌کرد. حکومت پهلوی و روشنفکران غرب‌گرا گمان می‌کردند که راه ترقی و پیشرفت با نابودی دین و سنن اصیل ایرانی هموار می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مقاومت گروه‌هایی از مردم، علما و روشنفکران پس از به توپ بستن مجلس نیز ادامه پیدا کرد. تبریز آغازگر مقاومت در این دوره بود و دو تن از مجاهدان نام‌آور آن خطّه به نام‌های ستارخان و باقرخان، بیش از نه ماه در برابر دشمنان مشروطه مقاومت کردند. آنچه آنان را در هدف‌هایشان پابرجا نگه می‌داشت، حمایت مراجع تقلید مقیم نجف از مشروطه بود.

با وجود مخالفت عمومی، روس‌ها در محل یک قبرستان متروک، ساختمان بانک استقراضی روس را بنا نهادند. آیت‌الله سید محمد طباطبایی به شدّت با این کار مخالفت کرد. مردم نیز از این اقدام روس‌ها، ناخشنود بودند. بنابراین، یک اعتراض عمومی شکل گرفت، اما روس‌ها، با بی‌اعتنایی، به کار خود ادامه دادند، تا اینکه موضوع به اطلاعا مراجع تقلید نجف رسید.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل، چ محدوده کوچک‌تری دارد و زیرمجموعه ب است. بنابراین مطابق کتاب درسی چ باید تابع ب باشد نه بالعکس! همان‌گونه که بخش تابع شهرستان است، نه شهرستان تابع بخش! (رد گزینه ۲). ایران از سال ۱۳۱۶ دارای ۱۰ استان بود و در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ۲۴ استان داشت، پس در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ۲۴ استان داشت نه قبل از انقلاب! (رد گزینه ۳). کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری دهستان می‌باشد، نه بخش! (رد گزینه ۴).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) کجا (کشورهای پیرامون) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

ب) چه چیز (عدم شرایط توسعه صنعتی) (رد گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴)

ج) چرا (کمبود نیروی کار ماهر و متخصص) (رد گزینه ۱)

د) چطور (پرورش و پرداخت هزینه افراد متخصص و جذب آنها در کشورهای پیرامون) (رد گزینه ۳)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کوه‌های دماوند، سبلان و سهند بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی تشکیل شده‌اند اما به نحوه تشکیل علم‌کوه و تخت سلیمان در کتاب اشاره نشده است. دماوند، علم‌کوه و تخت سلیمان از منطقه کوهستانی البرز بوده و سهند و سبلان مربوط به منطقه کوهستانی آذربایجان هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر چقدر همگونی فرهنگی بیشتر باشد، قدرت ملی نیز افزایش می‌یابد؛ در نتیجه هر چقدر همگونی فرهنگی کمتر باشد، قدرت ملی کمتر و شرایط نامناسب‌تر خواهد بود. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

بهترین شکل برای یک کشور، شکل جمع و جو است. نظارت حکومت در کشورهای طویل، دنباله‌دار و چندتکه با مشکل مواجه است و می‌تواند قدرت ملی را در شرایط نامناسبی قرار دهد (رد گزینه ۲).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در واقع گروه الف به کشورهای پیرامون و گروه ب به کشورهای مرکز اشاره دارد. در کشورهای گروه الف ارزش واردات بیشتر از صادرات می‌باشد در نتیجه موازنه منفی رایج‌تر است. (رد گزینه ۲) در کشورهای گروه ب ارزش صادرات بیشتر از واردات می‌باشد و موازنه تجاری مثبت می‌باشد (رد گزینه ۳).

در کشورهای گروه ب یا پیشرفته فعالیت‌های نوع سوم و چهارم رایج‌تر هستند بر فعالیت‌های نوع اول و دوم غلبه دارند نه بالعکس (رد گزینه ۴).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در کلوت‌ها مواد نرم‌تر (رد گزینه‌های ۲ و ۴) و در دشت‌های ریگی مواد ریزتر (رد گزینه ۱) انتقال می‌یابد (در گزینه‌های ۱ و ۴) و در کلوت‌ها مواد سخت‌تر (رد گزینه ۴) و در دشت‌های ریگی مواد درشت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ناحیه معتدله بر اثر صعود هوا، منطقه فشار کم ایجاد می‌شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) هر چه ارتفاع افزایش یابد، بلندی و درجه رشد گیاهان کمتر می‌شود؛ نه بیشتر! (رد گزینه ۳)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر بخواهیم ۴ عبارت ذکر شده را به‌ترتیب شکل‌گیری و پیدایش مرتب کنیم به صورت (الف ← د ← ب ← ج) خواهد بود.

گزینه ۱: د ← الف ← ب (رد گزینه ۱)

گزینه ۳: ب ← الف ← د ← ج (رد گزینه ۳)

گزینه ۲: ج ← الف ← ب (رد گزینه ۲)

گزینه ۴: الف ← د ← ب ← ج

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نواحی دچار خشکسالی می‌شوند، تغییر می‌کنند و ثابت نیستند. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) منطقه وقوع خشکسالی ممکن است یک ناحیه کوچک، یک استان یا کل یک کشور باشد و سال به سال تغییر کند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. لوکوموتیوهای بخاری در اوایل قرن نوزدهم نه بیستم (رد گزینه ۱) در انگلستان ساخته شدند. بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط‌زیست، لوکوموتیوهای الکتریکی یا برقی می‌باشد (رد گزینه ۲). لوکوموتیوهای دیزلی جای خود را به لوکوموتیوهای الکتریکی دادند نه بالعکس (رد گزینه ۴).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارات الف و ج به کاهش شهرنشینی اشاره می‌کنند در حالی‌که عبارت ب و د اشاره به افزایش شهرنشینی دارد. در نتیجه الف و ج در جبهه مخالف ب و د قرار دارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) عبارات ب و د برخلاف عبارات الف و ج موجب افزایش شهرنشینی می‌شوند و نه کاهش آن (رد گزینه ۲)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر دو عبارت الف و ب در پیرامون فعالیت‌های اقتصادی مطرح شده‌اند. مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا، فعالیت اقتصادی آنها می‌باشد و متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیت است. هر دو عبارت درباره فعالیت اقتصادی می‌باشد و هیچ اشاره‌ای به جمعیت نشده است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کانت معتقد است که فعل اخلاقی باید فقط به خاطر پیروی از وجدان اخلاقی صورت گیرد. دقیقاً مانند همان چیزی که در گزینه ۴ بیان شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پراگماتیست‌ها با اینکه یگانه ابزار شناخت را حس می‌دانند اما معتقدند که همین ابزار نیز حقیقت را به ما نشان نمی‌دهد بلکه سودمندی دانسته‌هاست که حقیقت را نمایان می‌کند. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: کانت نبود که منشأ ظهور تجربه‌گرایی شد؛ خود کانت متأثر از تجربه‌گرایی بود. گزینه ۲: هیچ تجربه‌گرایی نقش عقل در شناخت تجربی را منکر نمی‌شوند. گزینه ۳: این گزینه دقیقاً برعکس بیان شده؛ از نظر کانت تصویرها و داده‌های حسی توسط حواس و بعدیت زمانی توسط قوه ادراکی فهمیده می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اساس بررسی‌های علمی و تجربی، اصولی مانند علیت و سنخیت علی و معلولی است که خود از شناخت تجربی به دست نیامده‌اند بلکه از جمله قواعد عقلی می‌باشند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: خطای حس را عقل تشخیص می‌دهد نه خود حس و از طرف دیگر، عقل نیز هم مرتکب خطا می‌شوند و هم خودش خطای خودش را تشخیص می‌دهد و به همین خاطر این موضوع تفاوت حس با سایر طرق شناخت نیست.

گزینه ۳: عقل است که به ما می‌گوید از هر چیزی چه استفاده‌ای بکنیم.

گزینه ۴: نسبت تهذیب نفس برای شناخت شهودی مانند حواس پنجگانه برای شناخت حسی نیست چون اساساً شناخت شهودی برخلاف شناخت حسی، بی‌واسطه است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سقراط در مقام دفاع در برابر این اتهام ملتوس که او را متهم می‌کرد که جوانان را گمراه می‌کند گفت که او چون جهل کسانی که مدعی دانایی هستند را برملاء می‌کند، افراد فکر می‌کنند که او جواب سؤالاتی که خود مطرح می‌کند را می‌داند و به همین خاطر از او پیروی می‌کنند. بنابراین قصد سقراط گمراه کردن جوانان نیست بلکه به دنبال یافتن دانای حقیقی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از جملات معروف تالس که از او نقل شده است، این قول است که: «همه‌چیز پر از خدایان است.» این دیدگاه به وضوح اسطوره‌ایست و به جنبه اسطوره‌ای و نمادین و تمثیلی اندیشه تالس مربوط است. بنابراین می‌توان گفت که تالس که به توان نخستین فیلسوف یونانی شناخته می‌شود، علاوه بر افکاری که همچنان رنگ و بوی اسطوره‌ای داشت، از زبان عقل نیز برای تبیین تغییرات جهان استفاده کرده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۴ در واقع به نحوی ارتباط به تاریخ دارد و برای پاسخ‌گویی به این پرسش باید به استناد اطلاعات تاریخی، بگوییم که نظر رواقیون در مورد یک موضوع خاص چه بوده است. از طرف مقابل سایر گزینه‌ها پرسش‌های اساسی و بنیادینی را مطرح می‌کنند که موضوع فلسفه است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علامه طباطبایی کتابی دارد به نام «اصول فاسفه و روش رئالیسم» که در آن مباحث فلسفه اسلامی را در مقابل فلسفه‌های ماتریالیستی و مارکیستی بیان می‌کند و روشی تطبیقی دارد که تا آن زمان در میان مسلمانان سابقه نداشته است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: این‌طوری نبود که کلاس‌های ایشان از ابتدا حضورشان در قم شلوغ و پررونق باشد.

گزینه ۳: روش تفسیری قرآن به قرآن را علامه طباطبایی از آیت‌الله قاضی آموخت نه امام خمینی.

گزینه ۴: ارتباط ایشان با خاورشناسان و فیلسوفان خارجی باعث تألیف کتاب‌هایی شد که منجر به آشنایی بیشتر با تشیع شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به گفته قطب‌الدین رازی: «حکمت اشراق، حکمتی است که اساس آن و بنیان آن اشراق است. اشراق نیز عبارت است از کشف و شهود.» بنابراین اساس حکمت اشراقی، شهود قلبی است البته اگر یک دستگاه فکری بخواهد، فلسفه نام بگیرد باید حتماً در قالب عقلانی بیان شده باشد و در نتیجه حکمت اشراق نیز از این قاعده مستثنی نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ریاست جامعه لزوماً به دست حکیم متأله نیست.

گزینه ۲: نفس انسانی اساساً متعلق به شرق است و جنبه نورانی وجود انسان است. این کل وجود انسانی است که به واسطه حجاب بدن و جسم، در مغرب وسطی جای گرفته است.

گزینه ۴: دلیل نام‌گذاری حکمت اشراق به این نام، این نیست که ظهور دست‌آوردهای فکری حکیمان اهل فارس است، بلکه به همان دلیلی است که در صدر پاسخ‌نامه بیان شد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نهضت ترجمه باعث شد که آثار فلسفی به عربی ترجمه شود و با بهره‌گیری از آن مباحث اعتقادی به صورت مستحکم‌تری بیان شود و همچنین دانشمندانی نیز در علوم تجربی و طبیعی ظهور کردند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ظهور اولین فیلسوفان مسلمان برای قرن دوم هجری است.

گزینه ۲: گسترش بحث‌های اعتقادی خود حیات عقلی است نه این‌که منجر به آن شود.

گزینه ۳: در نهضت ترجمه آثار به عربی ترجمه شدند نه این‌که از عربی به زبان‌های دیگر ترجمه شوند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا تفاوت اساسی برهان فارابی و ابن سینا در مقدمات به کار گرفته شده است. فارابی در برهان خود که تسلسل علل نامتناهی است می‌گوید که اگر چیزی که اکنون پیش روی ماست معلول علتی باشد و آن علت نیز معلول علتی دیگر باشد سلسله علت و معلول‌ها تا بی‌نهایت به عقب برخواهد گشت و چنین چیزی غیرممکن است زیرا اگر این را بپذیریم به معنای آن است که در خارج هیچ چیز تحقق پیدا نکند. بنابراین فارابی نتیجه می‌گیرد که سلسله علت و معلول‌های جهان باید متصل به وجودی باشد که خودش معلول نباشد اما ابن سینا در مقدمات برهان خود از مفهوم وجوب و امکان استفاده می‌کند و بیان می‌کند که به اطراف خود که نگاه می‌کنیم موجودات را طوری می‌بینیم که وجودشان از خودشان نیست و ممکن‌الوجود هستند و موجوداتی که ممکن‌الوجود هستند برای موجود شدن به علتی نیاز دارند که آن علت آنها را موجود کند بنابراین ممکن‌الوجودها وابسته به واجب‌الوجودی هستند که وجودش از خودش است و ضرورتاً موجود است و این‌گونه وجود خدا را اثبات می‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنای رایج عقل میان مردم همان عقل به معنی قوه شناخت است و بنابراین گزینه‌های ۱ و ۲ رد می‌شوند. عقل با آنکه ذاتی انسان است اما اینطور نیست که انسان به بدو تولد از آن برخوردار باشد و در بدو تولد صرفاً یک استعداد است. (رد گزینه ۴)

عقل هم می‌تواند درباره هست و نیست (عقل نظری) و هم در مورد بایدها و نبایدها (عقل علمی) تحقیق کند و حکم صادر کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر معلول بدون علت هستی‌بخش‌اش وجود یابد درست مانند آن است که در یک ترازوی سالم که دو کفه مساوی دارد، یکی از کفه‌ها ناگهان از حالت تعادل خارج شود و پایین برود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در مورد مثال صورت سؤال حتی علت ناقصه نیز وجود ندارد.

گزینه ۲: اگر علت تامه از قبل وجود داشته باشد و معلول به وجود نیامده باشد مثل این است که با وجود سنگین‌تر بودن یک کفه ترازو، ترازو در حالت تعادل بماند.

گزینه ۴: همه معلول‌ها ممکن بالذات هستند برای وجود نیاز به علت دارند. این امکان ذاتی در واقع همان متعادل بودن دو کفه یک ترازو بدون این‌که وزنه‌ای در یکی از طرفین باشد است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «ضرورتاً موجود» نام و صفتی است که برای انتساب خداوند به آن ضروری نیست که موجودی غیرخودش را در نظر بیاوریم. یعنی برای اینکه بتوان گفت خداوند موجودی است که ضرورتاً وجود دارد لازم نیست تا موجود دیگری در نظر گرفته شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شریف‌ترین موجود» یعنی موجودی که از میان موجودات دیگر، بیشترین شرافت را داشته باشد. بنابراین باید موجودات دیگری باشند که خداوند بخواهد شریف‌ترین این مجموعه موجودات باشد. این گزینه به برهان درجات کمال ارسطو ارجاع دارد.

گزینه ۳: محرک نامتحرک که اثبات وجود آن نتیجه نهایی برهان حرکت ارسطو است، در واقع مستلزم این است که موجودات متحرکی باشند تا در نتیجه به این برسیم که موجودی باید باشد که این موجودات را حرکت بدهد بدون آن‌که خودش متحرک باشد و در نتیجه اطلاق این صفت به باری تعالی نیز مستلزم ملاحظه مخلوقات است.

گزینه ۴: دمیورژ در واقع به معنی صانع است و بنابراین قطعاً باید مخلوقات را در کنار خداوند فرض کرد تا بشود این صفت را به او اطلاق کرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قضیه «مجموع زوایای داخلی مثلث ۱۸۰ درجه است.» یک قضیه ضروری است اما نیازمند دلیل است. گزینه ۱ نیز به همین شکل است. این‌که قضیه قابل صدق و کذب است ضروری است اما نیازمند دلیل می‌باشد. حمل «راست قامت» بر «انسان» ضروری نیست. حمل «اندیشنده» بر «انسان» و «دانش» بر «تصدیق» نیز ذاتی است و نیازمند دلیل نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این گزینه را می‌توان به این شکل مطرح کرد: اگر از منبع صدا دور باشیم، صدا ضعیف‌تر است؛ صدا ضعیف است پس از منبع صدا دور هستیم. از آنجایی که مقدمه دوم این قیاس استثنایی، در واقع همان تالی است بنابراین در این قیاس وضع تالی رخ داده است و مغالطه آمیز خواهد بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چون ب در مقدمه قیاس هست اما در نتیجه نیست، در نتیجه می‌فهمیم که ب حدّ وسط است. از آنجایی که حد وسط در یک مقدمه علامت منفی دارد باید در مقدمه دیگر علامت‌اش منفی باشد. در همه گزینه‌ها علامت ب منفی است به‌جز گزینه ۳ که جواب صحیح خواهد بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر قضیه «بعضی از معلمان ما در مسابقه دو، نفر اول شدند» کاذب باشد در نتیجه «هیچ‌یک از معلمان ما در مسابقه دو، نفر اول نشدند.» صادق خواهد بود و در نتیجه متداخل آن یعنی «بعضی از معلمان ما در مسابقه دو، اول نشدند.» نیز صادق خواهد بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قضیه موجود در گزینه ۲ را می‌توان با سور بیان کرد و در نتیجه محصوره است. این گزینه را می‌توان به این شکل بیان کرد: تمام دارندگان دفترچه بیمه، رایگان ویزیت شدند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فعل این جمله امری است و اصلاً قضیه نیست.

گزینه ۳: این گزینه در مورد یک خانواده خاص است و در نتیجه شخصی است.

گزینه ۴: در این گزینه در مورد «صاحبان مشاغل آزاد» به عنوان یک مجموعه سخن گفته شده نه در مورد هریک از مصادیق آن به صورت انفرادی و در نتیجه شخصی است نه محصوره.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ۴، دو مفهوم «حیوان» و «انسان» با هم عموم و خصوص مطلق دارند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بنابر متن کتاب درسی، «علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، منطق نام دارد. منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از آنها را نشان دهند. ایشان قواعدی را که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکری یا اصطلاحاً مغالطه (سفسطه) نشویم، مشخص کرده‌اند.» بنابراین می‌توان گفت که منطق نوعی توجه (بررسی و تحقیق) به فرایند اندیشه انسان و شناخت آن و قواعد آن و آسیب‌های آن است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ارسطو قواعد ذهنی را گسترش نداد.

گزینه ۳: بیماری‌های ذهن (مغالطات) به صورت کلی قابل درمان نیستند. یعنی این طور نیست که با دانستن منطق ذهن دیگر امکان مغالطه را نداشته باشد بلکه می‌توان با به کار بستن قواعد منطق از وقوع مغالطات تا حدی جلوگیری کرد.

گزینه ۴: آموختن منطق باعث پیچیده شدن استدلال‌ها نمی‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در خرید مقایسه‌ای لازم است عوامل مختلفی از قبیل تفاوت در ویژگی‌ها، اندازه‌ها، کیفیت محصول، هویت محصول، عملکرد آن، قیمت و خدمات پس از فروش و ... در نظر گرفته شود، انتخاب را به گونه‌ای انجام دهید که اقتصاد شما، خانواده و جامعه، بیشترین منفعت و کمترین هزینه را ببرد.

پاسخ پیشنهادی:

کارمند بخش بازرگانی: زیبایی

راهنمای تور گردشگری: هویت

پزشک و پرستار بیمارستان: عملکرد

لباس راحتی در منزل: نیاز

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

میزان - ارزش سهام فروخته شده در پایان سال = میزان سرمایه اولیه فرد (الف)

میلیون تومان $120 = 160 - 40$ = میزان سرمایه اولیه فرد \Rightarrow

ب) $\text{ارزش اسمی هر سهم} = \frac{\text{میزان سرمایه اولیه فرد}}{\text{تعداد سهم خریداری شده}} = \frac{120,000,000}{2,500} = 48,000$ تومان

ج) $\text{ارزش بازاری هر سهم} = \frac{\text{ارزش سهام فروخته شده توسط فرد در پایان سال}}{\text{تعداد سهم خریداری شده}}$

$= \frac{160,000,000}{2,500} = 64,000$ تومان

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- به ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، به مشتری امتیاز دریافت وام تعلق می‌گیرد: مزایای حساب‌های بانکی‌های قرض‌الحسنه «و»

- نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییر نمی‌کند: مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت «ب»

- نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند همزمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد: مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت «د»

- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد: معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت «ه»

قیمت هر واحد کالا \times میزان کالای فروش رفته (= میزان کالای تقاضا شده) = درآمد

$$\text{درآمد در سال جاری} = Q \times P$$

$$C = \text{هزینه‌های تولید در سال جاری}$$

$$\text{هزینه‌های تولید در سال جاری} - \text{درآمد در سال جاری} = \text{سود در سال جاری}$$

$$\Rightarrow \text{سود در سال جاری} = (Q \times P) - C$$

تورم (افزایش سطح عمومی قیمت‌ها) در سال جاری باعث می‌شود هم قیمت هر واحد کالای تولیدی و هم میزان هزینه‌های تولید در سال آینده افزایشی به میزان ۳۲ درصد داشته باشند.

اگر تقاضا تغییری نکند در نتیجه میزان کالای به فروش رفته نیز تغییری نخواهد کرد. در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{درآمد در سال آینده} = Q \times (0/32)P = 0/32(Q \times P)$$

$$\text{هزینه‌های تولید در سال آینده} = 0/32C$$

$$\text{سود در سال آینده} \Rightarrow \text{هزینه‌های تولید در سال آینده} - \text{درآمد در سال آینده} = \text{سود در سال آینده}$$

$$\text{سود سال قبل} = 0/32(Q \times P) - 0/32C = 0/32((Q \times P) - C) = 0/32 \text{ سود سال قبل}$$

$$\text{تورم} = \frac{\text{شاخص قیمت ها در ابتدای سال} - \text{شاخص قیمت ها در انتهای سال}}{\text{شاخص قیمت ها در ابتدای سال}} \times 100$$

$$\text{درصد ۱۶} = \frac{661,200 - 570,000}{570,000} \times 100 = 16\%$$

$$\text{درصد ۱۶} = \text{تورم کشور ج} = \text{تورم کشور ب} = \text{تورم کشور الف}$$

$$\Rightarrow \frac{16}{100} = \frac{x - 76,800}{76,800} \Rightarrow 0/16 \times 76,800 = x - 76,800$$

$$\Rightarrow x = 12,288 + 76,800 = 89,088$$

$$\Rightarrow \frac{16}{100} = \frac{363,040 - y}{y} \Rightarrow 0/16y = 363,040 - y \Rightarrow 1/16y = 363,040$$

$$\Rightarrow y = \frac{363,040}{1/16} = 312,965/5$$

راه حل میانبر:

در سؤال‌های این شکلی که نرخ تورم را به ما داده است و شاخص قیمت‌ها در ابتدا و یا انتهای سال را از ما می‌خواهد، می‌شود خیلی راحت به جواب رسید:

اول باید عدد تورم را به صورت اعشاری بنویسیم $(0/16)$ ، و بعد آن را با عدد ۱ جمع کنیم: $(1 + 0/16 = 1/16)$ حالا دو تا حالت پیش می‌آید:

حالت اول (مانند کشور الف): شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال را داریم و باید شاخص قیمت‌ها در انتهای سال را به دست بیاوریم. در نتیجه باید عدد به دست آمده $(1/16)$ را در شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ضرب کنیم.

$$1/16 \times 76,800 = 89,088$$

حالت دوم (مانند کشور ج): شاخص قیمت‌ها در انتهای سال را داریم و باید شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال را به دست بیاوریم. پس باید شاخص قیمت‌ها در انتهای سال را بر عدد به دست آمده $(1/16)$ تقسیم کنیم.

$$\frac{363,040}{1/16} = 312,965/5$$

۱۱۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. امروزه پشتوانه پول‌ها، قدرت اقتصادی کشور است نه طلا و ارزهای نگهداری شده نزد بانک مرکزی. در نتیجه اگر «بیت‌کوین» بخواهد به عنوان پول رایج در میان مردم شناخته شود باید مانند پول تحریری (چک)، خصوصیات اعتباری آن مورد قبول همه باشد.

۱۱۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل کشور

جمعیت ۱۵ سال و بالاتر - جمعیت کل = جمعیت زیر ۱۵ سال \Rightarrow

نفر $۲۳,۴۰۰,۰۰۰ = ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ - ۷۸,۶۰۰,۰۰۰$

نفر $۳۲,۳۵۰,۰۰۰ = ۴,۹۵۰,۰۰۰ + ۲۷,۴۰۰,۰۰۰$ = جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

جمعیت غیرفعال \Rightarrow جمعیت فعال + جمعیت غیرفعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

نفر $۲۲,۸۵۰,۰۰۰ = ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۳۵۰,۰۰۰$ = جمعیت فعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر =

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ = \frac{۴,۹۵۰,۰۰۰}{۳۲,۳۵۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ \approx ۱۵/۳ \text{ درصد}$$

۱۱۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گاهی درآمدهای مردم برای به دست آوردن شاخص دهک‌ها، قابل ثبت نیست. به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند. در این حالت هزینه خانوار نماینده درآمد آن است.

۱۱۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

سیاست اخذ شده	هدف دولت
وضع و یا افزایش تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها	حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر
وضع پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها	گسترش روابط اقتصادی خود با کشورهای با دیدگاه‌های سیاسی نزدیک

- مقدار تقاضا از یک کالا با قیمت آن رابطه‌ای عکس دارد.
 - با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد و بالعکس
- ⇐ به این رابطه، «قانون تقاضا» می‌گویند.

قانون تقاضا برای کلیه کالاها یکسان است به شرط اینکه فقط قیمت یک کالا تغییر کند و سایر عوامل ثابت باشد.

- در شرایطی که در جامعه تورم داریم و مصرف‌کنندگان پیش‌بینی افزایش قیمت کالاها را در آینده دارند، میزان خرید و تقاضای خود را افزایش می‌دهند.
- کالای پست: به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف‌کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که کیفیت بالاتری داشته باشند.) با فرض ثابت بودن قیمت کالا، تقاضا برای کالای پست به صورت معکوس با درآمد ارتباط دارد. افزایش در درآمد سبب کاهش در مقدار تقاضای کالای پست در هر قیمت می‌شود.
- در نتیجه با توجه به این دو گزاره می‌توان نتیجه گرفت: «پیش‌بینی قیمت کالا در آینده و ویژگی کالای پست، دو رفتار مغایر با قانون تقاضا را توجیه می‌کند.»

- حقوق و عوارض گمرکی (تعرفه‌های گمرکی) علاوه بر این که یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.
- مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است.
- مالیات بر ارزش افزوده از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند، چرا که مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود.

الف) ترکیه در مقایسه با سایر کشورها کالای ب بیشتری تولید می‌کند (۱۵۴۰ واحد) در نتیجه در تولید کالای ب مزیت مطلق دارد.

ج (واحد)	ب (واحد)	الف (واحد)	ب
۳۹۹	۵۴۰	۴۵۰	کنا

در کشور کنیا کالای ج با هزینه فرصت کمتری در مقایسه با سایر کشورها تولید می‌شود، در نتیجه کنیا در تولید کالای ج مزیت نسبی دارد و باید منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید این کالا اختصاص دهد.

ج) آلمان در مقایسه با سایر کشورها کالای الف بیشتری تولید می‌کند (۹۷۰ واحد) در نتیجه در تولید کالای الف مزیت مطلق دارد.

ترکیه در مقایسه با سایر کشورها کالای ج بیشتری تولید می‌کند (۱۲۳۵ واحد) در نتیجه در تولید کالای ج مزیت مطلق دارد.

بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از یکدیگر بگیرند.

آلمان کالای الف را در داخل تولید کند (و همچنین کالای الف مازاد خود را به سایر کشورها صادر کند) و کالای ج موردنیاز خود را از کشور ترکیه وارد کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نقطه الف ۹۰۰۰ عدد شکلات و ۲۰۰۰ عدد بستنی تولید می‌شود.

در نقطه ب ۳۰۰۰ عدد شکلات و ۵۳۳۳ عدد بستنی تولید می‌شود.

بنابراین هزینه فرصت حرکت از نقطه الف به نقطه ب، ۶۰۰۰ عدد شکلاتی است ($۹,۰۰۰ - ۳,۰۰۰ = ۶,۰۰۰$) که از تولید آن صرف‌نظر شده است، اما در صورت سؤال ارزش هزینه فرصت به ریال خواسته شده است و نه براساس واحد یا تعداد کالایی که از خرید آن صرف‌نظر کرده‌ایم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

تعداد (واحد) کالایی که از تولید آن صرف‌نظر شده است = ارزش هزینه فرصت

ارزش هر واحد از کالایی که از تولید آن صرف‌نظر شده است \times

$$\text{میلیون تومان } ۱۵ = \text{تومان } ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۶,۰۰۰ \times ۲,۵۰۰$$

$$\text{هزینه‌های تولید} \times ۴ = \text{درآمد کارگاه (الف)}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$x = \text{هزینه‌های تولید}$$

$$\text{میلیون تومان } ۲۴ = \text{سود}$$

$$\text{هزینه‌های تولید} - \text{هزینه‌های تولید} \times ۴ = \text{سود} \Rightarrow \text{درآمد} - \text{سود} = \text{سود}$$

$$\Rightarrow ۲۴ = ۴x - x \Rightarrow ۲۴ = ۳x \Rightarrow x = \frac{۲۴}{۳} = ۸ \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{میلیون تومان } ۳۲ = ۴ \times ۸ = \text{هزینه‌های تولید} \times ۴ = \text{درآمد کارگاه (ب)}$$

(ج) اگر طراح به این قسمت از کتاب که متأسفانه در قسمت بیشتر بدانیم طرح شده است توجه کند، مبلغ موردنظر برای پرداخت مالیات سود (۲۴ میلیون تومان) خواهد بود و گزینه ۳ پاسخ صحیح خواهد بود.

اما اگر به این قسمت توجه نشود و صرفاً منظور عنوان مالیات باشد، مبلغ موردنظر برای پرداخت مالیات درآمد (۳۲ میلیون تومان) خواهد بود و گزینه ۴ پاسخ صحیح خواهد بود.

- نمونه‌هایی از کسب‌وکارهای شخصی: مشاغل خویش‌فرمایی (مانند تعمیرکاران خودرو و لوازم خانگی)، بنگاه‌های معاملات ملکی، خرده‌فروشان، کشاورزان، صنعتگران خرد و هنرمندان / در زمینه‌های تخصصی مانند پزشکی، دندان‌پزشکی، وکالت و حسابداری اغلب کسب‌وکارها شخصی‌اند.

مزایای کسب و کار شخصی	معایب کسب و کار شخصی
راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک	بار سنگین مسئولیت (همه‌چیز به شما برمی‌گردد، حتی در ناخوشی و سفر)
آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری (تصمیم‌گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و ...)	مشکل تأمین مالی (پس‌انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)
مالکیت کامل سود	مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی
منافع مالیاتی (فقط یک بار مالکیت بر درآمد می‌دهید)	-

تعاونی کشاورزان پنبه: تعاونی
تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.
- به عنوان مثال: تعاونی کشاورزی را عده‌ای از کشاورزان تشکیل می‌دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آن‌ها کمک کند.
شرکت سهامی:

مزایای ایجاد شرکت (سهامی)	معایب ایجاد شرکت (سهامی)
مسئولیت محدود برای سهام‌داران (ضرر و بدهی سهام‌داران محدود به میزان سهام)	هزینه‌های راه‌انداز بالاتر
امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی (از طریق افزایش سهام‌داران یا افزایش سرمایه آن‌ها و نیز وام‌های بانکی)	تاخیر در تصمیم‌گیری
امکان رقابت بالاتر (به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا)	پیچیدگی در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت‌های غیرفردی
تخصیص‌گرایی بیشتر (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی و ویژه)	تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام
-	قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

مؤسسه حمایت از کودکان: مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه
- یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.
- این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی انسانی و اجتماعی دارند؛ مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و ... - محدوده عمل آن‌ها گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.